

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ & ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

ΔΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΗΝ Ε.Ε.: ΑΝΑΛΥΣΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΑΡΑΜΕΤΡΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΜΑΡΤΣΑΚΗ ΑΡΓΥΡΩ Α.Μ. 7707

ΔΡΥΛΛΗΣ ΓΑΒΡΙΗΛ Α.Μ. 8658

Επιβλέπων: Δημοτίκαλης Ιωάννης, Επ. Καθηγητής

ΗΡΑΚΛΕΙΟ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2014

Εικόνα εξωφύλλου:

(πηγή: <http://energyin.gr/2012/05/17/4o-innoforum-με-θέμα-πράσινη-οικονομία-καινοτο/>)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	5
ΟΡΙΣΜΟΙ, ΑΚΡΩΝΥΜΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	7
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	8
1. ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΣΤΡΟΦΗ ΠΡΟΣ ΜΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΕΙΦΟΡΟ	12
1.1 Οικονομία και Περιβάλλον	12
1.2 Από την Οικονομική στην Αειφόρο Ανάπτυξη.....	12
1.3 Ορισμός της Αειφόρου Ανάπτυξης	15
1.4 Συνιστώσες της Αειφόρου Ανάπτυξης.....	18
1.5 Ήπια και Ισχυρή Αειφορία	19
2. Η ΕΥΡΩΠΗ ΕΠΕΝΔΥΕΙ ΣΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	22
2.1 Η Αειφόρος Ανάπτυξη σε Ευρωπαϊκό επίπεδο	22
2.2 Η Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αειφόρο ανάπτυξη και η αναθεώρηση της.	23
3. ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΕΙΦΟΡΙΑΣ	26
3.1 Δείκτες μέτρησης της Αειφόρου Ανάπτυξης στην ΕΕ	26
3.1.1 Κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη	28
3.1.2 Κλιματική αλλαγή και ενέργεια.....	29
3.1.3 Βιώσιμες Μεταφορές.....	31
3.1.4 Βιώσιμη Κατανάλωση και Παραγωγή.....	32
3.1.5 Φυσικοί πόροι	34
3.1.6 Δημόσια Υγεία	36
3.1.7. Κοινωνική Εξέλιξη.....	37
3.1.8. Δημογραφικές μεταβολές.....	39
3.1.9. Παγκόσμια συνεργασία.....	40

3.1.10. Χρηστή διακυβέρνηση.....	41
4. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΕΙΚΤΩΝ ΑΕΙΦΟΡΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ Ε.Ε.....	44
4.1 Μεθοδολογία Υπολογισμού Δεικτών	44
4.1.1 Κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη	47
4.1.2 Βιώσιμη κατανάλωση και παραγωγή	47
4.1.3 Κοινωνική ένταξη	48
4.1.4 Δημογραφικές μεταβολές	49
4.1.5 Δημόσια υγεία	50
4.1.6 Κλιματική αλλαγή και η ενέργεια.....	51
4.1.7 Βιώσιμες μεταφορές	53
4.1.8 Παγκόσμια συνεργασία.....	54
4.1.9 Χρηστή διακυβέρνηση.....	55
4.2 Υπολογισμός Μέσων Δεικτών Αειφόρου Ανάπτυξης	57
4.2.1 Υπολογισμός των Μέσων Όρων ανά δείκτη	57
4.2.2 Υπολογισμός των Μέσων Όρων ανά χώρα	58
5. ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΙΚΤΩΝ ΑΕΙΦΟΡΙΑΣ	60
5.1 Ανάλυση Δεικτών Αειφορίας 2007	60
5.2 Ανάλυση Δεικτών Αειφορίας 2009	62
5.3 Ανάλυση Δεικτών Αειφορίας 2011	64
5.4 Ανάλυση Δεικτών Αειφορίας περιόδου 2005-2011	66
6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	71
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	73
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α : Πρότυποι πίνακες υπολογισμοί της Αειφόρου Ανάπτυξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση	75
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β: Πίνακες πρωτογενών στατιστικών δεδομένων από την ιστοσελίδα της Eurostat.....	78

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε θερμά τον καθηγητή μας κο. Γιάννη Δημοτικάλη, για την πολύτιμη βοήθεια και καθοδήγηση του κατά διάρκεια υλοποίησης της πτυχιακής μας εργασίας.

Θα θέλαμε, επίσης, να απευθύνουμε τις ευχαριστίες μας στους γονείς μας, οι οποίοι στήριξαν τις σπουδές μας με διάφορους τρόπους, φροντίζοντας για την καλύτερη δυνατή μόρφωση μας.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η κλιματική αλλαγή είναι πλέον γεγονός. Καθημερινά μαθαίνουμε από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, αλλά και ζούμε τα ακραία καιρικά φαινόμενα που κατακλύζουν τον πλανήτη, αποτέλεσμα τις κακής διαχείρισης του περιβάλλοντος. Ακόμη, βλέπουμε να αναπτύσσεται ο κόσμος, η οικονομία, η τεχνολογία, αλλά το βιοτικό επίπεδο να πέφτει. Αυτά όλα ωθούν την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) να αλλάξει τρόπο σκέψης και να πάψει να αποτελεί κύριο μέλημα της η τυφλή οικονομική ανάπτυξη με οποιαδήποτε μέσα. Αναθεωρεί, υπογράφει συνθήκες με υποσχέσεις και χαράζει πολιτικές με κέντρο το περιβάλλον και τον άνθρωπο του παρόντος και του μέλλοντος, τις επόμενες γενιές δηλαδή.

Εισάγεται ένας νέος όρος, η Αειφόρος Ανάπτυξη. Με αυτήν σαν γνώμονα πλέον, κάθε κράτος θα χαράσσει τις πολιτικές και τους στόχους του για το μέλλον. Είναι εμφανές ότι κάθε πολιτική μιας χώρας που κινείται έξω από τα πλαίσια της αειφορίας δεν είναι βιώσιμη, αλλά κάτι το προσωρινό, έτσι για να αντιμετωπιστεί κάποια ανάγκη μας τώρα και ας μας βλάψουν πολλαπλάσια στο μέλλον αυτές οι μη αειφόρες πολιτικές.

Στα πλαίσια των στόχων που έχει θέσει η ΕΕ, για Αειφόρο Ανάπτυξη, επιχειρεί την αναζήτηση δεικτών, όπου θα δύναται με βάση αυτούς να μετράει την πρόοδο της ανά έτος για την κάθε χώρα- μέλος, αλλά και συνολικά για όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στην εργασία μας κατασκευάζουμε δείκτες Αειφόρου Ανάπτυξης για κάθε χώρα- μέλος της ΕΕ για τα έτη 2007- 2009- 2011 με έτος βάσης το 2005. Ακόμη, εκτός από την σύνταξη αυτής της ενιαίας κλίμακας, προχωρήσαμε στον πολλαπλασιασμό των δεικτών με συντελεστές στάθμισης ανάλογα με την σημαντικότητα κάθε δείκτη για την Αειφόρο Ανάπτυξη. Η εργασία πραγματοποιήθηκε χρησιμοποιώντας τα στοιχεία που διαθέτει μέχρι σήμερα η Eurostat για την κάθε χώρα- μέλος. Έτσι, σχηματίζουμε μία εικόνα για το που βρίσκεται η ΕΕ στο θέμα της Αειφόρου Ανάπτυξης. Από τα στοιχεία φαίνεται ότι υπάρχει βελτίωση της κατάστασης περίπου κατά 10%.

ΟΡΙΣΜΟΙ, ΑΚΡΩΝΥΜΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΑΕΕ = Ακαθάριστο Εθνικό Εισόδημα

ΑΕΠ = Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν

ΕΕ = Ευρωπαϊκή Ένωση

ΟΗΕ = Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών

ΟΟΣΑ = Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης

CSD = Επιτροπή Βιώσιμης Ανάπτυξης του Ο.Η.Ε. (Commission on Sustainable Development)

Eurostat = Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία

IPCC = Διακυβερνητική Ομάδα των Ηνωμένων Εθνών για τις Κλιματικές Αλλαγές

WCED = Παγκόσμια Επιτροπή για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ΕΕ αναγνωρίζοντας πλέον πως δεν είναι δυνατόν να συνεχίσει αυτή την πορεία της αλόγιστης κατάκτησης της ευημερίας με οποιοδήποτε κόστος, αλλάζει την πολιτική της και εξετάζει μια άλλη ανάπτυξη, μία ανάπτυξη αειφόρο. Υπογράφει συνθήκες και υποσχέσεις, βάζει στόχους και εκδίδει οδηγίες προς τα κράτη μέλη να χαράζουν πλέον τις στρατηγικές τους με γνώμονα την Αειφόρο Ανάπτυξη. Σε κάποια κράτη είναι εμφανή η αλλαγή προς αυτή την κατεύθυνση και φαίνεται ότι κάνουν προσπάθειες και πετυχαίνουν μια σταθερή πορεία προς την αειφορία, άλλα προσπαθούν λιγότερο, άλλα όπως και να έχει δεν μπορούμε να πούμε με βεβαιότητα πόση πρόοδο σημείωσε κάθε χώρα, αφού η αειφόρος ανάπτυξη είναι μια γενική έννοια που αγκαλιάζει πολλούς τομείς της ζωής των πολιτών κάθε χώρας. Αυτό δεν μπορούσε να μείνει έτσι, έπρεπε να βρεθεί τρόπος να μετρηθεί η προσπάθεια που κάνει η ΕΕ, αλλά και κάθε χώρα ξεχωριστά για την Αειφόρο Ανάπτυξη. Αυτό θα βοηθούσε να βρεθούν οι τομείς εκείνοι που πάσχουν και χρειάζονται περισσότερη προσοχή για την επίτευξη του γενικού στόχου. Επίσης θα βοηθούσε στην εύρεση των χωρών που πάσχουν και χειροτερεύουν τον γενικό δείκτη της αειφορίας στην Ευρώπη. Αναγκάζοντας την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να πάρει μέτρα για την ενίσχυση τους ή να επιβάλλει πρόστιμα για την συνεχή μη συμμόρφωσή τους στις οδηγίες της Επιτροπής.

Η παρούσα πτυχιακή γράφτηκε ως προσπάθεια μέτρησης της Αειφόρου Ανάπτυξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αναλυτικότερα, θα προσπαθήσουμε να βρούμε έναν ικανοποιητικό τρόπο μέτρησης της Αειφορίας στην Ευρωζώνη με την χρήση δεικτών. Ήδη η Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία, Eurostat, έχει αρχίσει προτείνει κάποιους δείκτες και να συλλέγει στοιχεία για αυτούς από το κάθε κράτος μέλος της ΕΕ από το 1990 έως σήμερα. Στους πίνακες που συντάσσει επισημαίνει πως κάποια στοιχεία δεν είναι αξιόπιστα, ενώ υπάρχουν και ελλείψεις δεδομένων για κάποιες χώρες. Αλλού πάλι προτείνει κάποιους υποδείκτες χωρίς να τους λαμβάνει υπόψη στον υπολογισμό των κυρίως δεικτών, επειδή δεν έχει αποφανθεί αν όντως παίζουν ρόλο στην διαμόρφωσή τους. Εμείς συλλέξαμε αυτά τα δεδομένα, αλλά και

γενικότερες πληροφορίες για την αειφόρο ανάπτυξη, αυτά αποτελούν το αντικείμενο της εργασίας μας.

Στο πρώτο μέρος (Κεφάλαιο 1) της εργασίας αναλύουμε την στροφή των χωρών παγκοσμίως από την οικονομική ανάπτυξη στην αειφόρο ανάπτυξη. Έγιναν παγκόσμια συνέδρια, υπογράφηκαν συνθήκες και δόθηκαν υποσχέσεις. Εμείς επιχειρούμε με βάση τη βιβλιογραφία να ερμηνεύσουμε αυτόν τον νέο όρο και να καταγράψουμε την ιστορική πορεία των γεγονότων, αλλά και τις αιτίες που ανάγκασαν τους ηγέτες να αλλάξουν όλη την ιδεολογία των πολιτικών τους από την καθαρά οικονομική ανάπτυξη σε μία ανάπτυξη περιβαλλοντική- κοινωνική- οικονομική.

Στο δεύτερο μέρος (Κεφάλαια 2 και 3) το ειδικεύουμε και γράφουμε συγκεκριμένα για την προσπάθεια της ΕΕ για αειφόρο ανάπτυξη. Γράφουμε μια ανασκόπηση των ενεργειών που πραγματοποιήθηκαν στην διάρκεια των τελευταίων ετών σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, με την υπογραφή και εφαρμογή συνθηκών και στρατηγικών για την καθιέρωση της αειφορίας. Και στη συνέχεια, παρουσιάζουμε τους δείκτες εκείνους τους οποίους προβάλλει η Eurostat και αναμένεται με την προσθήκη ίσως κάποιων ακόμη, να τους καθιερώσει ως κυρίους δείκτες μέτρησης της Αειφορίας στη ΕΕ.

Στο τρίτο μέρος (Κεφάλαια 4 και 5) συλλέγουμε δεδομένα για αυτούς τους δείκτες, από την σελίδα της Eurostat στο διαδίκτυο και συντάσσουμε πίνακες. Χρησιμοποιούμε τα στοιχεία για εκείνους που είναι οι πιο αξιόπιστοι και επιλέγουμε τρεις διαφορετικές χρονιές για τις οποίες τα στοιχεία είναι πλήρη σε όλους τους δείκτες. Φτιάχνουμε τρεις διαφορετικούς πίνακες για κάθε χρονιά με ένα σταθερό έτος βάσης και για τις τρεις χρονιές. Πάνω σε αυτούς τους πίνακες γράφουμε τους δείκτες και τις χώρες στις οποίες καταλήξαμε και στη συνέχεια χρησιμοποιώντας μια ενιαία κλίμακα, αλλά και συντελεστές, υπολογίζουμε και γράφουμε τα αποτελέσματα του κάθε δείκτη ανά χώρα. Τα συνολικά αποτελέσματα για κάθε δείκτη τα πολλαπλασιάζουμε με έναν συντελεστή ανάλογα την σημαντικότητα που θεωρούμε ότι έχει καθένας στον συνολικό Δείκτη Αειφόρου Ανάπτυξης της ΕΕ. Στη συνέχεια, αξιολογούμε και εξηγούμε τα ευρήματά μας. Και τέλος, (κεφάλαιο 6) παρουσιάζουμε και σχολιάζουμε τα συμπεράσματά που

προέκυψαν από την εργασία, σχετικά με την πορεία της αειφόρου ανάπτυξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αυτό που περιμένουμε να πάρουμε με την ολοκλήρωση της εργασίας, είναι μια εικόνα για την πορεία που διαγράφει η ΕΕ προς την επίτευξη την Αειφόρου Ανάπτυξης. Να δούμε τι αποτελέσματα έφεραν η στρατηγικές που ακολούθησε τα τελευταία χρόνια, στην διάρκεια των ετών που θα εξετάσουμε.

Ανασκόπηση της βιβλιογραφίας

- ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΣΤΡΟΦΗ ΠΡΟΣ ΜΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΕΙΦΟΡΟ

1.1 Οικονομία και Περιβάλλον

Η προστασία του περιβάλλοντος είναι θέμα που κυριαρχεί στην σημερινή εποχή. Τα ακραία καιρικά φαινόμενα, οι καταστροφές των οικοσυστημάτων, η μείωση της βιοποικιλότητας, το φαινόμενο του θερμοκηπίου, η μόλυνση της ατμόσφαιρας, το νέφος των πόλεων, η μείωση πρασίνου και η λειψυδρία είναι μόνο κάποιες αναφορές οι οποίες συντελούν στην σταδιακή υποβάθμιση του περιβάλλοντος. Οι καθημερινές ανθρώπινες δραστηριότητες, όπως η αλόγιστη σπατάλη νερού, η παραγωγή ασύλληπτων ποσοτήτων σκουπιδιών, η χρήση φυτοφαρμάκων στην γεωργία και πολλές άλλες συντελούν στην καταστροφή του περιβάλλοντος και αποτελούν κύρια αιτία στη σημερινή κρίσιμη κατάστασή του. Κατά συνέπεια, η κατάσταση χρήζει άμεσης λήψης δραστικών μέτρων πριν καταστεί μη αναστρέψιμη, σε διεθνές επίπεδο.

Η έλλειψη πόρων και η απώλεια της σταθερότητας κάθε συστήματος, είτε φυσικού είτε ανθρωπογενούς, παρατηρείται όλο και πιο έντονα τις τελευταίες δεκαετίες. Πλέον δεν γίνεται να διατηρηθεί το μοντέλο της οικονομικής ανάπτυξης χωρίς την συμβολή και την διατήρηση των φυσικών πόρων και της κοινωνικής συνοχής. Όλα τα παραπάνω τα αποδεικνύουν η παγκόσμια κλιματική αλλαγή, η εξάντληση και η καταστροφή των φυσικών πόρων. Πλέον είναι δεδομένο και φανερό ότι η οικονομία δεν μπορεί να εξαπλώνεται και να αναπτύσσεται εις βάρος του περιβάλλοντος, ενώ αντίθετα θα πρέπει να συντελέσει στην μη-καταστροφή του και να διατηρήσει μία ισορροπία ανάμεσα στην βιόσφαιρα και στις ανθρώπινες δραστηριότητες.

1.2 Από την Οικονομική στην Αειφόρο Ανάπτυξη

Με βάση όλα τα προηγούμενα, η οικονομική ανάπτυξη θα πρέπει να αντικατασταθεί με την *αειφόρο ανάπτυξη (sustainable development)*, στην οποία δίνει βαρύτητα πλέον και η Ευρωπαϊκή Ένωση αλλά και ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών. Η αειφόρος ανάπτυξη αποτελεί έναν ευρύτατα χρησιμοποιούμενο όρο, ενώ έχει λάβει την ευρύτερη αποδοχή επιστημών και δεν έχει περιοριστεί στους περιβαλλοντικούς. Στις μέρες μας όλο και πιο συχνά ακούγονται οι όροι Βιώσιμη και Αειφόρος ανάπτυξη. Η στροφή αυτή προς την αειφορία είναι μία λύση που προκρίνεται σε διεθνές επίπεδο για την αποφυγή των προβλημάτων που προαναφέρθηκαν στο προηγούμενο κεφάλαιο.

Τα ζητήματα που σχετίζονται με τις δυσμενείς επιπτώσεις της οικονομικής ανάπτυξης στο περιβάλλον και στη κοινωνία επισημαίνονται ήδη από τη δεκαετία του '60. Τότε επιστήμονες και άνθρωποι της διανόησης κινητοποιούνται και αναδεικνύουν όλα τα περιβαλλοντικά προβλήματα που εμφανίστηκαν με πρωτοφανή ένταση κάτω από πίεση που άσκησαν στο περιβάλλον σχεδόν δύο αιώνες βιομηχανικής και οικονομικής ανάπτυξης. Στις δεκαετίες που ακολουθούν η περιβαλλοντική ευαισθησία διαποτίζει το κοινωνικό σύνολο και τον πολιτικό τομέα. Σημαντικά γεγονότα λαμβάνουν χώρα Στο επίπεδο των Ηνωμένων Εθνών επηρεάζοντας σε μεγάλο βαθμό την αντίληψη της κοινωνίας αλλά και τις συλλογικές νοοτροπίες για τα σχετικά ζητήματα.

Στα Ηνωμένα Έθνη το περιβάλλον αναδεικνύεται σε μείζον ζήτημα και συγκαλείται η πρώτη διάσκεψη το 1972 στη Στοκχόλμη με θέμα «Το περιβάλλον του ανθρώπου» . Στην διάσκεψη αυτή αναγνωρίστηκε η ανάγκη δράσης από την διεθνή κοινότητα για την αντιμετώπιση των προβλημάτων, τέθηκαν τα θεμέλια για την υιοθέτηση και την ανάπτυξη των περιβαλλοντικών πολιτικών και στρατηγικών, και τροφοδοτούνται στο διεθνές σκηνικό οι σχετικές συζητήσεις. Στις συναντήσεις προτάθηκε η έννοια της «οικοανάπτυξης» όπου μία δεκαετία αργότερα διατυπώθηκε ως «αειφόρος ανάπτυξη». Αν και έγινε προσπάθεια προσέγγισης της οικοανάπτυξης, αυτή έπεσε στο κενό και ο όρος πολύ σύντομα εξαφανίστηκε από το επίσημο λεξιλόγιο της διάσκεψης υπό την εξαιρετικά δυνατή πίεση του τότε Αμερικανικού πολιτικού Henri Kissinger. Έτσι οι ΗΠΑ απαλλάχτηκαν από μία

ορολογία που είχε έντονα το οικολογικό αποτύπωμα, αλλά και τη πολιτική απαίτηση για μεγαλύτερη αυτονομία των χωρών του Τρίτου Κόσμου. Το '70 αναπτύσσονται σε κυβερνητικό, επιχειρηματικό, πολιτικό και σε επιστημονικό επίπεδο, αλλά βέβαια και σε περιβαλλοντικό οι προβληματισμοί για την οικονομική ανάπτυξη σε σχέση με το περιβάλλον και την κοινωνία και διατυπώνονται διάφορες προτάσεις για μία «άλλη» ανάπτυξη. Η άλλη ανάπτυξη παίρνει διάφορες μορφές (αρνητική ανάπτυξη, οικοανάπτυξη και μηδενική ανάπτυξη).

Η έννοια της αειφορίας εισάγεται την δεκαετία του '70. Οι Αμερικάνοι περιβαλλοντολόγοι Dennis Clark Pirages (1977) και Lester Brown (1980) εκδίδουν τα «The Sustainable Society», σε ελληνική μετάφραση «Η αειφόρος κοινωνία» και «Building a Sustainable Society», «Οικοδομώντας μία αειφόρο κοινωνία» αντίστοιχα (Φλογαΐτη Ε., 2011). Με αυτόν τον τρόπο δηλώνουν ότι η ανάπτυξη και το περιβάλλον είναι έννοιες απόλυτα συμπληρωματικές και σε καμία περίπτωση αντιθετικές.

Με βάση όλα τα παραπάνω ο ΟΗΕ το '83 συγκροτεί την Παγκόσμια Επιτροπή για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη (WCED) με στόχο την διαμόρφωση προτάσεων με βάση την άρση της αντίθεσης ανάμεσα στην προστασία του περιβάλλοντος και στην οικονομική ανάπτυξη. Το '87 δημοσιεύεται η έκθεση της Επιτροπής με τίτλο «*Our common Future*» (το κοινό μας μέλλον), στην οποία αναλύεται η αλληλεξάρτηση ανάπτυξης και περιβάλλοντος και αναφέρεται η έννοια της αειφόρου ανάπτυξης ως μελλοντικής περιβαλλοντολογικής και αναπτυξιακής πολιτικής για τη διεθνή κοινότητα (Χρονοπούλου Α., 2012). Η έκθεση αυτή ενέταξε την αειφόρο ανάπτυξη στη διεθνή πολιτική ατζέντα.

Αυτό ήταν και το βασικό θεμέλιο για να γίνει η αειφόρος ανάπτυξη βασικός άξονας ανάλυσης και πολιτικής των Ηνωμένων Εθνών όσον αφορά το περιβάλλον και την ανάπτυξη. Η πρόοδος αυτή βασίζεται στην παγκόσμια διάσκεψη του ΟΗΕ το 1992 στο Ρίο της Βραζιλίας με θέμα «Περιβάλλον και Ανάπτυξη» γνωστή και ως Σύνοδος Κορυφής για την Γη. Προϊόν της διάσκεψής είναι ένα κείμενο με τίτλο «Ατζέντα 21», η οποία υιοθετήθηκε από 108 αρχηγούς κρατών (Φλογαΐτη Ε., 2011). Η «Ατζέντα 21» αποτέλεσε ένα μακροπρόθεσμο πρόγραμμα δράσης για την αειφόρο ανάπτυξη στον 21^ο αιώνα. Η διάσκεψη αυτή έδωσε επιπλέον την Επιτροπή των Ηνωμένων

Εθνών για την Αειφόρο Ανάπτυξη (CSD) για να έχει άμεση επαφή με την εφαρμογή του προγράμματος «Ατζέντα 21». Σύμφωνα λοιπόν με την διάσκεψη στο Ρίο, για να είναι αειφόρος κάθε αναπτυξιακή δράση θα πρέπει στο εξής να εμπεριέχει την οικονομική, την περιβαλλοντική και την κοινωνική διάσταση. Αυτό με την σειρά του δίνει αυτόματα μία παγκόσμια βαρύτητα στη έννοια της αειφόρου ανάπτυξης.

Εκτός από τον ΟΗΕ σήμερα πολλοί διεθνής οργανισμοί όπως ο ΟΟΣΑ, η ΕΕ, η Παγκόσμια Τράπεζα, μη κυβερνητικές οργανώσεις και πολλοί άλλοι οργανισμοί δραστηριοποιούνται σε θέματα που αφορούν την αειφορία. Ακόμα είναι πολλές και οι χώρες, όπου ήδη έχουν επιτευχθεί στόχοι για την αειφόρο ανάπτυξη σε τοπικό και σε κυβερνητικό επίπεδο.

Τα τελευταία 50 χρόνια παρατηρούμε μία κλιμακούμενη εξέλιξη στο τρίπτυχο «περιβάλλον - κοινωνία - οικονομία». Τα στάδια της εξέλιξης αυτής παρατηρούνται στους τίτλους των τριών βασικών διασκέψεων: «Το περιβάλλον του ανθρώπου», «Περιβάλλον και ανάπτυξη» και « Αειφόρος Ανάπτυξη». Ως κυρίαρχη έννοια η αειφορία εξελίσσεται πλέον στη Στοκχόλμη η οποία όπως φαίνεται είναι η αφετηρία μιας διαδρομής προς το Γιοχάνεσμπουργκ. Σε μία δυναμική και παράλληλα αλληλοτροφοδοτούμενη σχέση η αειφορία πλέον συνδέει την οικονομία, την κοινωνία και το περιβάλλον.

1.3 Ορισμός της Αειφόρου Ανάπτυξης

Ετυμολογικά το επίθετο «αειφόρος» έχει σκοπό ότι το ουσιαστικό στο οποίο αποδίδει δίνει κάτι για πάντα (αεί). Συνεπώς με βάση αυτή την ετυμολογία η αειφόρος ανάπτυξη ορίζεται ως εκείνο το είδος της ανάπτυξης που δίνει τα πάντα. Για την έκφραση του όρου sustainable development στα Ελληνικά υπάρχουν πολλές διαφορετικές μεταφράσεις όπως βιώσιμη, αξιοβιώτη, διηνεκής, διατηρήσιμη κ.τ.λ. Έτσι και κατά συνέπεια υπάρχουν και πολλοί διαφορετικοί ορισμοί οι οποίοι προκύπτουν από την σκοπιά από την οποία κάθε φορά προσεγγίζεται το θέμα. Ο όρος sustainable development αποκτά σημαντικά τη δυναμική του με την Έκθεση της Νορβηγίδας πολιτικού και πρώην πρωθυπουργού, Μπρούντλαντ το 1987, όπου ορίζεται ως: «Η ανάπτυξη που ικανοποιεί τις ανάγκες του παρόντος δίχως να

περιορίζει την ικανότητα μελλοντικών γενεών να εξασφαλίσουν τις δικές τους ανάγκες» (Φλογαΐτη Ε., 2011).

Ήταν εφικτό να την ορίζει ο καθένας με τρόπο ώστε να ικανοποιεί τις δικές του ανάγκες. Έτσι υπάρχουν εκατοντάδες ορισμοί για την αειφόρο ανάπτυξη, ενώ συγχρόνως δεν φαίνεται να υπάρχει κοινή συνεννόηση, είτε όσον αναφορά τον ορισμό της, είτε για τα πιθανά μέτρα που πρέπει να ληφθούν προκειμένου να επιτευχθεί. Για αρκετούς μελετητές είναι μία ασαφής ιδέα η οποία συνεχώς (ανα)κατασκευάζεται και (ανα)παράγεται. Η διαμάχη για την αειφόρο ανάπτυξη εμπεριέχει όσους διαφωνούν για τον πυρήνα της ιδέας και όσους για την ύπαρξη ενός νέου είδους ανάπτυξης.

Η ασάφεια της έννοιας έχει οδηγήσει αναπόφευκτα στην αμφισβήτησή της. Οι αμφιβολίες για την εγκυρότητα της έννοιας δεν μπορούν να αποσαφηνιστούν με την χρήση μιας μονοεπίπεδης ανάλυσης. Είναι απαραίτητες προσεγγίσεις οι οποίες θα μπορέσουν να καλύψουν και να αποτυπώσουν όλο το ευρύ φάσμα των δεσμών ανάμεσα σε όλες τις διαστάσεις της αειφόρου ανάπτυξης. Η δυσκολία, όσον αναφορά την κατανόηση της έννοιας της αειφορίας, οφείλεται στο γεγονός ότι το συγκεκριμένο νόημα και οι εφαρμογές της είναι: α) πολύ δυναμικές ως αποτέλεσμα της συνεχούς αναζήτησης της ισορροπίας στις μεταβαλλόμενες συνθήκες του περιβάλλοντος, β) σχετικά ασαφείς διότι στηρίζεται σε αφηρημένους και αρκετά μακροπρόθεσμους στόχους και γ) αρκετά αμφισβητήσιμες ως αποτέλεσμα των ανθρώπινων αξιών και αντιλήψεων, αλλά και των πολιτικών συμφερόντων. Υπάρχουν αρκετοί τύποι ορισμών της αειφόρου ανάπτυξης που θα μπορούσαν να προκύψουν ανάλογα με το που επικεντρώνει το ενδιαφέρον του ο καθένας:

1. Ορισμοί οι οποίοι αντιλαμβάνονται την αειφορία με την έννοια της μη μειούμενης ευημερίας. Σύμφωνα με αυτούς τους ορισμούς η χρήση φυσικών πόρων από προηγούμενες γενιές δεν πρέπει να ξεπερνά το επίπεδο κατανάλωσης που να διασφαλίζει το ίδιο επίπεδο ευημερίας και στις επόμενες γενιές.

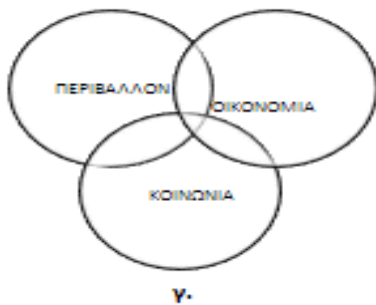
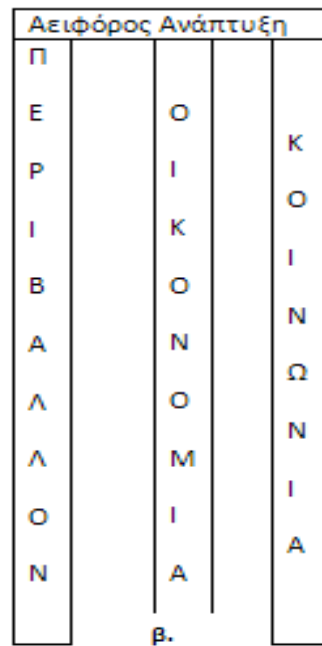
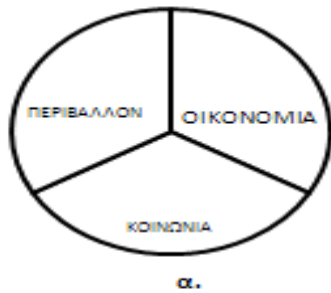
2. Ορισμοί οι οποίοι αντιλαμβάνονται την αειφορία με την έννοια της μη μειούμενης αξίας του φυσικού κεφαλαίου. Σύμφωνα με αυτούς τους ορισμούς δεν πρέπει να υφίσταται μείωση η αξία του αποθέματος φυσικού κεφαλαίου που παραμένει.

3. Ορισμοί οι οποίοι αντιλαμβάνονται την αειφορία με την έννοια της μη μείωσης της ροής υπηρεσιών που απολαμβάνουμε από επιλεγμένους φυσικούς πόρους.

Σύμφωνα με αυτούς τους ορισμούς η αειφορία έχει την έννοια της διατήρησης του επιπέδου των φυσικών ποσοτήτων, οι οποίοι αποσπώνται από επιλεγμένους φυσικούς πόρους.

Με τον όρο αειφόρος ανάπτυξη γίνεται προσπάθεια προσέγγισης του θέματος από όλες τις πιθανές κατευθύνσεις και διαστάσεις όπως πολιτικές, οικονομικές, κοινωνικές, πολιτισμικές και τεχνικές / τεχνολογικές, έτσι ώστε να καταστεί βιώσιμη. Ένας από τους διαδεδομένους ορισμούς είναι αυτός του WCED (World Commission Environment and Development), ο οποίος διατυπώνει ότι «Αειφόρος Ανάπτυξη είναι αυτή η οποία επιτρέπει στις παρούσες γενιές να ανταποκριθούν στις ανάγκες τους χωρίς να βάζει σε κίνδυνο την ικανότητα των μελλοντικών γενεών να ανταποκριθούν στις δικές τους». Παρατηρούμε ότι ο ορισμός είναι σχετικός με αυτόν που είχε διατυπωθεί στην Έκθεση της Μπρούντλαντ το 1987. Άρα μπορούμε να συμπεράνουμε ότι δεν αλλάζει επί της ουσίας το περιεχόμενο της έννοιας αειφόρος ανάπτυξη.

- **Συνιστώσες της Αειφόρου Ανάπτυξης**

Πέρα από τις συζητήσεις που συνεχίζονται στον χώρο της επιστήμης και της κοινωνίας σε σχέση με την αειφορία, μία επίσημη εκδοχή έχει διαμορφωθεί σε διασκέψεις, η οποία διατυπώνεται σχηματικά με ποικίλους τρόπους (Σχήμα 1: α, β, γ, δ).

Σχήμα 1: Απεικόνιση αειφόρου ανάπτυξης (πηγή: Φλογαίτη Ε., 2011)

Με βάση την παραπάνω εκδοχή τρεις είναι οι θεμελιώδεις συνιστώσες που μπορούν να περιγράψουν την ανάπτυξη μιας κοινωνίας: περιβάλλον, οικονομία, κοινωνία. Πιο συγκεκριμένα, η οικονομία, η κοινωνία και το περιβάλλον αποτελούν τρία συστήματα αλληλεξαρτώμενα, η κάθε λειτουργία των οποίων αποτελεί αυτόματα την αναγκαία συνθήκη για την επίτευξη της αειφόρου ανάπτυξης. Συμπερασματικά

λοιπόν, προκύπτει άμεσα το ζήτημα των δεδομένων με βάση τα οποία δύναται να αποτιμηθεί η αειφόρος ανάπτυξη και κατά συνέπεια η κοινωνική ευημερία, η οικονομική αποτελεσματικότητα και η περιβαλλοντική προστασία, ώστε η αειφορία να παρακολουθείται συστηματικά και να αξιολογείται και όχι να είναι ιδιόζουσα έννοια.

1.5 Ήπια και Ισχυρή Αειφορία

Από τα παραπάνω διαφαίνεται ότι η αειφορία είναι ένας όρος ο οποίος διατυπώνεται με γενικόλογους ορισμούς. Ως εκ τούτου οι ερμηνείες της έννοιας κινούνται σε ένα ευρύτατο φάσμα απόψεων που συγκροτούν δύο βασικές εκδοχές: την ήπια και την ισχυρή αειφορία. Οι δύο αυτές μορφές αειφορίας αναλύονται ως προς τέσσερα βασικά κριτήρια (σχέση οικονομικής ανάπτυξης με περιβαλλοντική προστασία, κοινωνική δικαιοσύνη, συμμετοχή των πολιτών στις αποφάσεις, περιεχόμενο της έννοιας), σύμφωνα με την ανάλυση της δεκαετίας του 90, των Jacobs και Attfield (Φλογαΐτη Ε., 2011).

Βασικά χαρακτηριστικά της ήπιας αειφορίας είναι τα ακόλουθα:

- Συνδέει την οικονομική ανάπτυξη με την οικονομική μεγέθυνση και σε αυτό το κομμάτι συνδιαλέγεται με την περιβαλλοντική προστασία.
- Αποδέχεται κυρίως την εκδοχή των αναπτυγμένων χωρών, η οποία βασίζεται στην προστασία των φυσικών πόρων.
- Ευνοεί τη συγκέντρωση της εξουσίας σε κυβερνήσεις και επιχειρήσεις, οι οποίες θέτουν στόχους, επεξεργάζονται στρατηγικές και πολιτικές και στην συνέχεια τις προωθούν με σκοπό να τις εφαρμόσουν.
- Δίνει στην αειφορία μία ερμηνεία η οποία περιλαμβάνει κυρίως την τεχνοκεντρική παράμετρο του περιβάλλοντος με έμφαση στην προστασία του περιβάλλοντος.

Βασικά χαρακτηριστικά της ισχυρής αειφορίας είναι τα ακόλουθα:

- Δέχεται την ύπαρξη περιβαλλοντικών ορίων στην ανάπτυξη, ώστε οι παρεμβάσεις στο περιβάλλον να μην εγκυμονούν κινδύνους και ζημιές.

- Λαμβάνει υπόψη τη «νότια» εκδοχή της αειφορίας, δηλαδή αυτή των φτωχών χωρών η οποία εκτός από την προστασία του περιβάλλοντος δίνει βαρύτητα και στην ανακατανομή των παγκόσμιων φυσικών πηγών πλούτου, περιλαμβάνοντας και την οικονομία, προκειμένου να εξαλειφθεί η φτώχεια και η οικονομία από την ανθρωπότητα.
- Ευνοεί την συγκέντρωση της εξουσίας στη βάση, όπου οι πολίτες συμμετέχουν στη λήψη των αποφάσεων και στη διαμόρφωση στόχων και πολιτικών.
- Δίνει μία ερμηνεία η οποία εμπεριέχει εκτός από την περιβαλλοντική προστασία και την εκρίζωση της φτώχειας και της ανισότητας, την υγεία, την εκπαίδευση και εκφράζει την ποιότητα της ζωής, την ευτυχία και την ευημερία των ανθρώπινων κοινωνιών.

Παρά τις διαφορές υπάρχει μία βασική κατευθυντήρια γραμμή, γύρω από την οποία γίνονται οι σχετικές ερμηνείες. Αυτές αφορούν την σχέση ανάμεσα στην οικονομική μεγέθυνση και στην ανάπτυξη. Η ήπια αειφορία πιστεύει στην σημερινή ιδέα μιας οικονομικής ανάπτυξης και της οικονομικής μεγέθυνσης όπως υπάρχει μέχρι σήμερα, ενώ η ισχυρή αναζητά ένα τρόπο ζωής ο οποίος δίδει μία εναλλακτική αντίληψη στην ανάπτυξη. Η πρώτη προέρχεται από την Έκθεση Μπρούτλαντ και από συναφή κείμενα, ενώ η δεύτερη από επιστήμονες και ακτιβιστές. Η ήπια αειφορία μελετάει αν οι απώλειες του φυσικού κεφαλαίου αντισταθμίζονται με τις αυξήσεις του ανθρωπογενούς κεφαλαίου ίσης αξίας, ενώ η ισχυρή προϋποθέτει μη ελάττωση του συνολικού φυσικού κεφαλαίου (Φλογαΐτη Ε., 2011).

Μπορούμε να συμπεράνουμε λοιπόν, ότι η έννοια της αειφορίας δεν εισάγει ένα καινούργιο παράδειγμα, αλλά μένει εγκλωβισμένη στο υπάρχον στην εποχή της μετά-νεοτερικότητας. Ακόμα, παρατηρούμε συχνά στις ερμηνείες των διεθνών οργανισμών για «αειφόρος ανάπτυξη» και στην έκφραση «αειφόρος μεγέθυνση», διολισθήσεις από την μία στην άλλη, σε μία περίοδο κατά την οποία η οικονομία των φυσικών πόρων και η οικονομία του ανθρώπινου μόχθου ορίζουν αυτό που θα έπρεπε ουσιαστικά να είναι μία ανάπτυξη ποιοτική (Φλογαΐτη Ε., 2011). Και φυσικά κανείς δεν υποστηρίζει ότι χρειάζεται

εγκατάλειψη της οικονομίας, αλλά αντιθέτως υποστηρίζουν την επανατοποθέτηση της οικονομίας στην κοινωνία.

2. Η ΕΥΡΩΠΗ ΕΠΕΝΔΥΕΙ ΣΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

2.1 Η Αειφόρος Ανάπτυξη σε Ευρωπαϊκό επίπεδο

Μέχρι το τέλος της δεκαετίας του 1960, καμία Ευρωπαϊκή χώρα δεν είχε ουσιώδη περιβαλλοντική πολιτική (Ράζιος Ι., 2010). Τα τελευταία 30 χρόνια έχει γίνει σημαντική πρόοδος στην καθιέρωση ενός εκτεταμένου συστήματος περιβαλλοντικών ελέγχων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και σήμερα καλύπτει ένα ευρύ φάσμα θεμάτων. Η αειφόρος ανάπτυξη αποτελεί έναν από τους βασικότερους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την βελτίωση ποιότητας ζωής για τις σημερινές και επόμενες γενιές, μέσω της οικονομικής ανάπτυξης, της προστασίας του περιβάλλοντος και της οικονομικής δικαιοσύνης.

Στην Ρώμη το 1957 υπογράφηκε η συνθήκη ,γνωστή ως Συνθήκη της Ρώμης, σύμφωνα με την οποία ιδρύθηκε η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ), η οποία είχε στις βασικές της αρχές την προστασία του περιβάλλοντος. Οι πρώτες πρωτοβουλίες ξεκίνησαν το 1972 με το πρώτο πρόγραμμα δράσης, το οποίο αφορούσε το περιβάλλον. Μέσα από αυτά τα προγράμματα και από πολυετή εργασία των αρμοδίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθιερώθηκαν βασικές αρχές, όσον αναφορά το περιβάλλον, οι οποίες εφαρμόζονται μέχρι σήμερα στα κράτη μέλη της: η αρχή της αειφορίας, η αρχή της προφύλαξης και της προληπτικής δράσης, η αρχή της επανόρθωσης των καταστροφών του περιβάλλοντος και η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει». Το 1987 ακολούθησε η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη, με βάση της οποίας η κοινότητα έχει την δυνατότητα να *«διατηρεί, να προστατεύει και να βελτιώνει την ποιότητα του περιβάλλοντος, να συμβάλει στην προστασία της υγείας των ατόμων και να διασφαλίζει την συνεχή χρησιμοποίηση φυσικών πόρων»*. Επιπλέον στο άρθρο 2 της Συνθήκης του Μάαστριχ το 1992 αναφέρεται, ότι *« Η κοινότητα έχει ως αποστολή με την δημιουργία κοινής αγοράς, οικονομικής και*

νομισματικής ένωσης και με την εφαρμογή των κοινών πολιτικών δράσεων, που αναφέρονται στα άρθρα 3 και 3^A, να προάγει την αρμονική και ισόρροπη ανάπτυξη των οικονομικών δραστηριοτήτων στο σύνολο της κοινότητας, μία σταθερή και διαρκή, μη πληθωριστική και σεβόμενη το περιβάλλον ανάπτυξη σε υψηλό επίπεδο απασχόλησης και κοινωνικής προστασίας, την άνοδο του Βιοτικού επιπέδου και της ποιότητας ζωής, την οικονομική και κοινωνική συνοχή και την αλληλεγγύη μεταξύ κρατών μελών» (Ε.Ε. C 191 της 29/07/1992). Η Συνθήκη του Άμστερνταμ ακολούθησε αυτήν του Μάαστριχ, όπου στο άρθρο 2 η Ευρωπαϊκή Ένωση θέτει ως στόχο: «... να προωθήσει την οικονομική και κοινωνική πρόοδο και ένα υψηλό επίπεδο απασχόλησης και να πετύχει ισόρροπη και αειφόρο ανάπτυξη, με την δημιουργία ενός χώρου χωρίς εσωτερικά σύνορα, με την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής...» (Ε.Ε. C 340 της 10/11/1997).

Συνοψίζοντας, παρατηρούμε ότι ο όρος «αειφόρος ανάπτυξη», σχεδόν σε όλες τις συνθήκες, δεν αναφέρεται ρητά, αλλά περιγράφεται χρησιμοποιώντας την σχέση περιβάλλον- οικονομική ανάπτυξη. Ωστόσο, η αειφόρος ανάπτυξη αποτελεί πλέον μία διαδικασία επανένταξης του ανθρώπου στο περιβάλλον. Η νέα αντίληψη θέτει τις φυσικές πρώτες ύλες ως κεφάλαιο, του οποίου προϋπόθεση είναι η ανθρώπινη πρόοδος και ανάπτυξη. Στο πλαίσιο αυτό η Ευρωπαϊκή Ένωση καλείται να εφαρμόσει στρατηγικές και πολιτικές και να πραγματοποιήσει δράσεις οι οποίες θα έχουν ως βασικό στόχο την επίτευξη της αειφόρου ανάπτυξης.

2.2 Η Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αειφόρο ανάπτυξη και η αναθεώρηση της.

Τον Δεκέμβριο του 1999 στο Ελσίνκι πραγματοποιήθηκε η Διάσκεψη της Χιλιετίας, στο οποίο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε «μία μακροπρόθεσμη στρατηγική, η οποία θα συνδυάζει πολιτικές με στόχο την οικονομικά, κοινωνικά και οικολογικά αειφόρο ανάπτυξη», η οποία κατατέθηκε τελικά το 2001 στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Goteborg. Τα βασικά σημεία της Στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης ήταν:

- Η αειφόρος ανάπτυξη αποτελεί στόχο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τόσο εντός της Ευρώπης, όσο και έκτος. Δηλαδή, απαιτείται δράση σε παγκόσμια κλίμακα.

- Η αειφόρος ανάπτυξη προσφέρει στην Ευρώπη όραμα για ένα καλύτερο παρόν και μέλλον. Για να γίνει αυτό θα πρέπει η οικονομική αύξηση να υποστηρίζει την κοινωνία και να σέβεται το περιβάλλον και η κοινωνική-περιβαλλοντική πολιτική να είναι υπόβαθρο της οικονομίας.
- Θα πρέπει κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη να εξισορροπήσουν με την περιβαλλοντική υποβάθμιση.

Η Στρατηγική της επιτροπής δίνει βάση στις απειλές οι οποίες προκαλούν σοβαρές επιπτώσεις στο μέλλον της Ευρώπης. Κάποιες από αυτές είναι: οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίων, οι επικίνδυνες χημικές ουσίες, η φτώχεια και ο κοινωνικός αποκλεισμός που επηρεάζουν άμεσα τα άτομα (ανεργία, αυτοκτονίες, υγεία), τα απόβλητα και η κυκλοφοριακή συμφόρηση. Οι παραπάνω απειλές δεν είναι νέες για την αειφόρο ανάπτυξη και έχουν πραγματοποιηθεί πολλές ενέργειες αντιμετώπισης τους με περιορισμένη επιτυχία.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο το 2005 ενέκρινε μία Ανανεωμένη Στρατηγική, η οποία είχε σαν βάση της αυτή του 2001 (Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2006). Οι στόχοι της πλέον Αναθεωρημένης Στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης εμφανίζονται παρακάτω:

- Προστασία του περιβάλλοντος: Μείωση της ρύπανσης του περιβάλλοντος και προώθηση αειφόρων μεθόδων παραγωγής, για να διαχωριστεί η οικονομική μεγέθυνση με την υποβάθμιση του περιβάλλοντος.
- Κοινωνική Δικαιοσύνη και συνοχή: Ο στόχος αυτός σημαίνει προώθηση μιας δίκαιης κοινωνίας που βάση της είναι η συνοχή και η καταπολέμηση κάθε μορφή διάκρισης, αλλά και η διασφάλιση ισότητας ανδρών και γυναικών.
- Οικονομική Ευημερία: Δηλαδή, η ευημερία που εξασφαλίζει υψηλό επίπεδο ζωής, απασχόλησης και ποιότητας εργασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.
- Ανάληψη των Διεθνών ευθυνών της Ευρωπαϊκής Ένωσης: Στοχεύει στην προώθηση αειφόρου ανάπτυξης σε όλο τον κόσμο, αλλά και στο ότι οι πολιτικές της Ευρώπης θα συμβιβάζονται με την παγκόσμια αειφορία.

Ερευνητικά ερωτήματα/ ερευνητικές υποθέσεις

3. ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΕΙΦΟΡΙΑΣ

3.1 Δείκτες μέτρησης της Αειφόρου Ανάπτυξης στην ΕΕ

Το 2005 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κάνοντας έναν απολογισμό για τα περασμένα έτη, κατέληξε ότι η κατάσταση στην ΕΕ χειροτέρευε (Υπηρεσία επίσημων εκδόσεων Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, 2008). Αυτό οδηγεί το Συμβούλιο της ΕΕ να αναθεωρήσει την στρατηγική για την αειφόρο ανάπτυξη τον Ιούνιο του 2006. Στην νέα αυτή στρατηγική, πρώτος βασικός στόχος ορίζεται ο περιορισμός της κλιματικής αλλαγής.

Οι δεσμεύσεις για τον περιορισμό της κλιματικής αλλαγής, που υπέγραψε η Ευρωπαϊκή Κοινότητα τον Απρίλιο του 1998, με το Πρωτόκολλο του Κιότο των Ηνωμένων Εθνών, δεν υλοποιήθηκαν. Στο Πρωτόκολλο του Κιότο περιλαμβάνονταν οι δεσμεύσεις των ανεπτυγμένων χωρών για μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, τουλάχιστον κατά 5% για την περίοδο 2008- 2012, σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990. Η ΕΕ με την ψηφίζοντας την Αναθεωρημένη Στρατηγική της για την Αειφόρο ανάπτυξη (Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2006) πίεσε τα κράτη - μέλη να τηρήσουν τις υποσχέσεις που υπέγραψαν μέσω του Πρωτοκόλλου, αλλά και στις δεσμεύσεις τους στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τον Μαρτίου του 2005.

Επόμενος, βασικός στόχος είναι η φτώχεια και για αυτό προτείνει στα κράτη - μέλη τρόπους για αύξηση της απασχόλησης, καλύτερη και δικαιότερη κοινωνική πρόνοια και ακόμη ευκαιρία για πρόσβαση στην εκπαίδευση για κάθε πολίτη της ΕΕ.

Ο γηράσκων πληθυσμός της ΕΕ είναι ακόμη ένα θέμα, το οποίο φέρνει στο προσκήνιο τις συντάξεις, την υγειονομική περίθαλψη, αλλά και απαιτεί μέτρα για την ενεργοποίηση των νέων, την ενίσχυση τους στον εργασιακό χώρο και την

καλύτερη κατανομή τον μεταναστευόντων. Άλλος στόχος είναι και η δημόσια υγεία που επιβαρύνετε καθημερινά με την συνεχή μόλυνση του περιβάλλοντος, με το κάπνισμα και άλλες παθογόνες συνήθειες, με τα χημικά στο τρόφιμα, αλλά και με τα ψυχολογικά προβλήματα της εποχής μας. Πάνω σε αυτό τον τομέα προτείνει μέτρα για την ευημερία και την αλλαγή του τρόπου ζωής των πολιτών. Τέλος, μείζον θέμα είναι και κακή κατάσταση των φυσικών πόρων. Το πρόβλημα αυτό έρχεται να αντιμετωπίσει η ΕΕ εφαρμόζοντας προγράμματα Αγροτικής ανάπτυξης, αναθεωρώντας την πολιτική της για την αλιεία, ενισχύοντας τις βιολογικές καλλιέργειες και την κτηνοτροφία και τέλος, εφαρμόζοντας μία βιώσιμη διαχείριση των δασών της.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση υιοθετεί τα παραπάνω ως στόχους για να αντεπεξέλθει στις ανάγκες του παρόντος, αλλά και στις δεσμεύσεις της στο συμβούλιο του Ρίο για μία ανάπτυξη αειφόρο. Οι στόχοι αυτοί καλύπτουν σημαντικούς τομείς, όπως το περιβάλλον, η κοινωνία και η οικονομία. Έτσι, όπως είδαμε πιο πάνω στην ιστορική ανασκόπηση, υπογράφονται συνθήκες και χαράσσονται μακροχρόνιες στρατηγικές με γνώμονα την αειφόρο ανάπτυξη. Εδώ όμως δημιουργείτε η ανάγκη για τη μέτρηση και αξιολόγηση αυτής της προσπάθειας της Ευρωζώνης, αλλά και του κάθε κράτους- μέλους χωριστά. Πρέπει να υπολογιστεί αν έχουμε πρόοδο και αν ναι πόση. Μήπως υπάρχουν κάποιοι τομείς που πάσχουν και μπλοκάρουν την αειφορία του συνόλου; Όλες οι χώρες κάνουν την ίδια προσπάθεια για να έχουν ανάπτυξη αειφόρο; Μήπως κάποιες θέλουν βοήθεια ή κάποιες δεν τηρούν τις δεσμεύσεις τους; Και τέλος, ποια είναι η γενική εικόνα της αειφόρου ανάπτυξης στην πάροδο των χρόνων για όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η λύση που ανακαλύπτει η ΕΕ για την απάντηση των προηγούμενων ερωτημάτων είναι οι δείκτες αειφορίας. Ως δείκτες αειφορίας ξεχωρίζει τους τομείς εκείνους οι οποίοι άμεσα επηρεάζουν την αειφόρο ανάπτυξη. Οι γενικές κατηγορίες που τους κατατάσσει είναι (Eurostat, 2013):

- Κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη,
- Κλιματική αλλαγή και η ενέργεια,
- Βιώσιμες μεταφορές,

- Βιώσιμη κατανάλωση και παραγωγή,
- Φυσικοί πόροι,
- Δημόσια υγεία,
- Κοινωνική ένταξη,
- Δημογραφικές μεταβολές,
- Παγκόσμια συνεργασία,
- Χρηστή διακυβέρνηση.

Μέχρι σήμερα η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει προχωρήσει στην συλλογή δεδομένων για τον κάθε δείκτη ανά χώρα για τα τελευταία 5 έως 10 χρόνια, αλλά και την εκτίμηση σε κάποιους δείκτες για την μελλοντική τους πορεία. Το ζήτημα είναι ότι δεν έχει καταλήξει στην ενιαία κλίμακα σύγκρισης για όλους τους δείκτες, αλλά ούτε έχει καταλήξει ακόμη στο ποιοι θα είναι τελικά αυτοί οι δείκτες και ποιοι υποδείκτες θα βοηθούν στον υπολογισμό τους. Αυτό επιχειρεί να διερευνήσει η παρούσα εργασία μας. Έτσι στην επόμενη ενότητα θα γίνει μία απόπειρα προσδιορισμού και υπολογισμού αυτών των δεικτών με την βοήθεια πινάκων, οι οποίοι μελλοντικά θα αποδειχτούν απαραίτητα εργαλεία για την χάραξη των στρατηγικών στόχων της ΕΕ, την παρακολούθηση των αποτελεσμάτων της κάθε στρατηγικής, αλλά και την επιβολή κυρώσεων στις χώρες που δεν θα συμμορφώνονται με τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Προτού προχωρήσουμε στην σύνταξη των πινάκων θα γράψουμε λίγα λόγια στις επόμενες παραγράφους αυτής της ενότητας για τον κάθε δείκτη χωριστά που θα χρησιμοποιήσουμε στην εργασία μας.

3.1.1 Κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη

Ο πρώτος προτεινόμενος δείκτης της Βιώσιμης Κοινωνικοοικονομικής Ανάπτυξης, αποτελεί βασικό στόχο της στρατηγικής της ΕΕ για αειφόρο ανάπτυξη. Η εικόνα που παίρνουμε από τα στοιχεία της Eurostat για την περίοδο 2000 έως 2011 είναι κάπως απογοητευτική, καθώς βλέπουμε μία αργή έως μηδενική ανάπτυξη στις χώρες μέλη . Συγκεκριμένα, παρατηρώντας τον Πίνακα Β.1 (βλέπε Παράρτημα Β), όπου παρουσιάζεται το ετήσιο Πραγματικό κατά κεφαλήν ΑΕΠ των Ευρωπαϊκών χωρών,

βλέπουμε μία περίοδος ταχείας οικονομικής ανάπτυξης σε όλη την Ευρώπη, η οποία τερματίζεται απότομα με το ξέσπασμα της οικονομικής κρίσης του 2008. Επίσης, στην ιστοσελίδα της Eurostat αναφέρεται πως παραγωγικότητα της εργασίας επιβραδύνεται και ο στόχος για απασχόληση του 75% του εργατικού δυναμικού της κάθε χώρας αποτυγχάνει, καθώς τα επιτεύγματα για την καταπολέμηση της ανεργίας εκμηδενίζονται με την κρίση.

Ακόμη στον τομέα των επενδύσεων δεν παρατηρούμε καμία αύξηση, αλλά μία σταθερότητα που δεν βοηθάει και πολύ στην ανάκαμψη, καθώς απαιτείται εισροή νέων κεφαλαίων για την τόνωση της αγοράς, και αυξάνεται το ποσοστό αποταμίευσης υπό τον φόβο της αντιμετώπισης της κρίσης.

Η Eurostat για τον υπολογισμό αυτού του δείκτη χρησιμοποιεί την μεταβολή στο πραγματικό κατά κεφαλήν Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) του κάθε κράτους μέλους της ΕΕ. Ο λόγος είναι ότι αντανακλά τις φάσεις του οικονομικού κύκλου. Η αύξηση του κατά κεφαλήν ΑΕΠ είναι ένα μέτρο δυναμισμού της οικονομίας και της ικανότητάς της να δημιουργεί νέες θέσεις εργασίας.

Η στρατηγική σε αυτό τον τομέα απαιτεί την προώθηση μιας ακμάζουσας, καινοτόμου, ανταγωνιστικής και οικολογικά αποτελεσματικής οικονομίας, πλούσιας σε γνώσεις η οποία θα εξασφαλίσει στους πολίτες ένα υψηλό επίπεδο διαβίωσης, πλήρη απασχόληση και γενικά καλύτερη ποιότητα εργασίας σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

3.1.2 Κλιματική αλλαγή και ενέργεια

Επόμενος δείκτης της Eurostat για την μέτρηση της αειφόρου ανάπτυξης είναι η κλιματική αλλαγή, η οποία αποτελεί πλέον μία πραγματικότητα που όλο και χειροτερεύει. Οι επιπτώσεις είναι εμφανείς με όλο και ψυχρότερους χειμώνες και θερμότερα καλοκαίρια. Σε αυτό οφείλεται το ότι βλέπουμε μία Ευρώπη να πλήττεται από πρωτοφανή σε ένταση καιρικά φαινόμενα, όπως πλημμύρες, τυφώνες, ξηρασίες και καύσωνες. Την τελευταία δεκαετία μόνο, έχουν καταγραφεί τα έντεκα από τα δώδεκα θερμότερα έτη του κόσμου. Ενδεικτικό είναι το ότι, το καλοκαίρι του 2003, τριανταπέντε χιλιάδες άνθρωποι στην Ευρώπη έχασαν την ζωή

τους από το κύμα καύσιμα (Υπηρεσία επίσημων εκδόσεων Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, 2008).

Σύμφωνα με το προηγούμενο κείμενο, έχουμε μία παγκόσμια αύξηση της θερμοκρασίας κατά 0,95 °C και οι κλιματολόγοι στη Διακυβερνητική Ομάδα για τις Κλιματικές Αλλαγές (IPCC) των Ηνωμένων Εθνών προειδοποιούν για επιπλέον αύξηση κατά 4 °C μέχρι το 2100 (Υπηρεσία επίσημων εκδόσεων Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, 2008). Οι κυρίως ένοχοι για αυτή την κατάσταση είναι τα δισεκατομμύρια τόνων διοξειδίου του άνθρακα που εκπέμπονται ετησίως από τις βιομηχανίες, τα αυτοκίνητά και την θέρμανση μας. Αυτή είναι μια κατάσταση που δεν πλήττει μόνο το περιβάλλον, αλλά και την οικονομία και την κοινωνία γενικά, αφού βλέπουμε σε Ευρωπαϊκό επίπεδο ότι το 79% των ζημιών από καταστροφές, οφείλεται σε ακραία καιρικά φαινόμενα, τα οποία διπλασιάστηκαν την δεκαετία που μας πέρασε σε σχέση με την προηγούμενη. Την μεγάλη ζημιά όμως, έχουν υποστεί οι αναπτυσσόμενες χώρες της ΕΕ, των οποίων η οικονομία εξαρτάται κυρίως από την γεωργία.

Σε πρόκληση αναδεικνύεται και ο τομέας της ενέργειας, καθώς τα αποθέματα ορυκτών καυσίμων εξαντλούνται, ενώ οι ανάγκες μεγαλώνουν. Για αυτό, έχει ήδη αρχίσει την έρευνα για την αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, αλλά και για την αύξηση της απόδοσης των υπάρχων πηγών.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση υπογράφοντας το πρωτόκολλο του Κιότο το 1997 δεσμεύεται να μειώσει τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου κατά 8% έως το 2012. Όμως, μετά στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τον Μάρτιο του 2007 παίρνονται αποφάσεις οι οποίες υπερβαίνουν αυτές που υπογράφηκαν στο Κιότο. Στη νέα αυτή στρατηγική θέτονται στόχοι για μείωση των εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου στην Ευρώπη κατά 20% έως το 2020, για βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κατά 20% έως το 2020, ακόμη, για αύξηση του μεριδίου των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας κατά 20% έως το 2020 και τέλος αύξηση του ποσοστού των βιοκαυσίμων στα καύσιμα κίνησης σε 10% έως το 2020. Για αυτές τις αιτίες, οι υποδείκτες που χρησιμοποιεί η Eurostat για τον υπολογισμό του κυρίως δείκτη της κλιματικής αλλαγής είναι:

α. Οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου με τιμές έτους βάσης του 1990,

- β. το μερίδιο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας ανά χώρα,
- γ. και η κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας ανά χώρα.

Για την επίτευξη των παραπάνω στόχων η ΕΕ εκπονεί το ευρωπαϊκό πρόγραμμα για την κλιματική αλλαγή, το οποίο σε συνεργασία με επιστήμονες, επιχειρήσεις και μη κυβερνητικές οργανώσεις αναζητάει τρόπους για την μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Ήδη μετράει επιτεύγματα, όπως το σύστημα εμπορίας αερίων του θερμοκηπίου. Σύμφωνα με αυτό, κάθε χώρα που παράγει τα επικίνδυνα αέρια πάνω από το επιτρεπτό όριο του Κιότο, θα έχει την δυνατότητα να αγοράσει δικαιώματα εκπομπής από μία χώρα που παράγει τα αέρια αυτά κάτω από το επιτρεπτό όριο, έτσι ώστε να μην μεταβάλλεται ο γενικός δείκτης της ΕΕ. Στην ουσία, αυτό είναι ένα είδος προστίμου, το οποίο κάθε χώρα ρυπαίνουσα το περιβάλλον πάνω από τα επιτρεπτά όρια, πληρώνει σε χώρες με μειωμένους ρύπους σαν επιβράβευση.

Επίσης, παίρνει μέτρα για την αναβάθμιση των ενεργοβόρων προϊόντων, ώστε να διαχειρίζονται στο μέγιστο το καύσιμο που καίνε, με όσο δυνατών λιγότερους ρύπους. Δεύτερον, παίρνει μέτρα για την ενεργειακή αναβάθμιση των κτιρίων. Τρίτον, παίρνει μέτρα για να γίνουν οι τεχνολογίες ορυκτών καυσίμων πιο καθαρές. Και τέλος, ετοιμάζει φορολογική επιβάρυνση, για τις ρυπαίνουσες χώρες.

3.1.3 Βιώσιμες Μεταφορές

Η κυκλοφορική συμφόρηση, η ηχορύπανση και η ατμοσφαιρική μόλυνση επηρεάζουν σε μεγάλο βαθμό την Ευρώπη. Για την αντιμετώπιση των παραπάνω τοπικοί και εθνικοί φορείς επινοούν πρωτοποριακά μέτρα καθώς επτάμιση χιλιάδες χιλιόμετρα στην Ευρώπη μπλοκάρονται καθημερινά.

Στην Γερμανία η υπηρεσία ενοικίασης Call-a Bike ενοικιάζει ποδήλατα σε πολίτες, ενώ στο Παρίσι, Κυριακές και αργίες, δεν κυκλοφορούν αυτοκίνητα γύρω από τον «Σηκουάνα». Στο Γκκρατς της Αυστρίας τα λεωφορεία κινούνται πλέον με βιοντίζελ από επαναχρησιμοποιημένο μαγειρικό λάδι από νοικοκυριά και εστιατόρια (Υπηρεσία επίσημων εκδόσεων Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, 2008). Αυτές είναι κάποιες από τις προσεγγίσεις οι οποίες βοηθούν στην μόλυνση και συμβάλουν σε ένα

αποτελεσματικό σύστημα μεταφορών. Με συντονισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορούν να επωφεληθούν όλες αυτές οι δράσεις.

Για να υλοποιηθούν οι ιδανικές ιδέες, όπως καθαρά και αποδοτικά μεταφορικά μέσα, αποφυγή μπουλιαρίσματος και καθαρά καύσιμα για την αποφυγή της μόλυνσης της ατμόσφαιρας, η Ευρωπαϊκή Ένωση αποφάσισε τον συντονισμό των παρακάτω δράσεων:

- Μείωση στις εκπομπές ρύπων για να μειωθούν οι επιπτώσεις στην υγεία και το περιβάλλον.
- Ισορροπία στην συχνότητα χρήσης των μεταφορικών μέσων.
- Μείωση εκπομπών CO₂ των οχημάτων.
- Μείωση των θυμάτων των τροχαίων ατυχημάτων κατά 50% έως το 2010.

Η ανάγκη για δράση είναι απαραίτητη, διότι σήμερα μία στις εννέα παραδόσεις εμπορευμάτων στην Ευρώπη καθυστερεί λόγω κυκλοφοριακής συμφόρησης. Η μέση παραγωγή εκπομπών αερίων των οχημάτων σήμερα είναι 163 g/km, ενώ ο στόχος για το 2009 ήταν 140g/km. Ένας δεύτερος στόχος για το 2010 ήταν η μείωση κατά 50% των θανάτων στους δρόμους της Ευρώπης. Το διευρωπαϊκό δίκτυο συμβάλλει έτσι ώστε να υπάρχει ασφάλεια και στους ευάλωτους χρήστες. Η εκστρατεία ευαισθητοποίησης eSafety οργανώθηκε για να μειώσει τα τροχαία έως 20% με τον ηλεκτρονικό έλεγχο (Υπηρεσία επίσημων εκδόσεων Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, 2008).

Η πράσινη βίβλος για αστική κινητικότητα έχει υιοθετηθεί για το μέλλον και περιέχει προσεγγίσεις για την χρήση βιώσιμων λύσεων όπως τα μέσα μεταφοράς και συγκοινωνίας. Η βίβλος αναφέρεται σε όλα τα μέσα μεταφοράς και στους τρόπους μετακίνησης.

3.1.4 Βιώσιμη Κατανάλωση και Παραγωγή

Η σημερινή κατανάλωση και η παραγωγή υπερβαίνουν κατά πολύ την ευημερία την οποία μπορεί να αντέξει η Γη. Η κατανάλωση στην Ευρωπαϊκή Ένωση περιέχει τέσσερις βασικές κατηγορίες: τρόφιμα-ποτά, στέγαση, ατομικά ταξίδια και κινητικότητα-τουρισμός. Με βάση τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος

χρησιμοποιούμε πολλούς πόρους από το εξωτερικό με αποτέλεσμα να ασκείται πίεση σε άλλα μέρη του κόσμου. Οι πολίτες θα πρέπει να στραφούν πλέον στην αειφόρο κατανάλωση και κατά συνέπεια στην οικονομική απόδοση. Με τις σύγχρονες τάσεις έως το 2050 η παγκόσμια ζήτηση μπορεί να διπλασιαστεί καθώς ο πληθυσμός αυξάνεται και οι αναπτυσσόμενες χώρες επεκτείνονται οικονομικά. Είναι λοιπόν ανάγκη η υπεύθυνη κατανάλωση και η κατανάλωση λιγότερων πόρων. Για την επίτευξη των στόχων αυτών χρειάζεται προσπάθεια και είναι καθήκον όλων μας.

Για την υλοποίηση αειφόρου κατανάλωσης και παραγωγής θα πρέπει να αλλάξει ο τρόπος παραγωγής και αγοράς. Οι στόχοι υλοποίησης των παραπάνω είναι οι εξής (Υπηρεσία επίσημων εκδόσεων Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, 2008):

- Το τέλος στην σχέση της οικονομικής ανάπτυξης με την βλάβη στο περιβάλλον η οποία είναι καταστροφική.
- Η ενθάρρυνση των επιχειρήσεων και του κοινού να χρησιμοποιούν προϊόντα τα οποία παράγονται υπεύθυνα.
- Η ενθάρρυνση των δημόσιων φορέων για αγορά προϊόντων που δεν βλάπτουν το περιβάλλον.
- Να εμπλουτιστεί η αγορά με τεχνολογίες και καινοτομίες φιλικές προς το περιβάλλον.
- Βελτίωση της ευημερίας των ζώων εντός και εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το 2004 η Ευρωπαϊκή Ένωση έθεσε σε ισχύ το σχέδιο δράσης για την περιβαλλοντική τεχνολογία (ETAP), το οποίο εστιάζει στην δημιουργία εναλλακτικών τρόπων παραγωγής με μικρό αντίκτυπο στο περιβάλλον. Επίσης, το 2005, προτάθηκε η θεματική στρατηγική για την αειφόρο χρήση των φυσικών πόρων, με ισχύ 25 ετών. Στόχος της παραπάνω στρατηγικής είναι να σπάσει την σύνδεση ανάμεσα στην οικονομική ανάπτυξη και στην χρήση πόρων.

Άλλες δράσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης που πραγματοποιήθηκαν για την επίτευξη της αειφόρου κατανάλωσης και παραγωγής ήταν το σύστημα οικολογικής σήμανσης το οποίο είναι υπό την μορφή λογότυπου με λουλούδι το οποίο εγγυάται ότι το αντικείμενο είναι φιλικό προς το περιβάλλον. Το σύστημα οικολογικής διαχείρισης

και οικολογικού ελέγχου (EMAS) ,το οποίο είναι εκστρατεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υποδεικνύει και ενθαρρύνει τις επιχειρήσεις και τους δημόσιους οργανισμούς να επιλέγουν προμηθευτές με «πράσινες συμβάσεις». Το κοινοτικό σχέδιο δράσης για την προστασία και την ευημερία των ζώων 2006-2010 περιέχει μία στρατηγική και προτείνει κάποια μέτρα για το πώς μπορούν οι καταναλωτές να βελτιώσουν την ζωή των ζώων. Το αστέρι της ενέργειας «Energy Star» ή η ένδειξη «AAA» δείχνουν ότι μία συσκευή συμβάλλει στην εξοικονόμηση χρημάτων εξαιτίας της χαμηλής κατανάλωσης ενέργειας. Και τέλος, τα προϊόντα δικαίου και αλληλέγγυου εμπορίου (Fair Trade), προϊόντα τα οποία έχουν παραχθεί υπεύθυνα. Όπως για παράδειγμα, μια εταιρία παραγωγής πλαστικών συσκευασιών για τρόφιμα, η οποία χρησιμοποιεί ως πρώτη ύλη ανακυκλωμένο πλαστικό και χαρτί.

Αυτά είναι κάποια σημεία που θα μπορούσαν να συμβάλλουν στη έξυπνη και υπεύθυνη κατανάλωση.

3.1.5 Φυσικοί πόροι

Σύμφωνα με έρευνα, η οποία διεξήχθη στο Πανεπιστήμιο του Άουσμπουργκ και του Γέλ, υπολογίστηκαν τα αποθέματα ορυκτών που έχουν απομένει και εκτιμάται ότι θα εξαντληθούν σύμφωνα με τις σύγχρονες καταναλωτικές τάσεις. Έρευνα του 2006 έδειξε ότι έχουμε λευκόχρυσο, ασήμι και ψευδάργυρο για ακόμα 2,5-1,5 και 20 χρόνια αντίστοιχα. Κάποιοι πόροι βέβαια θα εξαντληθούν ακόμα πιο γρήγορα αν αυξηθεί ο πληθυσμός και οι νέες τεχνολογίες με την μορφή που έχουν σήμερα. Στην έρευνα του 2006 το ποσοστό των ειδών που κατατάσσονται ως απειλούμενα αρχίζει με 12% των πτηνών και φτάνει το 53% στο οποίο ανήκουν τα ασπόνδυλα (Υπηρεσία επίσημων εκδόσεων Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, 2008).

Κάποια βασικά στοιχεία τα οποία αξίζει να αναφερθούν, σύμφωνα με την παραπάνω έκθεση, είναι:

- Έρευνα της διεθνούς ένωσης για την διατήρηση της φύσης και των φυσικών πόρων (IUCN) προβλέπει σημαντική μείωση των παγίων για τα επόμενα 50-100 χρόνια λόγω της κλιματικής αλλαγής. Αυτό θα είναι καταστροφικό για τις πολιτικές αρκούδες.

- Στο τέλος του 2005 164.000km² έκτασης ίση με την Πορτογαλία και Ιρλανδία μαζί, χαρακτηρίστηκε προστατευόμενη στην Βόρεια Βραζιλία. Αυτό αυτόματα παρέχει προστασία από την παράνομη υλοτομία, την καλλιέργεια σόγιας και την εξόρυξη.
- Η οικειοθελής δράση, όπως το μορατόριουμ της Διεθνούς Επιτροπής Φαλαινοθηρίας, που στόχος της είναι η προστασία φαλαινών μπορεί εύκολα να ανατραπεί. Το μορατόριουμ είναι εύθραυστο και πρέπει να διαφυλαχτεί.

Είναι πολύ σημαντική η συνεργασία για να αποφασιστεί τι θα γίνει για να εξασφαλιστεί η επίτευξη των στόχων όπου ξεκινάει και ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι στόχοι της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίοι σκοπεύουν να βελτιώσουν την διαχείριση και να αποφύγουν την υπερκατανάλωση των φυσικών πόρων, θα επιτευχθούν μέσα από διάφορα μέτρα τα οποία θα αναφερθούν παρακάτω:

- Να μειώσει το ποσοστό της απώλειας της Βιοποικιλότητας.
- Να καθαρίσει τα υποβαθμισμένα θαλάσσια περιβάλλοντα.
- Να υλοποιήσει τους στόχους που έθεσαν τα Ηνωμένα Έθνη για την προστασία των δασών έως το 2015.
- Να βελτιώσει την απόδοση της χρήσης αυτός ώστε να λίγα αποθέματα να διαρκούν περισσότερο.
- Να προωθήσει την ανακύκλωση και να μειώσει την παραγωγή λημμάτων.

Πάνω από 26.000 τοποθεσίες, οι οποίες είναι ίσες σε έκταση με Γερμανία και Ιταλία, έχουν επιλεγεί στο πλαίσιο του προγράμματος Natura 2000, οι οποίες υποχρεούνται δια νόμου να εξασφαλίσουν την διατήρησή τους. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει υπογράψει την Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την Βιολογική Ποικιλότητα, η οποία αναγνωρίζει την σημασία των φυσικών πόρων. Η Στρατηγική για το θαλάσσιο περιβάλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει ως στόχο να βελτιώσει την βιολογική κατάσταση των ευρωπαϊκών υδάτων. Το σχέδιο δράσης για τα δάση εξασφάλισε το 2006 προστασία κατά 38% δασών και δρυμών. Το 2005 η θεαματική στρατηγική για την πρόληψη και ανακύκλωση των αποβλήτων στοχεύει στο να μειώσει την παραγωγή αποβλήτων και να χρησιμοποιεί τα απόβλητα ως πόρο. Και τέλος, η οδηγία για την ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης (IPPC), αφορά τις

Βιομηχανικές εγκαταστάσεις που προκαλούν ρύπανση, και οι οποίες επιτρέπονται μόνο όταν η επιχείρηση πληροί τα κριτήρια για την προστασία ατμόσφαιρας, νερού και εδάφους.

3.1.6 Δημόσια Υγεία

Τα εργατικά ατυχήματα μειώθηκαν, το ποσοστό των αυτοκτονιών πέφτει σε αρκετά μέρη της Ευρώπης και τα περιστατικά της τροφικής δηλητηρίασης έχουν μειωθεί. Με την λύση των προβλημάτων προκύπτουν νέα. Η μόλυνση με τα αόρατα σωματίδια, που γίνονται ορατά μόνο όταν σχηματίζεται αιθαλομίχλη και οι τοξικές ουσίες αποτελούν σοβαρά προβλήματα.

Η προστασία της υγείας σχετίζεται με την προστασία του καταναλωτή, ενώ η ασφάλεια των τροφίμων και η ετοιμότητα σε κάποιον κίνδυνο είναι κάποια από τα θέματα που απασχολούν την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ακλουθούν κάποιοι στόχοι της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

- Εξασφάλιση έως το 2020 της παραγωγής και διαχείρισης χημικών ουσιών
- Περιορισμός των ασθενειών που σχετίζονται με τον αλκοολισμό και την παχυσαρκία.
- Στρατηγικές για την γρήγορη και αποδοτική αντιμετώπιση των απειλών για την υγεία.
- Μείωση των ποσοστών των αυτοκτονιών και βελτίωση της ψυχικής υγείας στην Ευρωπαϊκή Ένωση
- Αυστηρότητα στους νόμους των τροφίμων και των ζωοτροφών.
- Ευεξία για τα ζώα εντός και εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει λάβει μία σειρά από μέτρα για την θέσπιση νόμων που αφορά χημικές ουσίες:

- Η καταχώρηση, αξιολόγηση και αδειοδότηση χημικών προϊόντων(REACH). Το συγκεκριμένο ενισχύθηκε (2007- 2013) και διασφαλίζει την καλύτερη εκπροσώπηση των συμφερόντων των καταναλωτών.

Το πρόγραμμα υγείας (2003- 2008) έχει τρεις στόχους: Πρώτον, την συλλογή πληροφοριών για την δημόσια υγεία. Δεύτερον προτείνει τρόπους αντίδρασης σε

απειλές (φυματίωση, AIDS, τρομοκρατικές επιθέσεις, πανδημία). Τρίτον, στόχος είναι οι υγιεινές επιλογές στον τρόπο ζωής και την μείωση των εργατικών ατυχημάτων.

- Το σχέδιο δράσης για το περιβάλλον και την υγεία των παιδιών για την Ευρώπη (CeHare) έχει ως στόχο την εξασφάλιση της υγείας των παιδιών προς όφελος των σημερινών και μελλοντικών γενεών.
- Το πακέτο για την υγιεινή των τροφίμων(2006) περιέχει νόμους οι οποίοι εφαρμόζονται σε κάθε σημείο της τροφικής αλυσίδας.
- Σε αυτό συμβάλει η Ευρωπαϊκή Αρχή για τη Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA). Η EFSA είναι το θεμέλιο για την αξιολόγηση σχετικά με την προστασία των προϊόντων.
- Το κοινοτικό σχέδιο δράσης για την προστασία και την καλή μεταχείριση των ζώων (2006-2010) χρησιμοποιεί τελευταίες εξελίξεις για την καλύτερη δυνατή φροντίδα στα αγροτικά ζώα.

Ακολουθούν κάποιες συμβουλές για υγιεινή ζωή: Κινηθείτε περισσότερο (σκάλες ποδήλατο, περπάτημα). Εξισορροπήστε την διαίτα σας και μειώστε το λίπος (γλυκά, λιπαρά.) Είμαστε ότι τρώμε. Σταματήστε το κάπνισμα. Βάλτε τα χρήματα στην άκρη και θα αυξηθούν. Μειώστε το άγχος. Αφιερώστε χρόνο σε κάτι που σας χαλαρώνει. Φορέστε την ζώνη ασφαλείας, βεβαιωθείτε ότι και τα παιδιά σας έχουν δεθεί. Μην πίνετε υπερβολικά, ένα ποτήρι βοηθάει την υγεία. Αποφεύγετε την μόλυνση.

3.1.7. Κοινωνική Εξέλιξη

Ο στόχος της κοινωνικής εξέλιξης είναι η σημαντική μείωση της φτώχειας έως το 2010. Φιλόδοξος αποδείχτηκε τελικά αυτός ο στόχος, αφού από 25,7% που ήταν το 2005 το ποσοστό των Ευρωπαίων που βρίσκονταν σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, μειώθηκε μόλις κατά 2% έως το 2010, και έκτοτε ακολουθεί ανοδική πορεία (Eurostat, 2013). Είναι σημαντικό να αλλάξει δραστικά ο τρόπος σκέψης της κοινωνίας. Για την καταπολέμηση της φτώχειας παίζουν σημαντικό ρόλο η ένταξη όλων των ατόμων στην κοινωνία, η συνεισφορά τους σε αυτήν και το να δίνονται ίσες ευκαιρίες σε όλους. Το 2007 είχε χαρακτηριστεί το έτος ίσων ευκαιριών.

Σύμφωνα με την έκθεση της Eurochild "Τερματισμός της παιδικής φτώχειας" ένα στα πέντε παιδιά ζουν στο όριο της φτώχειας, το οποίο έχει βελτιωθεί οριακά τα έξι τελευταία χρόνια. Στην έκθεση "Κοινωνική ένταξη μέσω της συμμετοχής των νέων" αναφέρθηκε πως οι νέοι αντιμετωπίζουν προκλήσεις οι οποίες μπορούν την συμμετοχή τους στα κοινά. Οι γυναίκες ειδικότερα αντιμετωπίζουν πρόβλημα στην εύρεση εργασίας. Η δημιουργία βρεφονηπιακών σταθμών είναι το κίνητρο για να βοηθήσει. Σύμφωνα με τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ), η Σουηδία είναι αυτή που δαπανά το μεγαλύτερο ποσοστό του ΑΕΠ στην ημερήσια φροντίδα.

Τα άτομα με αναπηρία είναι τα πιο ευπαθή άτομα στην ανεργία. Τουλάχιστον το 16% του άνεργου πληθυσμού είναι ανάπηροι, αλλά μόνο το 40% από αυτούς έχουν δουλειά. Ένα ακόμα σημαντικό κομμάτι του εργατικού δυναμικού είναι οι μετανάστες. Είναι βασικό να αναφέρουμε ότι το ποσοστό των κατοίκων της Ευρωπαϊκής Ένωσης που γεννήθηκαν εκτός αυτής είναι χαμηλό.

Σε όλη την Ευρώπη οι ελπίδες για το μέλλον είναι ουσιαστικά ίδιες. Για να εξασφαλίσει λοιπόν το καλύτερο, διατύπωσε τους στόχους της:

- Μείωση ατόμων που κινδυνεύουν να βρεθούν σε κατάσταση κοινωνικού αποκλεισμού έως το 2010 με έμφαση την παιδική φτώχεια.
- Εξασφάλιση εδαφικής και κοινωνικής συνοχής.
- Ενίσχυση των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον εκσυγχρονισμό της κοινωνικής προστασίας όπως τα μειωμένα ποσοστά γεννήσεων και παράταση ζωής.
- Προώθηση απασχόλησης, δημιουργία περισσότερων θέσεων εργασίας.
- Ευνοϊκή υποδοχή και ένταξη των μεταναστών στην ευρωπαϊκή κοινωνία.
- Ενίσχυση της απασχόλησης των νέων.
- Παροχή βοήθειας στους ανάπηρους για εύρεση εργασίας.

Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) είναι ακόμα ένα όπλο κατά του κοινωνικού αποκλεισμού το οποίο βοηθάει τα άτομα να βελτιώσουν τις δεξιότητές τους, και τις προοπτικές τους στον εργασιακό χώρο. Η Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την

Απασχόληση (ΕΣΑ) θα προωθήσει την δια βίου μάθηση και την ελαστικότητα της εργασίας. Το πρόγραμμα-πλαίσιο για την αλληλεγγύη και την διαχείριση των μεταναστευτικών ροών 2007-2013 έχει πολλούς στόχους. Ο κυριότερος είναι η ένταξη των νόμιμων μεταναστών στην κοινωνία.

Στην προσπάθεια να γίνει ευκολότερη η ζωή των φοιτητών τα προγράμματα Socrates, Leonardo da Vinci και Νεολαία βοηθούν να αποκτήσουν νέα επαγγελματικά εφόδια. Η οδηγία για την καταπολέμηση των διακρίσεων, θέτει ένα γενικό πλαίσιο για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την ανεργία για τα άτομα με αναπηρία.

3.1.8. Δημογραφικές μεταβολές

Το δημογραφικό πρόβλημα είναι άλλη μία από τις προκλήσεις της ΕΕ. Την έκρηξη των γεννήσεων στις προηγούμενες δεκαετίες, αντικαθιστά τα τελευταία χρόνια η μειωμένη γονιμότητα, ως αποτέλεσμα της ευημερίας των πολιτών σε οικονομικό, και κοινωνικό τομέα, αλλά και της αλματώδους εξέλιξης στον τομέα της ιατρικής περίθαλψης.

Σύμφωνα, με υπολογισμούς της Eurostat (Eurostat, 2008), ο μέσος αριθμός τέκνων ανά οικογένεια είναι 1,5 παιδιά, ενώ δεν αναμένεται να αυξηθεί έως το 2060 πάνω από 1,68 παιδιά ανά οικογένεια. Ακόμα, το μεγαλύτερο ποσοστό των Ευρωπαίων ανήκει στην ηλικιακή ομάδα των 40 με 65 ετών και όλο και αυξάνεται, καθώς αυξάνεται και το προσδόκιμο ζωής το οποίο έως το 2060 θα κυμαίνεται στα 80 με 90 έτη.

Στον αντίποδα, παρατηρούμε μία συνεχή αύξηση του πληθυσμού των μεσογειακών Ασιατικών - Αφρικανικών χωρών και ένα όλο και αυξανόμενο κύμα μετανάστευσης από αυτές τις χώρες προς την Ευρώπη, εξαιτίας των εσωτερικών τους αναταραχών τα τελευταία χρόνια. Το 2007 είχαμε 1,9 εκατομμύρια νέους μετανάστες στην ΕΕ. Η Eurostat εκτιμάει πως αν συνεχιστεί αυτή η κατάσταση το 2050 θα έχουν φτάσει στους 40 εκατομμύρια μετανάστες.

Το πρόβλημα αυτό της δημογραφικής αλλαγής έρχεται να αντιμετωπίσει η ΕΕ χαράζοντας στόχους τους ακόλουθους στόχους:

- Τόνωση της δημογραφικής ανανέωσης, στοχεύοντας στο συνδυασμό της επαγγελματικής με την ιδιωτική οικογενειακή ζωή με παροχές γονικών επιδομάτων, αδειών και άλλων διευκολύνσεων.
- Με την επιμήκυνση της παραγωγικής ζωής του ατόμου, τη δημιουργία κέντρων δια βίου μάθησης και την εξάλειψη του ρατσισμού απέναντι στους ηλικιωμένους εργαζόμενους.
- Με οργανωμένη ενσωμάτωση των μεταναστών σε θέσεις εργασίας, που θα είναι αναγκαία λόγω της μείωσης του ενεργού πληθυσμού των Ευρωπαίων.
- Και τέλος, με λήψη μέτρων δημοσιονομικής λιτότητας, ιδίως στο επίπεδο της μεταρρύθμισης των συνταξιοδοτικών συστημάτων, με ενίσχυση της ιδιωτικής αποταμίευσης και των κεφαλαιοποιητικών συστημάτων για να καθιστούν βιώσιμα τα δημόσια οικονομικά από την αυξανόμενη γήρανση του Ευρωπαϊκό πληθυσμού.

3.1.9. Παγκόσμια συνεργασία

Τον Μάιο του 2001, η ΕΕ με την χάραξη της στρατηγικής υπέρ της αειφόρου ανάπτυξης, καλεί την Επιτροπή να ασχοληθεί με την εισφορά της Ένωσης στην αειφόρο ανάπτυξη σε διεθνές επίπεδο. Γνώμονα για αυτή την απόφαση αποτελεί η παγκοσμιοποίηση, που θεωρείται κύρια πηγή της παγκόσμιας οικονομικής ανάπτυξης αλλά και η οδός για την αντιμετώπιση παγκόσμιων κοινωνικών, οικονομικών περιβαλλοντικών και χρηματοπιστωτικών προβλημάτων.

Σε αυτόν τον τομέα της παγκόσμιας συνεργασίας για την αειφόρο ανάπτυξη θέτει στόχους (Europra, 2007) που αφορούν:

- Τιθάσευση της παγκοσμιοποίησης, κυρίως όσων αφορά τον τομέα του παγκόσμιου εμπορίου, με προστασία των αναπτυσσόμενων χωρών και την βοήθεια στην ένταξη τους στο παγκόσμιο εμπορικό σύστημα, με αύξηση της διαφάνειας του διεθνούς χρηματοδοτικού συστήματος, με ενθάρρυνση των Ευρωπαϊκών επιχειρήσεων να αναλάβουν την κοινωνική τους ευθύνη, και με την προώθηση της συνεργασίας του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ) με τις διεθνείς περιβαλλοντικές οργανώσεις.

- Την καταπολέμηση της ακραίας φτώχειας στον κόσμο έως το 2015 (δηλαδή των ατόμων που ζουν με 1 δολάριο τη μέρα το πολύ), την καλύτερη διαχείριση και διανομή του πόσιμου νερού και την αύξηση της επένδυσης στην υγεία, στην εκπαίδευση και στην καταπολέμηση των λοιμωδών νοσημάτων.
- Ενσωμάτωση της αειφόρου ανάπτυξης σε όλες τις πολιτικές της ΕΕ , οικονομικές κοινωνικές και περιβαλλοντικές, και θέσπιση ενός συστήματος για την δυνατότητα ανάλυσης των αποτελεσμάτων από αυτές.
- Τέλος, ενίσχυση της παγκόσμια διακυβέρνησης, με αγώνα κατά της διαφοράς, ενίσχυση των δημόσιων οργάνων, αλλά και της κοινωνίας των πολιτών, την προστασία του αγαθού της εργασίας με την θέσπιση κοινών αποδεκτών κανόνων, και ακόμη με την καταπολέμηση των διακρίσεων απέναντι των γυναικών.

Επίσης, έχει θέσει στόχους, όπως η δημόσια χρηματοδότηση της ανάπτυξης μέχρι και το 0,7% του ΑΕΠ για κάθε χώρα της ΕΕ, ελάφρυνση του χρέους των υπερχρεωμένων φτωχών χωρών και τώρα τελευταία συζητάει με όλα τα κράτη για την δυνατότητα παροχής παγκόσμιων δημόσιων αγαθών.

3.1.10. Χρηστή διακυβέρνηση

Τελευταία κατηγορία αποτελεί η χρηστή διακυβέρνηση και εντός κάθε κράτους-μέλους της ΕΕ, αλλά και σε κοινό Ευρωπαϊκό επίπεδο. Για την επίτευξη της θέτει τους ακόλουθους στόχους:

- Τη αφομοίωση, την συνοχή και την αποτελεσματικότητα των πολιτικών της ΕΕ για όλα τα κράτη-μέλη, για αυτό απαιτείται και η αύξηση της εμπιστοσύνης των πολιτών στα θεσμικά όργανα της ΕΕ.
- Της μείωσης, έως και εξάλειψης, των υποθέσεων παράβασης κάθε κράτους-μέλους έναντι των υποχρεώσεών του.
- Την αποδοχή και ψήφιση της προτεινόμενης από την ΕΕ νομοθεσίας σε εθνικό επίπεδο κάθε κράτους-μέλους.
- Την αύξηση της συμμετοχής των ψηφοφόρων στις εθνικές και Ευρωπαϊκές εκλογές.

- Την επένδυση στην ηλεκτρονική διακυβέρνηση και στην ηλεκτρονική πρόσβαση στις δημόσιες υπηρεσίες.
- Και τέλος, την μετακίνηση της πλειοψηφίας της φορολογικής επιβάρυνσης των πολιτών, που τώρα αφορούν την εργασία, προς τους περιβαλλοντικούς φόρους.
-

Μεθοδολογία της εργασίας

- **ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΕΙΚΤΩΝ ΑΕΙΦΟΡΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ Ε.Ε.**

4.1 Μεθοδολογία Υπολογισμού Δεικτών

Σε αυτό το μέρος της εργασίας μας θα ασχοληθούμε, όπως αναφέραμε στο προηγούμενο κεφάλαια, με τον υπολογισμό των Δεικτών της Αειφορίας για τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κατασκευάσαμε τον Πίνακα 1, που περιλαμβάνει εννέα δείκτες ανά χώρα- μέλος της ΕΕ. Αυτό έγινε για τις 27 χώρες που είχαν εισέλθει στην ΕΕ μέχρι το 2007, για τις οποίες υπήρχαν πλήρη στοιχεία στην ιστοσελίδα της Eurostat.

Η Eurostat, εδώ και κάποια χρόνια διεξάγει έρευνα για την εύρεση των κατάλληλων εκείνων αριθμοδεικτών που θα μετρούν ικανοποιητικά την Αειφόρο ανάπτυξη στην ΕΕ. Ήδη έχει καταλήξει σε κάποιους, αλλά για μερικούς από αυτούς δεν έχει αποφανθεί για τον τρόπο υπολογισμού τους. Για παράδειγμα, τον δείκτη για τους Φυσικούς Πόρους, που αναφέραμε παραπάνω, η Eurostat τον υπολογίζει σύμφωνα με τον όγκο των αλιευμάτων και των πτηνών στην Ευρώπη, δεν υπάρχει όμως, η

δυνατότητα να έχουμε δεδομένα για την κάθε χώρα ξεχωριστά, αλλά συνολικά και ελλιπή (για ορισμένα έτη) στοιχεία. Για αυτούς τους λόγους, ο δείκτης αυτός δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί και τον παραλείπουμε.

Επίσης, πρέπει να αναφερθεί πως για τον υπολογισμό κάθε κυρίως δείκτη χρησιμοποιεί έναν ή περισσότερους υποδείκτες. Έτσι για τον υπολογισμό του δείκτη για την Κοινωνικοοικονομική Ανάπτυξη χρησιμοποιεί τον υποδείκτη με τα στοιχεία που έχει συλλέξει για το Πραγματικό κατά Κεφαλήν ΑΕΠ ανά χώρα και κατά έτος. Αναφέρει μέσα στην ιστοσελίδα και κάποιους επιπλέον υποδείκτες, για τους οποίους όμως δεν έχει καταλήξει ακόμη αν πρέπει να τους λάβει υπόψη στον υπολογισμό του κάθε κυρίως δείκτη, οπότε τους παραλείπουμε.

Όπως φαίνεται παρακάτω, στην πρώτη σειρά του Πίνακα 1, οι κύριοι δείκτες τους οποίους τελικά επιλέγουμε να υπολογίσουμε είναι:

- 1) Κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη,
- 2) Βιώσιμη κατανάλωση και παραγωγή,
- 3) Κοινωνική ένταξη,
- 4) Δημογραφικές μεταβολές,
- 5) Δημόσια υγεία,
- 6) Κλιματική αλλαγή και η ενέργεια,
- 7) Βιώσιμες μεταφορές,
- 8) Παγκόσμια συνεργασία,
- 9) Χρηστή διακυβέρνηση

Στην δεύτερη σειρά ακολουθούν οι υποδείκτες, με τους οποίους τελικά υπολογίζεται ο κάθε κυρίως δείκτης. Τα αναλυτικά στοιχεία για τον κάθε υποδείκτη βρίσκονται στο Παράρτημα Β της εργασίας μας. Στην τρίτη σειρά ακολουθεί ο χαρακτηρισμός ενός υποδείκτη ως αρνητικού ή θετικού, δηλαδή για παράδειγμα ένας υποδείκτης, όπως του Πραγματικού κατά κεφαλήν ΑΕΠ, που χαρακτηρίζεται ως θετικός, τον έχουμε υπολογίσει έτσι ώστε όσο αυξάνεται το ΑΕΠ να αυξάνεται και ο υποδείκτης, ενώ στον υποδείκτη Εκπομπών Αερίων του θερμοκηπίου που χαρακτηρίζεται ως αρνητικός υποδείκτης, τον έχουμε υπολογίσει έτσι ώστε όσο αυξάνονται οι εκπομπές αερίων να μειώνεται ο δείκτης, να χειροτερεύει δηλαδή.

Στη συνέχεια του Πίνακα 1, ακολουθούν η υπολογισμένες τιμές αειφόρου ανάπτυξης ανά δείκτη και κατά χώρα. Στις τελευταίες σειρές, υπολογίζουμε το μέσο όρο για κάθε υποδείκτη και κυρίως δείκτη και την τυπική τους απόκλιση. Εδώ εφαρμόζουμε τρεις περιπτώσεις και χρησιμοποιούμε τρεις διαφορετικές σειρές Συντελεστών Στάθμισης (W), για τους οποίους θα μιλήσουμε στο τέλος του κεφαλαίου.

Ακόμη, στην πρώτη στήλη του Πίνακα 1, περιλαμβάνονται οι 27 χώρες – μέλη της ΕΕ έως το 2007, και στις τελευταίες τρεις στήλες περιέχεται ο συνολικός δείκτης αειφορίας κάθε χώρας, εφαρμόζοντας κι εδώ τις τρεις διαφορετικές σειρές Συντελεστών Στάθμισης. Και τέλος, στην κάτω δεξιά γωνία του πίνακα αναφέρονται οι τρεις συνολικοί Δείκτες Αειφόρου Ανάπτυξης του 2007 ανά Σειρά Συντελεστών Στάθμισης.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 2007 ΤΩΝ 27 ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΕΕ ΣΕ ΤΙΜΕΣ ΕΤΟΥΣ ΒΑΣΗΣ 2005 = 100											
ΧΩΡΕΣ_ΕΕ	1. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	2. ΒΙΩΣΙΜΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ	3. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΣΗ	4. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ	5. ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ	6. ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑ			7. ΒΙΩΣΙΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	8. ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ	9.1. ΠΑΡΑΓΩΓΗ
	1.1 Πραγματικό κατά κεφαλήν ΑΕΠ	2.1 Παραγωγικότητα των πόρων	3.1 Άνθρωποι σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού	4.1 Ποσοστό απασχόλησης των μεγαλύτερων σε ηλικία εργαζομένων	5.1 Έτη υγιούς ζωής	6.1 Εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου	6.2 Μερίδιο ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην Ακαθ. Τελική Καταν. Ενέργ.	6.3 Κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας	7.1 Κατανάλωση ενέργειας των μεταφορών σε σχέση με το ΑΕΠ	8.1 Επίσημη αναπτυξιακή βοήθεια ως ποσοστό του ΑΕΕ	9.1.1 παρ
ΠΡΟΣΗΜΟ ΔΕΙΚΤΩΝ	ΘΕΤΙΚΟΣ (+)	ΘΕΤΙΚΟΣ (+)	ΑΡΝΗΤΙΚΟΣ (-)	ΘΕΤΙΚΟΣ (+)	ΘΕΤΙΚΟΣ (+)	ΑΡΝΗΤΙΚΟΣ (-)	ΘΕΤΙΚΟΣ (+)	ΑΡΝΗΤΙΚΟΣ (-)	ΑΡΝΗΤΙΚΟΣ (-)	ΘΕΤΙΚΟΣ (+)	ΑΡΝΗΤΙΚΟΣ (-)
Βέλγιο	104,14	108,07	104,42	108,18	102,17	106,23	126,09	103,30	109,38	81,13	
Βουλγαρία	113,33	100,00	100,98	122,77	102,10	92,66	97,83	98,44	108,65	100,00	
Τσεχία	112,75	107,14	119,39	103,37	105,68	98,33	121,31	96,93	104,61	100,00	
Δανία	104,18	102,21	102,33	98,99	98,54	95,00	111,25	95,38	99,71	100,00	
Γερμανία	107,41	104,02	88,04	112,75	107,59	101,95	138,33	101,84	107,41	102,78	
Εσθονία	119,28	89,74	115,06	106,95	103,87	86,16	97,71	90,74	104,80	100,00	
Ιρλανδία	104,59	96,25	107,60	104,26	101,26	100,67	128,57	93,24	96,12	130,95	
Ελλάδα	108,05	108,49	103,74	101,92	100,15	100,14	116,67	99,35	101,20	94,12	
Ισπανία	103,81	100,00	104,12	103,48	100,00	99,88	115,48	98,24	101,56	137,04	
Γαλλία	103,30	98,51	99,47	99,22	100,24	103,60	107,37	102,73	102,06	80,85	
Ιταλία	102,45	108,72	96,00	107,64	93,60	103,04	107,84	102,06	101,89	65,52	
Κύπρος	105,43	101,41	100,40	110,47	106,86	95,27	134,62	87,50	105,12	188,89	
Λετονία	124,14	106,67	121,40	116,57	101,06	90,66	91,64	95,45	97,71	85,71	
Λιθουανία	122,22	100,00	130,00	108,54	105,47	87,75	98,24	100,00	91,85	183,33	
Λουξεμβούργο	108,31	106,59	108,09	100,95	101,76	105,07	121,43	104,17	114,97	116,46	
Ουγγαρία	104,55	161,70	108,41	100,30	106,01	104,20	131,11	103,14	94,36	72,73	
Μάλτα	105,74	164,89	103,96	92,53	100,86	95,86	114,60	88,89	103,42	88,24	
Ολλανδία	106,98	102,51	105,99	110,41	101,16	102,31	142,86	100,43	103,02	98,78	
Αυστρία	106,71	104,07	100,60	121,38	101,61	105,72	114,29	101,22	106,63	96,15	
Πολωνία	114,06	100,00	124,06	109,19	92,97	95,40	100,00	95,71	92,49	142,86	
Πορτογαλία	103,42	89,16	104,21	100,79	100,52	108,04	111,11	103,61	100,38	104,76	
Ρουμανία	113,51	87,50	100,00	105,08	100,00	99,19	104,55	97,55	103,91	100,00	
Ελβετία	111,81	87,18	107,57	109,12	103,86	97,97	97,50	100,00	94,68	109,09	
Ελβετία	119,72	125,49	133,44	117,49	99,91	104,04	124,24	107,39	113,11	75,00	
Φινλανδία	109,00	102,44	98,84	104,36	110,17	85,68	102,80	92,58	103,35	84,78	
Σουηδία	106,36	105,52	103,47	100,86	105,32	102,16	108,66	103,24	104,09	98,94	
Ηνωμένο Βασίλειο	104,84	106,30	108,87	101,06	100,89	102,01	128,57	104,27	104,07	76,60	
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΝΑ ΔΕΙΚΤΗ	109,26	106,47	107,42	106,62	101,98	98,85	114,62	98,79	102,61	104,25	
ΤΥΠΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ ΔΕΙΚΤΗ	6,17	18,16	10,38	7,12	3,78	6,14	13,88	5,04	5,68	29,98	
ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΣΤΑΘΜΙΣΗΣ Α'	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	
ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ Α'	109,26	106,47	107,42	106,62	101,98	98,85	114,62	98,79	102,61	104,25	
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΚΥΡΙΩΝ ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ Α'	109,26	106,47	107,42	106,62	101,98		104,09		102,61	104,25	
ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΣΤΑΘΜΙΣΗΣ Β'	1,00	1,00	1,00	0,75	0,50	0,50	0,50	0,75	0,75	1,00	
ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ Β'	109,26	106,47	107,42	79,96	50,99	49,43	57,31	74,09	76,96	104,25	
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΚΥΡΙΩΝ ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ Β'	109,26	106,47	107,42	79,96	50,99		103,33		76,96	104,25	
ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΣΤΑΘΜΙΣΗΣ Γ'	0,50	1,00	0,50	0,50	0,50	1,00	1,00	1,00	1,00	0,50	
ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ Γ'	54,63	106,47	53,71	53,31	50,99	98,85	114,62	98,79	102,61	52,12	
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΚΥΡΙΩΝ ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ Γ'	54,63	106,47	53,71	53,31	50,99		104,09		102,61	52,12	

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: Δείκτες Αειφόρου Ανάπτυξης έτους 2007 των 27 κρατών – μελών της ΕΕ σε τιμές έτους βάσης 2005= 100

Ας δούμε λοιπόν πως υπολογίσαμε των κάθε Δείκτη, αναφέροντας αρχικός, πως ο υπολογισμός όλων των δεικτών έγινε με έτος βάσης το 2005:

4.1.1 Κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη

Η ΕΕ εκλαμβάνει την Κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη ως μια γενική οικονομική ευημερία των πολιτών και ως εύκολη πρόσβαση στην εργασία για άνδρες και γυναίκες κάθε ηλικίας. Επίσης, και ως ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητας, της καινοτομίας, αλλά και της οικολογικής αποδοτικότητας της εργασίας. Για αυτόν τον γενικό δείκτη της Κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης προς το παρών μας προτείνει την μέτρησή του με το Πραγματικό κατά Κεφαλήν ΑΕΠ κάθε χώρας κατά έτος τα στοιχεία του οποίου παίρνουμε από τον Πίνακα Β.1 του Παραρτήματος Β.

Το ΑΕΠ, δηλαδή το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν, είναι η συνολική αξία σε χρηματικές μονάδες όλων των τελικών αγαθών και υπηρεσιών που παράγει μια οικονομία σε ένα έτος και αποτελεί ένα μέτρο της οικονομικής της δραστηριότητας και ευημερίας. Το Κατά Κεφαλήν Πραγματικό ΑΕΠ υπολογίζεται ως ο λόγος του Πραγματικού ΑΕΠ με το μέσο όρο του πληθυσμού ενός συγκεκριμένου έτους.

Χρησιμοποιώντας λοιπόν εδώ από τα δεδομένα του Πίνακα Β.1 τις στήλες των ετών 2007 και 2005 βρίσκουμε με αφαίρεση την μεταβολή του Πραγματικού κατά κεφαλήν ΑΕΠ και την διαιρούμε με την τιμή του 2005 που είναι το έτος βάσης μας για να βρούμε την ποσοστιαία μεταβολή. Στη συνέχεια, το πηλίκο που βρίσκουμε το προσθέτουμε με την μονάδα (1) και το πολλαπλασιάζουμε με το εκατό (100), έτσι βρίσκουμε τον δείκτη της Κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης, δηλαδή με τον τύπο (Θαλασσινός Λ., κ.α., 1996):

(i)

Με τον ίδιο τρόπο εργαστήκαμε για την κάθε χώρα του Πίνακα 1, αλλά και για της υπόλοιπες δύο χρονιές 2009 και 2011 στους Πίνακες Α.1 και Α.2 που παραθέτουμε στο Παράρτημα Α.

4.1.2 Βιώσιμη κατανάλωση και παραγωγή

Νοείται η αποδοτικότερη παραγωγή και κατανάλωση των προϊόντων για την κάλυψη των βασικών μας αναγκών, ούτως ώστε να επιβαρύνεται όσο το δυνατόν λιγότερο το περιβάλλον. Επίσης, με τον όρο βιώσιμη εννοούμε και την αποδοτικότερη αξιοποίηση των φυσικών πόρων βελτιώνοντας την ποιότητα ζωής μας, αφήνοντας όμως επαρκή αποθέματα για τις μελλοντικές γενιές.

Για την μέτρηση αυτού του δείκτη η ΕΕ προτείνει την Παραγωγικότητα των πόρων, τα στοιχεία της οποίας βρίσκονται στον Πίνακα Β.2 του Παραρτήματος Β. Η παραγωγικότητα των πόρων ισούται με το πηλίκο της διαίρεσης του ΑΕΠ προς την Εγχώρια Κατανάλωση Υλών. Ως Εγχώρια Κατανάλωση Υλών ορίζεται η συνολική ποσότητα των υλικών που χρησιμοποιούνται άμεσα από την οικονομία μιας χώρας.

Χρησιμοποιώντας λοιπόν εδώ από τα δεδομένα του Πίνακα Β.2 τις στήλες των ετών 2007 και 2005 βρίσκουμε με αφαίρεση την μεταβολή της Παραγωγικότητας των Πόρων και την διαιρούμε με την τιμή του 2005 που είναι το έτος βάσης μας για να βρούμε την ποσοστιαία μεταβολή. Στη συνέχεια, το πηλίκο που βρίσκουμε το προσθέτουμε με την μονάδα (1) και το πολλαπλασιάζουμε με το εκατό (100), έτσι βρίσκουμε τον δείκτη της Βιώσιμης Κατανάλωσης και παραγωγής, δηλαδή με τον τύπο (i) όπως στον προηγούμενο δείκτη.

Με τον ίδιο τρόπο εργαστήκαμε για την κάθε χώρα του Πίνακα 1, αλλά και για της υπόλοιπες δύο χρονιές 2009 και 2011 που παραθέτουμε στο Παράρτημα Α.

4.1.3 Κοινωνική ένταξη

Η ΕΕ ως Κοινωνική Ένταξη ορίζει την εξάλειψη της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, την ελεύθερη δωρεάν πρόσβαση στην εκπαίδευση για όλους, όπως και την πρόσβαση στην αγορά εργασίας για όλους, την καθιέρωση βιώσιμων και προσαρμοσμένων συντάξεων και την ανάπτυξη προσιτών σε όλους υψηλής ποιότητας υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και μακροχρόνιας φροντίδας.

Για τον υπολογισμό αυτού του δείκτη χρησιμοποιεί τα στοιχεία του Πίνακα Β.3 του Παραρτήματος Β, που είναι το ποσοστό των ατόμων που βρίσκονται σε κίνδυνο φτώχειας ή σοβαρών υλικών στερήσεων ή που ζουν σε νοικοκυριά με πολύ χαμηλή ένταση εργασίας. Είναι τα άτομα με διαθέσιμο εισόδημα κάτω από το όριο κινδύνου φτώχειας, το οποίο ορίζεται στο 60% του Εθνικού Διάμεσου Ισοδύναμου Διαθέσιμου Εισοδήματος (μετά τις κοινωνικές μεταβιβάσεις). Επίσης είναι εκείνα που ζουν με σοβαρές υλικές στερήσεις και κακές συνθήκες διαβίωσης, ζουν δηλαδή με στέρηση τουλάχιστον τεσσάρων από τα εννιά ακόλουθα στοιχεία που ορίζει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Δεν μπορούν να πληρώσουν το ενοίκιο ή τους λογαριασμούς κοινής ωφελείας, ii) να κρατήσουν το σπίτι επαρκώς ζεστό, iii) να αντιμετωπίσουν

απροσδόκητες δαπάνες , iv) να φάνε κρέας, ψάρι ή ισοδύναμο πρωτεΐνης κάθε δεύτερη ημέρα, v) να πάνε ανά εβδομάδα διακοπές μακριά από το σπίτι, vi) να έχουν ένα αυτοκίνητο, vii) ένα πλυντήριο ρούχων, viii) μία έγχρωμη τηλεόραση, ή ix) ένα τηλέφωνο. Επίσης σε αυτή την κατηγορία ανήκουν και τα άτομα που ζουν σε νοικοκυριά με πολύ χαμηλή ένταση εργασίας.

Χρησιμοποιώντας λοιπόν εδώ από τα δεδομένα του Πίνακα Β.3 τις στήλες των ετών 2007 και 2005 βρίσκουμε με αφαίρεση την μεταβολή του ποσοστού των ατόμων που βρίσκονται σε κίνδυνο φτώχειας και την διαιρούμε με την τιμή του 2005 που είναι το έτος βάσης μας για να βρούμε την ποσοστιαία μεταβολή. Ο δείκτης αυτός είναι ένας αρνητικός δείκτης, για αυτό, το πηλίκο που βρίσκουμε το αφαιρούμε με την μονάδα (1) και το πολλαπλασιάζουμε με το μείον εκατό (-100), έτσι ώστε να πάρουμε έναν δείκτη που όσο το ποσοστό των ατόμων με κίνδυνο φτώχειας αυξάνεται, τόσο αυτός ο δείκτης θα χειροτερεύει, δηλαδή θα μειώνεται. Συνεπώς, αυτό θα γίνει με τον ακόλουθο τύπο:

(i i)

Με τον ίδιο τρόπο εργαστήκαμε για την κάθε χώρα του Πίνακα 1, αλλά και για της υπόλοιπες δύο χρονιές 2009 και 2011 που παραθέτουμε στο Παράρτημα Α.

4.1.4 Δημογραφικές μεταβολές

Η ΕΕ, στην ιστοσελίδα της Eurostat λαμβάνει υπόψην της για τον Δείκτη Δημογραφικές Μεταβολές, το συνολικό ποσοστό γονιμότητας ανά χώρα, την μετανάστευση, την διάρκεια της εργασιακής ζωής και γενικότερα, τη διάρθρωση του εργατικού δυναμικού, καθώς αυξάνεται το ποσοστό των ηλικιωμένων που ευρίσκονται εκτός παραγωγικής διαδικασίας.

Για την μέτρηση αυτού του δείκτη η ΕΕ προτείνει το Ποσοστό Απασχόλησης των μεγαλύτερων σε ηλικία εργαζομένων, τα στοιχεία του οποίου βρίσκονται στον Πίνακα Β.4 του Παραρτήματος Β. Το ποσοστό απασχόλησης των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας υπολογίζεται διαιρώντας τον αριθμό των ατόμων στην αγορά εργασίας, ηλικίας 55 έως 64 ετών, από το συνολικό πληθυσμό της ίδιας ηλικιακής ομάδας. Ο δείκτης βασίζεται σε Έρευνα Εργατικού Δυναμικού της Ευρωπαϊκής

Ένωσης. Η έρευνα καλύπτει το σύνολο του πληθυσμού που ζει σε ιδιωτικά νοικοκυριά και αποκλείει εκείνα τα συλλογικά νοικοκυριά, όπως οικοτροφεία και τα νοσοκομεία.

Χρησιμοποιώντας λοιπόν εδώ από τα δεδομένα του Πίνακα Β.4 τις στήλες των ετών 2007 και 2005 βρίσκουμε με αφαίρεση την μεταβολή του Ποσοστό Απασχόλησης των μεγαλύτερων σε ηλικία εργαζομένων και την διαιρούμε με την τιμή του 2005 που είναι το έτος βάσης μας για να βρούμε την ποσοστιαία μεταβολή. Στη συνέχεια, το πηλίκο που βρίσκουμε το προσθέτουμε με την μονάδα (1) και το πολλαπλασιάζουμε με το εκατό (100), έτσι βρίσκουμε τον δείκτη των Δημογραφικών Μεταβολών, δηλαδή με τον τύπο (i).

Με τον ίδιο τρόπο εργαστήκαμε για την κάθε χώρα του Πίνακα 1, αλλά και για της υπόλοιπες δύο χρονιές 2009 και 2011 που παραθέτουμε στο Παράρτημα Α.

4.1.5 Δημόσια υγεία

Για να μετρηθεί αυτός ο δείκτης της Δημόσιας υγείας η Eurostat συλλέγει στοιχεία ανά φύλο για τη θνησιμότητα που οφείλετε σε χρόνιες ασθένειες και τον αριθμό των θανάτων από αυτοκτονίες, την έκθεση του αστικού πληθυσμού στην ατμοσφαιρική ρύπανση και την ηχορύπανση και τον αριθμό των εργατικών ατυχημάτων. Συγκεντρώνοντας όλα αυτά τα στοιχεία συντάσσει δυο πίνακες (άνδρες- γυναίκες) που υπολογίζει τον αριθμό των Ετών Υγιούς Ζωής για κάθε φύλο.

Ο Δείκτης Ετών Υγιούς Ζωής σε μέτρα γέννησης, είναι ο αριθμός των ετών που ένα άτομο από την ημέρα της γέννησής του εξακολουθεί να ζει σε μια υγιή κατάσταση. Είναι ένας δείκτης προσδόκιμου υγείας που συνδυάζει πληροφορίες για τη θνησιμότητα και τη νοσηρότητα. Μια υγιής κατάσταση ορίζεται από την απουσία αναπηρίας ή γενικά περιορισμών στις ζωτικές λειτουργίες του οργανισμού. Η Eurostat υπολογίζει χωριστά για άνδρες και γυναίκες τα στοιχεία αυτά σε δύο πίνακες. Εμείς τα ομαδοποιούμε στον Πίνακα Β.5 του Παραρτήματος Β και βρίσκουμε του μέσο όρο και για τα δύο φύλα ανά έτος και χώρα.

Χρησιμοποιώντας λοιπόν εδώ από τα δεδομένα του Πίνακα Β.5 τις στήλες με το μέσο όρο των δύο φύλων των ετών 2007 και 2005 βρίσκουμε με αφαίρεση την μεταβολή των ετών υγιούς ζωής των πολιτών από το 2005 έως το 2007 και την διαιρούμε με την τιμή του 2005 που είναι το έτος βάσης μας για να βρούμε την ποσοστιαία μεταβολή. Στη συνέχεια, το πηλίκο που βρίσκουμε το προσθέτουμε με την μονάδα (1) και το πολλαπλασιάζουμε με το εκατό (100), έτσι βρίσκουμε τον δείκτη των Ετών Υγιούς Ζωής, δηλαδή με τον τύπο (I).

Με τον ίδιο τρόπο εργαστήκαμε για την κάθε χώρα του Πίνακα 1, αλλά και για της υπόλοιπες δύο χρονιές 2009 και 2011 που παραθέτουμε στο Παράρτημα Α.

4.1.6 Κλιματική αλλαγή και η ενέργεια

Τα επόμενα χρόνια θα χρειαστεί να γίνουν τεράστιες επενδύσεις, ώστε να αποκτήσει η Ευρώπη τις απαραίτητες ενεργειακές υποδομές για την κάλυψη των μελλοντικών μας αναγκών και να αναχαιτίσει την εμφανή πλέον κλιματική αλλαγή. Από τους σημαντικότερους λοιπόν Δείκτες Αειφορίας αυτός της Κλιματικής Αλλαγής και Ενέργειας. Αυτόν τον μετράμε όπως βλέπουμε στον Πίνακα 1, σύμφωνα πάντα με τα στοιχεία της Eurostat, με τρεις άλλους σχετικότερους υποδείκτες, τους οποίους κατεβάσαμε από την ιστοσελίδα της και είναι διαθέσιμοι στο Παράρτημα Β, οι Πίνακες Β.6.1, Β.6.2 και Β.6.3.

→ Ο πρώτος υποδείκτης είναι οι συνολικές Εκπομπές Αερίων του Θερμοκηπίου σε μονάδες διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) υπολογισμένες σε τιμές έτους βάσης το 1990. Ο δείκτης δεν περιλαμβάνει τις εκπομπές που σχετίζονται με τη χρήση γης, τις αλλαγές χρήσης γης και τη δασοκομία. Ούτε περιλαμβάνει τις εκπομπές από τις διεθνείς αεροπορικές και θαλάσσιες μεταφορές. Χρησιμοποιώντας λοιπόν εδώ από τα δεδομένα του Πίνακα Β.6.1 τις στήλες των ετών 2007 και 2005 βρίσκουμε με αφαίρεση την μεταβολή των συνολικών Εκπομπών Αερίων του Θερμοκηπίου και την διαιρούμε με την τιμή του 2005 που είναι το έτος βάσης μας για να βρούμε την ποσοστιαία μεταβολή. Επειδή πρόκειται για έναν αρνητικό δείκτη, το πηλίκο που βρίσκουμε το αφαιρούμε με την μονάδα (1) και το πολλαπλασιάζουμε με το μείον εκατό (-100), έτσι ώστε να πάρουμε έναν δείκτη που όσο οι συνολικές Εκπομπές Αερίων του Θερμοκηπίου αυξάνονται, τόσο αυτός ο δείκτης θα χειροτερεύει,

δηλαδή θα μειώνεται. Συνεπώς, αυτό θα γίνει με τον τύπο (ii) που χρησιμοποιήσαμε παραπάνω για τον δείκτη της Κοινωνικής Ένταξης.

→ Ο δεύτερος υποδείκτης είναι το Μεριδίο των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στην Ακαθάριστη Τελική Κατανάλωση Ενέργειας. Οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας είναι σημαντικές για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, αλλά και τη μείωση της εξάρτησης της ΕΕ από τα εισαγόμενα ορυκτά καύσιμα. Ως Ακαθάριστη Τελική Κατανάλωση Ενέργειας ορίζεται ο όγκος των υλών που χρησιμοποιούνται κατά έτος για την παραγωγή ενέργειας ανά χώρα. Για τον υπολογισμό του μεριδίου των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μας αναφέρει η Eurostat, ότι συνέλλεξε δεδομένα από τρεις τομείς ενέργειας, τον ηλεκτρισμό, τη θέρμανση και ψύξη και τις μεταφορές. Χρησιμοποιώντας λοιπόν εδώ από τα δεδομένα του Πίνακα Β.6.2 τις στήλες των ετών 2007 και 2005 βρίσκουμε με αφαίρεση την μεταβολή του μεριδίου των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στην Ακαθάριστη Τελική Κατανάλωση Ενέργειας από το 2005 έως το 2007 και την διαιρούμε με την τιμή του 2005 που είναι το έτος βάσης μας για να βρούμε την ποσοστιαία μεταβολή. Στη συνέχεια, το πηλίκο που βρίσκουμε το προσθέτουμε με την μονάδα (1) και το πολλαπλασιάζουμε με το εκατό (100), και βρίσκουμε τον δείκτη του Μεριδίου των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, δηλαδή με τον τύπο (i).

Σε αυτό τον δείκτη αντιμετωπίζουμε πρόβλημα με την Μάλτα, της οποίας το Μεριδίο των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στην Ακαθάριστη Τελική Κατανάλωση Ενέργειας είναι μηδενικό για όλα τα έτη. Συνεπώς, δεν μπορούμε εδώ να χρησιμοποιήσουμε τον τύπο (i), αφού δεν γίνεται να κάνουμε διαίρεση με το μηδέν. Ο υπολογισμός όμως, μιας τιμής και για αυτή την χώρα είναι απαραίτητος, καθώς θα επηρεάζει τον συνολικό Δείκτη του Μεριδίου των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Για αυτό, καταχωρούμε σε αυτό το πεδίο του Πίνακα 1 το μέσο όρο όλων των υπόλοιπων χωρών του Δείκτη, έτσι δεν έχουμε καμία μεταβολή στο συνολικό του αποτέλεσμα. Την ίδια τακτική εφαρμόζουμε για τους Πίνακες Α.1 και Α.2 του Παραρτήματος Α.

→ Ο τρίτος υποδείκτης είναι η Κατανάλωση Πρωτογενούς Ενέργειας και ορίζεται ως η μεικτή εσωτερική κατανάλωση ενέργειας υπολογισμένη σε εκατομμύρια ΤΟΕ

(tonnes of oil equivalent = τόνοι ισοδύναμου πετρελαίου), εξαιρουμένων όλων των μη ενεργειακών φορέων ενέργειας, όπως παραδείγματος χάριν το φυσικό αέριο που χρησιμοποιείται όχι για καύση, αλλά για την παραγωγή χημικών ουσιών. Χρησιμοποιώντας λοιπόν εδώ από τα δεδομένα του Πίνακα Β.6.3 τις στήλες των ετών 2007 και 2005 βρίσκουμε με αφαίρεση την μεταβολή του όγκου της Κατανάλωσης Πρωτογενούς Ενέργειας και την διαιρούμε με την τιμή του 2005 που είναι το έτος βάσης μας για να βρούμε την ποσοστιαία μεταβολή. Το πηλίκο που βρίσκουμε το αφαιρούμε με την μονάδα (1) και το πολλαπλασιάζουμε με το μείον εκατό (-100), διότι πρόκειται για έναν αρνητικό δείκτη, λόγω του ότι η ΕΕ κάνει προσπάθειες και έχει θέσει στόχους για την μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και της ενεργειακής της εξάρτησης από τρίτες χώρες. Για αυτό τον λόγο, θέλουμε έναν δείκτη που όσο η συνολική Κατανάλωση Πρωτογενούς Ενέργειας αυξάνονται, τόσο αυτός ο δείκτης θα χειροτερεύει, δηλαδή θα μειώνεται και αντίθετα. Συνεπώς, αυτό θα γίνει με τον τύπο (ii).

Τέλος, συνυπολογίζοντας αυτούς τους τρεις δείκτες βγάζουμε το μέσο όρο τους που θα είναι ο Δείκτης Κλιματικής Αλλαγής και Ενέργειας για το 2007.

Με τον ίδιο τρόπο εργαζόμαστε και στους άλλους δύο Πίνακες Α.1 και Α.2 του Παραρτήματος Α.

4.1.7 Βιώσιμες μεταφορές

Σε αυτό τον δείκτη η Eurostat λαμβάνει υπόψη την και έχει συλλέξει στοιχεία για τον όγκο των μεταφορών, εμπορευματικών και επιβατικών, σε σχέση με το ΑΕΠ, την κατανάλωση ενέργειας ανά μεταφορικό μέσο, της εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου ανά τομέα των μεταφορών και τέλος, τον αριθμό των θυμάτων από τροχαία ατυχήματα που είναι και τα συχνότερα από κάθε άλλο μέσο μεταφοράς. Αυτά τα δεδομένα τα συνοψίζει και καταλήγει στην μέτρηση του αυτού του δείκτη των Βιώσιμων Μεταφορών με τον υποδείκτη Κατανάλωσης Ενέργειας των Μεταφορών σε σχέση με το ΑΕΠ. Ο υποδείκτης παρατίθεται στο Παράρτημα Β στον Πίνακα Β.7 και ορίζεται ως ο λόγος της κατανάλωσης ενέργειας των μεταφορών και του ΑΕΠ σε συναλλαγματικές ισοτιμίες έτους βάσης 2000. Περιλαμβάνει την ενέργεια που καταναλώνεται από όλους τους τύπους μεταφορών, δηλαδή οδικές,

σιδηροδρομικές, εσωτερικής ναυσιπλοΐας και της αεροπορίας, συμπεριλαμβανομένων των εμπορικών, ατομικών και αυτών με τα μέσα μαζικής μεταφοράς, με εξαίρεση τις θαλάσσιες μεταφορές, τους υπόγειους και υποθαλάσσιους αγωγούς μεταφοράς.

Προχωρώντας λοιπόν και εδώ στον υπολογισμό του υποδείκτη, από τα δεδομένα του Πίνακα Β.7 χρησιμοποιούμε τις στήλες των ετών 2007 και 2005 βρίσκουμε με αφαίρεση την μεταβολή της Κατανάλωσης Ενέργειας στον τομέα των μεταφορών και την διαιρούμε με την τιμή του 2005 που είναι το έτος βάσης μας για να βρούμε την ποσοστιαία μεταβολή. Επειδή πρόκειται για έναν αρνητικό δείκτη, το πηλίκο που βρίσκουμε το αφαιρούμε με την μονάδα (1) και το πολλαπλασιάζουμε με το μείον εκατό (-100), έτσι ώστε να πάρουμε έναν δείκτη που όσο ο όγκος της Κατανάλωσης Ενέργειας στον τομέα των μεταφορών αυξάνονται, τόσο αυτός ο δείκτης θα χειροτερεύει, δηλαδή θα μειώνεται και αντίθετα . Συνεπώς, αυτό θα γίνει με τον τύπο (ii).

Με τον ίδιο τρόπο εργαστήκαμε για την κάθε χώρα του Πίνακα 1, αλλά και για της υπόλοιπες δύο χρονιές 2009 και 2011 που παραθέτουμε στο Παράρτημα Α.

4.1.8 Παγκόσμια συνεργασία

Είναι ένας δείκτης που μετράει την σχέση της ΕΕ με τις χώρες του υπόλοιπου κόσμου. Ο υπολογισμός του δείκτη αυτού επιτυγχάνεται κυρίως, με τον υπολογισμό της επίσημης αναπτυξιακής βοήθειας από τις Χώρες της ΕΕ προς τρίτες, σύμφωνα πάντα με την Eurostat. Παρουσιάζονται όμως, και όλοι παράγοντες που συμβάλλουν στον υπολογισμό του δείκτη, όπως ο όγκος των εισαγωγών από αναπτυσσόμενες χώρες, η χρηματοδότηση της γεωργίας και γενικά όλες οι άμεσες επενδύσεις σε αυτές. Επίσης, συμπεριλαμβάνεται και η επιβάρυνση στους παγκόσμιους πόρους , ανά κάτοικο της ΕΕ, με τον υπολογισμό των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα ανά ευρωπαϊό κάτοικο.

Ως υποδείκτη λοιπόν για τον υπολογισμό της Παγκόσμιας Συνεργασίας ορίζει την Επίσημη αναπτυξιακή βοήθεια ως ποσοστό του Ακαθάριστου Εθνικού Εισοδήματος. Η Επίσημη Αναπτυξιακή Βοήθεια αποτελείται από δάνεια ή υποτροφίες που αναλαμβάνονται από το δημόσιο τομέα με στόχο την προώθηση της οικονομικής

ανάπτυξης και ευημερίας των χωρών προορισμού της χρηματοδότησης. Η Επίσημη Αναπτυξιακή βοήθεια παρουσιάζεται εδώ ως ποσοστό του Ακαθάριστου Εθνικού Εισοδήματος (ΑΕΕ), το οποίο σε τιμές αγοράς ισούται με το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) μείον το πληρωτέο πρωτογενές εισόδημα από μόνιμους κατοίκους σε κατοίκους του εξωτερικού, συν το πρωτογενές εισόδημα που εισπράττουν οι μόνιμοι κάτοικοι από τον υπόλοιπο κόσμο.

Χρησιμοποιώντας λοιπόν εδώ από τα δεδομένα του Πίνακα Β.8 της Eurostat, τις στήλες των ετών 2007 και 2005 βρίσκουμε με αφαίρεση, την μεταβολή της Επίσημης Αναπτυξιακής Βοήθειας και την διαιρούμε με την τιμή του 2005 που είναι το έτος βάσης μας για να βρούμε την ποσοστιαία μεταβολή. Στη συνέχεια, το πηλίκο που βρίσκουμε το προσθέτουμε με την μονάδα (1) και το πολλαπλασιάζουμε με το εκατό (100), έτσι βρίσκουμε τον Δείκτη της Παγκόσμιας Συνεργασίας, δηλαδή με τον τύπο (i). Με τον ίδιο τρόπο εργαστήκαμε για την κάθε χώρα του Πίνακα 1, αλλά και για της υπόλοιπες δύο χρονιές 2009 και 2011 που παραθέτουμε στους Πίνακες Α.1 και Α.2 του Παραρτήματος Α.

4.1.9 Χρηστή διακυβέρνηση

Τέλος, η Χρηστή Διακυβέρνηση των χωρών - μελών της ΕΕ από τις κυβερνήσεις τους, είναι ένας δύσκολος δείκτης για τον οποίο δεν έχει καταλήξει ακόμη η Eurostat στον τρόπο υπολογισμού του. Παρόλα αυτά, μας παρέχει κάποιους υποδείκτες που ίσως επιλέξει μελλοντικά και αυτοί αφορούν την προσέλκυση των ψηφοφόρων στις εκλογές, την ανάπτυξη της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, τον αριθμό των παραβάσεων των οδηγιών της ΕΕ κατά έτος, το μερίδιο των περιβαλλοντικών φόρων στα συνολικά φορολογικά έσοδα από φόρους και κοινωνικές εισφορές σε σύγκριση με το μερίδιο των εργασιακών φόρων, και τέλος το επίπεδο εμπιστοσύνης των πολιτών στα θεσμικά όργανα της ΕΕ. Από αυτούς του εδώ τους υποδείκτες ξεχωρίσαμε και επιλέξαμε τους πιο πλήρης σε στοιχεία.

→ Πρώτο υποδείκτη επιλέγουμε αυτόν που αναφέρεται στον αριθμό των Νέων Υποθέσεων Παράβασης ανά χώρα κατά έτος. Ο δείκτης περιλαμβάνει τις νέες αυτές άμεσες προσφυγές ενώπιον του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, οι

οποίες αφορούν την αδυναμία ενός κράτους μέλους να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του.

Ως πρώτο βήμα καταγράφουμε τα δεδομένα από την ιστοσελίδα της Eurostat στον πίνακά μας, τον Πίνακα Β.9.1 που βρίσκεται στο Παράρτημα Β. Λόγο των πολλών μηδενικών περιπτώσεων που μας εμποδίζουν να εφαρμόσουμε τους τύπους που χρησιμοποιήσαμε στους προηγούμενους δείκτες, ακολουθούμε άλλη μέθοδο, όπως θα παρατηρήσετε. Υπολογίζουμε τον αριθμό των παραβάσεων κάθε χώρας ως ποσοστό επί των συνολικών παραβάσεων στην ΕΕ ανά έτος. Στη συνέχεια, αφαιρούμε από τις τιμές αυτές της ποσοστιαίας μεταβολής που βρήκαμε για το 2007 τις τιμές του έτους βάσης 2005. Τη διαφορά που βρίσκουμε την αφαιρούμε με την μονάδα και τέλος, τη νέα αυτή διαφορά τη πολλαπλασιάζουμε με το μείων εκατό (-100), επειδή πρόκειται για έναν αρνητικό δείκτη. Αυτό γίνεται έτσι, ώστε να πάρουμε έναν δείκτη που όσο ο αριθμός των παραβάσεων αυξάνεται, τόσο αυτός ο δείκτης θα χειροτερεύει, δηλαδή θα μειώνεται και αντίθετα. Συνεπώς, αυτό θα γίνει με τον τύπο

Εφαρμόζουμε τον ίδιο τύπο για την κάθε χώρα του Πίνακα 1, αλλά και για της υπόλοιπες δύο χρονιές 2009 και 2011 που παραθέτουμε στο Παράρτημα Α.

→ Ο δεύτερος υποδείκτης που επιλέγουμε είναι του μεριδίου των περιβαλλοντικών φόρων στα συνολικά φορολογικά έσοδα από φόρους και κοινωνικές εισφορές. Περιβαλλοντικοί φόροι ορίζονται ως οι φόροι των οποίων, η φορολογική βάση αποτελεί την επιβάρυνση του περιβάλλοντος, από έναν συγκεκριμένο παράγοντα που έχει αποδεδειγμένα αρνητικές επιπτώσεις σε αυτό. Τα περιβαλλοντικά φορολογικά έσοδα προέρχονται από τέσσερις τύπους φόρων: Τους ενεργειακούς φόρους που καλύπτουν περίπου το 75% του συνόλου αυτών, τους φόρους των μεταφορών που καλύπτουν περίπου το 21% του συνόλου και οι φόροι της ρύπανσης και της κακής διαχείρισης των πόρων που καλύπτουν περίπου το 4%.

Είναι ένας θετικός δείκτης, δηλαδή όταν έχουμε αύξηση των περιβαλλοντικών φόρων, ο δείκτης θα αυξάνεται. Ας εξηγήσουμε όμως τον τρόπο υπολογισμού που

ακολουθήσαμε με την βοήθεια του σχετικού πίνακα από την ιστοσελίδα της Eurostat. Ο εν λόγω Πίνακας είναι ο Β.9.2, τον οποίο μπορείτε να δείτε στο Παραρτήματος Β της εργασίας μας. Για την χρονιά 2007 που μας ενδιαφέρει, υπολογίσαμε την ποσοστιαία μεταβολή με έτος βάσης το 2005. Από την τιμή του 2007 για κάθε χώρα αφαιρέσαμε την αντίστοιχη τιμή του έτους βάσης 2005 και τη διαφορά τη διαιρούμε με την τιμή του έτους βάσης (2005), δηλαδή $\frac{X_{2007} - X_{2005}}{X_{2005}}$. Το αποτέλεσμα που βρήκαμε το προσθέσαμε με την μονάδα (1) και όλο αυτό το πολλαπλασιάσαμε με το εκατό (100). Τον ίδιο υπολογισμό ακολουθούμε ανά χώρα και έτσι βρίσκουμε τον υποδείκτη μας.

Τέλος, βρίσκουμε το Μέσο Όρο των δύο υποδεικτών, δηλαδή του υποδείκτη των Νέων Υποθέσεων Παράβασης και υποδείκτη του μεριδίου των Περιβαλλοντικών Φόρων στα συνολικά φορολογικά έσοδα από φόρους και κοινωνικές εισφορές και αυτό το αποτέλεσμα είναι ο γενικός δείκτης της Χρηστής Διακυβέρνησης.

- **Υπολογισμός Μέσων Δεικτών Αειφόρου Ανάπτυξης**

Προχωρούμε στην εξαγωγή των Μέσων Όρων ανά δείκτη (στήλες Πίνακα 1), αλλά και ανά χώρα (γραμμές Πίνακα 1).

4.2.1 Υπολογισμός των Μέσων Όρων ανά δείκτη

Για τον υπολογισμό των Μέσων Όρων (έστω $\mu_{\Delta 2007}$) ανά δείκτη (στήλες Πίνακα 1) εργαζόμαστε όπως θα δούμε παρακάτω. Έστω ότι κάθε χώρα ισούται με $X_{2007, i}$, όπου $i=1,2,3,\dots,27$ οι 27 χώρες της ΕΕ και n ο αριθμός των χωρών του δείγματος (δηλαδή $n = 27$), οπότε έχουμε:

Στη συνέχεια υπολογίζουμε την τυπική απόκλιση ($\sigma_{\Delta 2007}$) κάθε υποδείκτη με τον τύπο:

Τελειώσαμε με τον υπολογισμό του κάθε Δείκτη Αειφόρου Ανάπτυξης στην ΕΕ και τώρα επόμενο βήμα είναι η εφαρμογή τριών Σειρών Συντελεστών Στάθμισης (W) ανάλογα με την σημαντικότητα κάθε δείκτη σε αυτό τον τομέα που μας αφορά. Ας δούμε παρακάτω τι εννοούμε.

Όπως βλέπουμε στο τέλος του Πίνακα 1 εφαρμόζουμε πρώτα την Α' Σειρά Συντελεστών Στάθμισης (W_A). Με αυτή τη σειρά, θεωρούμε όλους τους υποδείκτες

το ίδιο σημαντικούς για την Αειφορία στην ΕΕ, οπότε πολλαπλασιάζουμε τον κάθε ένα υποδείκτη με $W_A = 1$.

Στην συνέχεια, ρίχνουμε το βάρος στους οικονομικούς υποδείκτες εφαρμόζοντας την Β' Σειρά Συντελεστών Στάθμισης (W_B). Από αυτή την σειρά συντελεστών, τον μεγαλύτερο που ισούται με την μονάδα (έστω $W_{B1} = 1$), τον πολλαπλασιάζουμε με το μέσο όρο των υποδεικτών του Πραγματικού κατά κεφαλήν ΑΕΠ, της Παραγωγικότητας των πόρων, του αριθμού των Ανθρώπων σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, της Επίσημης Αναπτυξιακής βοήθειας ως ποσοστό του ΑΕΕ και των Περιβαλλοντικών Φόρων σε σχέση με τους εργασιακούς. Αυτοί αποτελούν του δείκτες εκείνους που σχετίζονται με την οικονομία για αυτό πολλαπλασιάζονται με τον μεγαλύτερο συντελεστή στάθμισης. Έπειτα πολλαπλασιάζουμε με $W_{B2} = 0,75$ τους υποδείκτες του Ποσοστού Απασχόλησης των μεγαλύτερων σε ηλικία εργαζομένων, της Κατανάλωσης Πρωτογενούς Ενέργειας, της Κατανάλωσης Ενέργειας των Μεταφορών σε σχέση με το ΑΕΠ και των Νέων Υποθέσεων Παράβασης ανά κράτος μέλος της ΕΕ. Τέλος, τον μικρότερο συντελεστή $W_{B3} = 0,50$ τον πολλαπλασιάζουμε με τους λιγότερο οικονομικά ενδιαφέρον υποδείκτες, δηλαδή των Ετών υγιούς ζωής, των Εκπομπών Αερίων του θερμοκηπίου και του Μεριδίου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στην Ακαθάριστη Τελική Κατανάλωση Ενέργειας.

Τελευταία εφαρμόζουμε την Γ' Σειρά Συντελεστών Στάθμισης (έστω W_Γ). Με αυτή την σειρά συντελεστών το βάρος πέφτει στους περιβαλλοντικούς υποδείκτες, δηλαδή με τον μεγαλύτερο συντελεστή $W_{\Gamma1} = 1$ θα πολλαπλασιαστούν οι περισσότερο περιβαλλοντικά ενδιαφέρον υποδείκτες. Αυτοί είναι της Παραγωγικότητας των πόρων, των Εκπομπών Αερίων του θερμοκηπίου, του Μεριδίου των Ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην Ακαθάριστη Τελική Κατανάλωση Ενέργειας, της Κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας, της Κατανάλωσης ενέργειας των μεταφορών σε σχέση με το ΑΕΠ και των Περιβαλλοντικών Φόρων σε σχέση με τους εργασιακούς. Τον συντελεστή $W_{\Gamma2} = 0,75$, τον πολλαπλασιάζουμε με τον υποδείκτη των Νέων Υποθέσεων παράβασης ανά κράτος μέλος της ΕΕ. Και τον συντελεστή $W_{\Gamma3} = 0,50$ με τους υποδείκτες του Πραγματικού κατά κεφαλήν ΑΕΠ, των Ανθρώπων σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, του Ποσοστού απασχόλησης των μεγαλύτερων σε ηλικία εργαζομένων και των Ετών υγιούς ζωής.

4.2.2 Υπολογισμός των Μέσων Όρων ανά χώρα

Την κάθε Σειρά Συντελεστών Στάθμισης εφαρμόζουμε και ανά χώρα στις τρεις τελευταίες στήλες του πίνακα. Αυτό θα γίνει πολλαπλασιάζοντας την τιμή που παίρνει η χώρα για κάθε έναν Δείκτη Αειφόρου Ανάπτυξης (έστω $\Delta_{2007, i}$) με τον αντίστοιχο Συντελεστή Στάθμισης (W) του κάθε Δείκτη. Το αποτέλεσμα του κάθε δείκτη, μετά τον πολλαπλασιασμό του με τον συντελεστή του, θα το προσθέτουμε

και θα πάρουμε το συνολικό αποτέλεσμα για την κάθε χώρα ,το οποίο θα διαιρέσουμε με το σύνολο των Συντελεστών Στάθμισης.

Με τον ίδιο τρόπο εργαζόμαστε και για τις τρεις Σειρές Συντελεστών Στάθμισης, έτσι προκύπτει το Μέσο Όρο Αειφόρου Ανάπτυξης ανά χώρα.

Και κλείνουμε εξάγοντας σαν αποτέλεσμα στο τέλος του Πίνακα 1 (κάτω δεξιά του πίνακα) του τρεις Γενικούς Δείκτες Αειφόρου Ανάπτυξης για το 2007. Αυτοί προκύπτουν υπολογίζοντας το Μέσο Όρο Αειφορίας (μ_{2007}) των χωρών ανά σειρά Συντελεστή Στάθμισης.

Υπολογίζουμε και την τυπική τους απόκλιση (σ_{2007}):

Εργαζόμενοι με τον παραπάνω τρόπο και για τα έτη 2009, 2011 φτιάχνουμε τους ανάλογους Πίνακες Α.1 και Α.2, οι οποίοι είναι διαθέσιμοι στο Παράρτημα Α. Έτσι έχουμε τρεις διαφορετικούς Γενικούς Δείκτες Αειφόρου Ανάπτυξης για κάθε ένα από τα τρία έτη 2007, 2009 και 2011 με έτος βάσης το 2005.

• ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΙΚΤΩΝ ΑΕΙΦΟΡΙΑΣ

5.1 Ανάλυση Δεικτών Αειφορίας 2007

Παρατηρώντας το παρακάτω γράφημα (Γράφημα 1) με τα αποτελέσματα ανά χώρα για το 2007, βλέπουμε πρώτες στην κατάταξη (με μεγαλύτερο δείκτη αειφορίας), να είναι μικρές χώρες της ΕΕ και σχετικά νέες στην ΕΕ. Η Κύπρος, Σλοβακία, Λιθουανία ξεχωρίζουν από τις υπόλοιπες με τιμές δείκτη από 108 μέχρι 110 εντυπωσιακή αύξηση σε 2 μόλις έτη (2005-7). Η μεγαλύτερη χώρα (Γερμανία) είναι 7^η, ενώ επόμενη Γαλλία 25^η (3^η από το τέλος) με τελευταία την Ιταλία. Οι 3 τελευταίες Γαλλία, Φιλανδία, Ιταλία έχουν τιμή δείκτη λίγο κάτω από το 100 που σημαίνει, ότι η αειφορία τους μειώθηκε σε σχέση με το 2005, που θέσαμε σαν έτος βάσης με τιμή 100 για όλες τις χώρες. Η Ελλάδα είναι 17^η. Οι χώρες που είναι κοντά στο μέσο όρο της ΕΕ είναι το Βέλγιο και η Βουλγαρία. Αν θέλουμε να δούμε ποιοι επιμέρους δείκτες «επηρέασαν» ιδιαίτερα την επίδοση κάθε χώρας, παρατηρούμε στον

Πίνακα 1, ότι η 1η χώρα όλων, η Κύπρος είχε τις μεγαλύτερες επιδόσεις (βλέπε Πίνακα 1, 15η γραμμή Κύπρος) στους δείκτες του Ποσοστού απασχόλησης των μεγαλύτερων σε ηλικία εργαζομένων, του Μεριδίου Ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην Ακαθάριστη Τελική Κατανάλωση Ενέργειας και της Επίσημης Αναπτυξιακής βοήθειας ως ποσοστό του Ακαθάριστου Εθνικού Εισοδήματος. Ενώ, η Ιταλία βλέπουμε να συγκεντρώνει σχετικά μικρές τιμές με τις περισσότερες κάτω του 100. Την χειρότερη τιμή 65,52 την έχει στον δείκτη της Επίσημης Αναπτυξιακής βοήθειας ως ποσοστό του Ακαθάριστου Εθνικού Εισοδήματος.

ΓΡΑΦΗΜΑ 1: ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΕΙΦΟΡΙΑΣ ΑΝΑ ΧΩΡΑ (ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΣΤΑΘΜΙΣΗΣ)

Στο παρακάτω Γράφημα 2 παρουσιάζουμε την κατάταξη των 27 χωρών της Ε.Ε. με βάση την Στάθμιση Β' που δίνει έμφαση (δηλαδή μεγαλύτερο συντελεστή στάθμισης) στους οικονομικούς δείκτες. Σε αυτό παρατηρούμε να κατέχει την πρώτη θέση η Λιθουανία και ακολουθούν η Κύπρος και Σλοβακία. Την πρώτη θέση στη Λιθουανία χάρισαν τα υψηλά ποσοστά που σημείωσε στους οικονομικούς δείκτες του Πραγματικού κατά κεφαλήν ΑΕΠ, των Ανθρώπων σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού και της Επίσημης Αναπτυξιακής βοήθειας ως ποσοστό του Ακαθάριστου Εθνικού Εισοδήματος (βλέπε Πίνακα 1).

Στη συνέχεια, βλέπουμε την Ιταλία, τη Γαλλία και τη Φιλανδία, οι οποίες παραμένουν στις τελευταίες θέσεις. Όλες οι χώρες, με εξαίρεση τις αυτές τις τρεις τελευταίες στην κατάταξη, κινήθηκαν πάνω από την τιμή έτους βάσης 100 του 2005. Αυτό σημαίνει ότι κοιτώντας κυρίως την οικονομία αυτών των χωρών, παρατηρούμε ότι βελτίωσαν την αειφορία τους σε σχέση με το 2005, ενώ η Ιταλία, η Γαλλία και η Φιλανδία τη χειροτέρεψαν.

ΓΡΑΦΗΜΑ 2: ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΕΙΦΟΡΙΑΣ ΑΝΑ ΧΩΡΑ (ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΥΝΤ. ΣΤΑΘΜΙΣΗΣ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ)

Στο επόμενο Γράφημα 3, έχουμε τα αποτελέσματα ανά χώρα εφαρμόζοντας συντελεστές στάθμισης, που δίνουν έμφαση στους περιβαλλοντικούς δείκτες Αειφόρου Ανάπτυξης. Έτσι, βλέπουμε πρώτες στην κατάταξη τις Σλοβακία, Ουγγαρία, Μάλτα, αλλά και Κύπρος στην 4^η θέση πλέον. Η Λιθουανία που οικονομικά ήταν από τις πρώτες χώρες, τώρα σε αυτή την κατάταξη βλέπουμε να κατέχει την 13η θέση, η οποία, μαζί με την Ελλάδα (16η θέση) βρίσκονται κοντά στο μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΓΡΑΦΗΜΑ 3: ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΕΙΦΟΡΙΑΣ ΑΝΑ ΧΩΡΑ (ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΥΝΤ. ΣΤΑΘΜΙΣΗΣ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ)

Ενώ οι χώρες Λετονία, Φιλανδία, Εσθονία, Σλοβενία και Ρουμανία χειροτέρεψαν σχετικά με το 2005 συγκεντρώνοντας τιμές κάτω από το 100 (υπενθυμίζουμε ότι τιμές του δείκτη κάτω του 100 σημαίνει ότι η αειφορία χειροτέρεψε σε σχέση με το 2005= 100).

5.2 Ανάλυση Δεικτών Αειφορίας 2009

Προχωρώντας παρακάτω στον Πίνακα Α.1 για το 2009 (βλέπε Παράρτημα Α) και παίρνοντας για αρχή την Α σειρά συντελεστών στάθμισης σχεδιάζουμε το Γράφημα 4. Σε αυτό παρατηρούμε την Κύπρο να κινείται και πάλι σε υψηλές τιμές καταλαμβάνοντας και για το 2009 την πρώτη θέση για την εφαρμογή αυτής της σειράς συντελεστών. Η Γερμανία πέφτει στην 16η θέση και μαζί με άλλες 2 μεγάλες χώρες της ΕΕ την Ιταλία και την Γαλλία βρίσκονται κάτω από το μέσο όρο της ΕΕ.

ΓΡΑΦΗΜΑ 4: ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΕΙΦΟΡΙΑΣ ΑΝΑ ΧΩΡΑ (ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΣΤΑΘΜΙΣΗΣ)

Στο Γράφημα 5, όπου οι δείκτες ανά χώρα βγαίνουν με την εφαρμογή συντελεστών που δίνουν έμφαση στη οικονομία, βλέπουμε και πάλι περίπου την ίδια εικόνα με την Κύπρο, Ισπανία, Ιρλανδία, Ηνωμένο Βασίλειο να καταλαμβάνουν τις πρώτες θέσεις με την Λιθουανία να βελτιώνει την θέση της και να ανέρχεται στην 2η θέση. Την θέση αυτή κέρδισε λόγω των υψηλών της τιμών στους οικονομικούς δείκτες της Παραγωγικότητας των πόρων, των Ανθρώπων σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού και της Επίσημης αναπτυξιακής βοήθειας από κάθε χώρα της ΕΕ (βλέπε Πίνακα Α.1 στο Παράρτημα Α).

ΓΡΑΦΗΜΑ 5: ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΕΙΦΟΡΙΑΣ ΑΝΑ ΧΩΡΑ (ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΥΝΤ. ΣΤΑΘΜΙΣΗΣ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ)

Στο επόμενο Γράφημα 6, η εικόνα αλλάζει με την Ιρλανδία να κατέχει την πρώτη θέση, λόγω των υψηλών της βαθμών στους περιβαλλοντικούς δείκτες των Εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, του Μεριδίου των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην Ακαθάριστη Τελική Κατανάλωση Ενέργειας και της Κατανάλωσης ενέργειας των μεταφορών σε σχέση με το ΑΕΠ.

ΓΡΑΦΗΜΑ 6: ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΕΙΦΟΡΙΑΣ ΑΝΑ ΧΩΡΑ (ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΥΝΤ. ΣΤΑΘΜΙΣΗΣ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ)

Το Ηνωμένο Βασίλειο ανέρχεται στην 2^η θέση και η Ουγγαρία πέφτει στην τρίτη (από 2η που ήταν το 2007). Ακόμα βλέπουμε την Πορτογαλία να πέφτει στην τελευταία θέση και την Δανία στην 3η από το τέλος.

5.3 Ανάλυση Δεικτών Αειφορίας 2011

Εφαρμόζοντας την Α' Σειρά Συντελεστών Σταθμίσης για το 2011 (βλέπε Πίνακας Α.2, στο Παράρτημα Α) έχουμε το παρακάτω Γράφημα 7. Σε αυτό παρατηρούμε, την Ιρλανδία, το Ηνωμένο Βασίλειο και την Ουγγαρία να συνεχίζουν την ανοδική τους πορεία από το 2005 και να καταλαμβάνουν τώρα τις πρώτες θέσεις, ενώ αντίθετά βλέπουμε την Δανία και την Γαλλία να ξαναπέφτουν στις τελευταίες θέσεις έπειτα από την ανάπτυξη που σημείωσαν το 2009. Η Ελλάδα συνεχίζει να κινείται κοντά στο μέσο όρο της ΕΕ.

ΓΡΑΦΗΜΑ 7: ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΕΙΦΟΡΙΑΣ ΑΝΑ ΧΩΡΑ (ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΣΤΑΘΜΙΣΗΣ)

Στο παρακάτω Γράφημα 8, όπου εξετάζουμε την αειφορία στις χώρες της ΕΕ δίνοντας βάρος στους οικονομικούς δείκτες, παρατηρούμε σε σχέση με το προηγούμενο ότι η εικόνα δεν αλλάζει πολύ. Αν όμως το δούμε σε σχέση με τις προηγούμενες χρονιές παρατηρούμε μία αλματώδη ανάπτυξη στην Ιρλανδία, η οποία κατέχει την πρώτη θέση από 9η το 2007 και το Ηνωμένο Βασίλειο που καταλαμβάνει τη 3η θέση από 18η το 2007. Την πτωτική τους πορεία συνεχίζουν Αυστρία και Λετονία που πλέον καταλαμβάνουν τις τελευταίες δύο θέσεις στην κατάταξη.

ΓΡΑΦΗΜΑ 8: ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΕΙΦΟΡΙΑΣ ΑΝΑ ΧΩΡΑ (ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΥΝΤ. ΣΤΑΘΜΙΣΗΣ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ)

Στο τελευταίο Γράφημα 9, όπου δίνετε έμφαση στη επίδοση των χωρών στους περιβαλλοντικούς δείκτες βλέπουμε και πάλι την Ιρλανδία να κατέχει την πρώτη θέση και το Ηνωμένο Βασίλειο την δεύτερη όπως και το 2009. Αυτές οι δύο χώρες μαζί με την Ουγγαρία και την Ισπανία παρουσίασαν βελτίωση στους περιβαλλοντικούς τους δείκτες τα τελευταία 4 χρόνια καταλαμβάνοντας τις πρώτες θέσεις στην κατάταξη. Ανάπτυξη παρουσίασε και η Ελλάδα και ανέβηκε στην 13η θέση από 19η το 2009.

ΓΡΑΦΗΜΑ 9: ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΕΙΦΟΡΙΑΣ ΑΝΑ ΧΩΡΑ (ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΥΝΤ. ΣΤΑΘΜΙΣΗΣ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ)

5.4 Ανάλυση Δεικτών Αειφορίας περιόδου 2005-2011

ΓΕΝΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΝΑ ΕΤΟΣ					
	Α' ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ	Β' ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ (ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ)	Γ' ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ (ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ)	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΑΥΞΗΣΗ ΑΝΑ ΕΤΟΣ
2005	100,00	100,00	100,00	100,00	
2007	103,66	103,60	103,15	103,47	3,47%
2009	109,18	108,30	109,85	109,11	5,45%
2011	111,37	110,05	112,60	111,34	2,04%

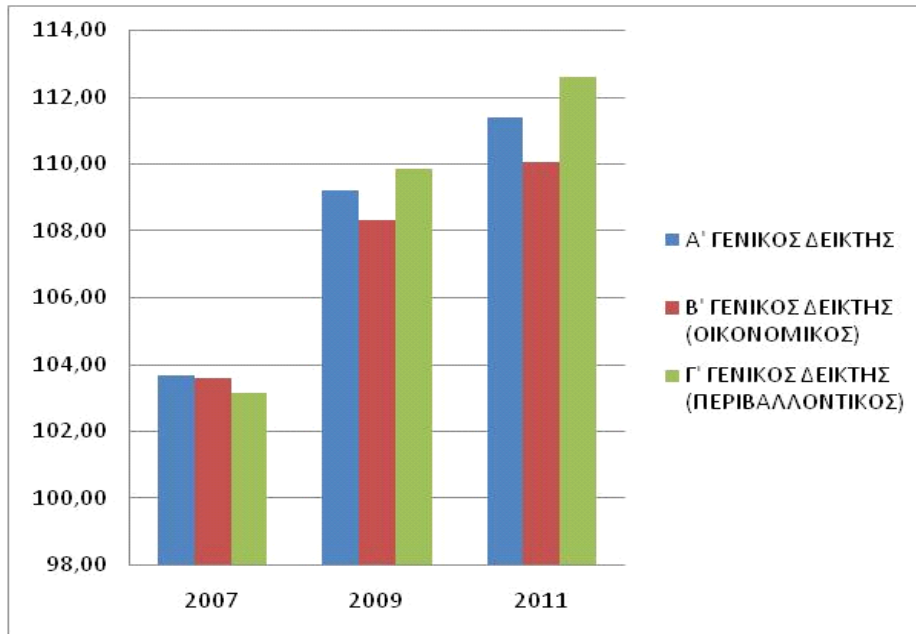
Συγκρίνοντας τα αποτελέσματα από τους τρεις Πίνακες, τον 1, τον Α.1, και τον Α.2 εξάγουμε τα συμπεράσματά μας για την πορεία της Αειφόρου Ανάπτυξης εντός της ΕΕ δια μέσο των ετών.

Πίνακας 2: Γενικοί Δείκτες Αειφόρου Ανάπτυξης κατά έτος

Με μια πρώτη ματιά στον Πίνακα 2 και στο Γράφημα 10, όπου παρουσιάζουν συγκεντρωτικά τα αποτελέσματα του Γενικού Δείκτη Αειφορίας της ΕΕ για τα έτη 2007, 2009, 2011 και για τις τρεις διαφορετικές σειρές Συντελεστών Στάθμισης που εφαρμόσαμε, αντιλαμβανόμαστε μια συνεχή βελτίωση. Το 2011 έχουμε αύξηση της Αειφορίας κατά 11,34 μονάδες σε σχέση με το έτος βάσης 2005. Αυτό το ποσό αναλογεί σε αύξηση 1,89 μονάδων ανά έτος, που θα το θεωρούσαμε ικανοποιητικό.

Κοιτάζοντας τη τελευταία στήλη του πίνακα που αναφέρεται στην ποσοστιαία αύξηση του Γενικού Δείκτη Αειφορίας κάθε έτους σε σχέση με το προηγούμενο παρατηρούμε ότι το 2011 έχουμε ανάπτυξη, όμως αρκετά μειωμένη σε σχέση με τα προηγούμενα έτη 2007 και 2009. Το αποτέλεσμα αυτό είναι λογικό, καθώς είχαμε το ξέσπασμα της Παγκόσμιας Οικονομικής Κρίσης. Αυτό φαίνεται και από τους Β' Γενικούς Δείκτες Αειφορίας που δίνουν έμφαση στην οικονομία. Από το 2009 και μετά έχουν την μικρότερη αύξηση σε σχέση με τους άλλους Γενικούς Δείκτες Α' και Β'.

Γράφημα 10: Γενικοί Δείκτες Αειφόρου Ανάπτυξης 2007, 2009 και 2011 με έτος βάσης 2005 = 100

Ακόμα,

παρατηρούμε ότι οι διαφορές του Γενικού Δείκτη Αειφόρου Ανάπτυξης της ΕΕ ανά έτος, με την εφαρμογή των τριών διαφορετικών Συντελεστών Στάθμισης είναι μικρές, άρα είναι μικρή η αλλοίωση του αποτελέσματος των Γενικών Δεικτών από την εφαρμογή των Συντελεστών.

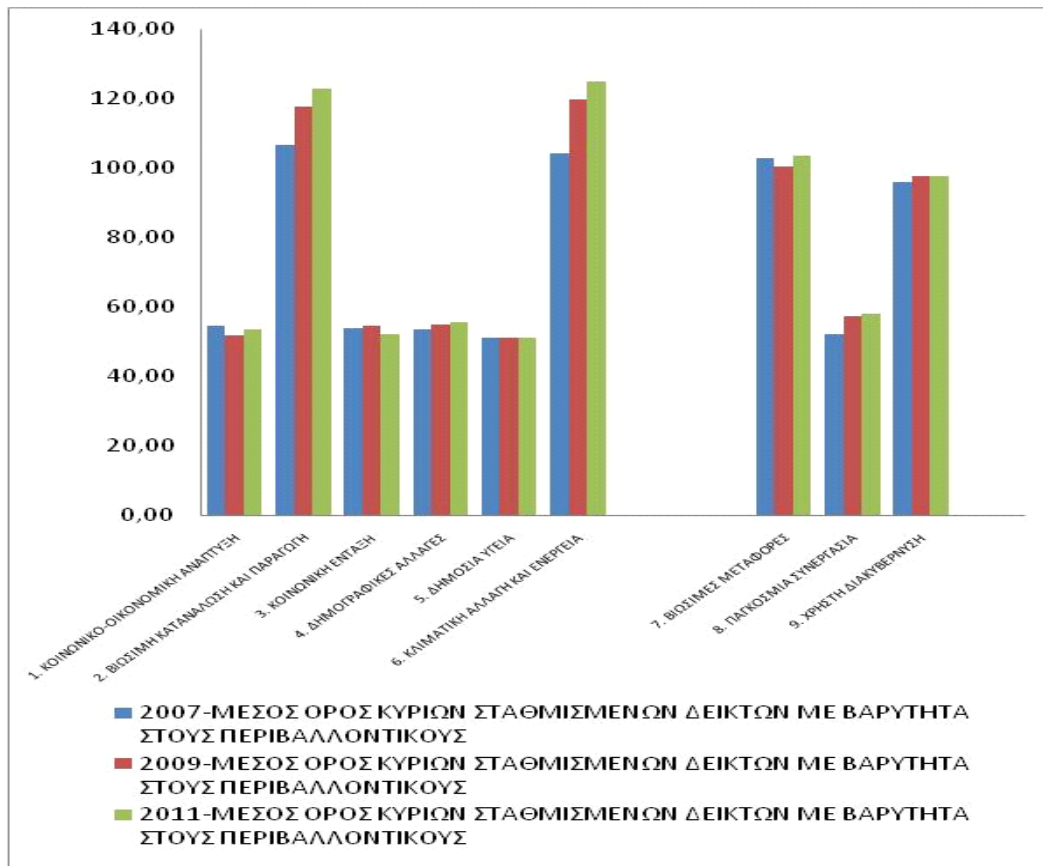
Αυτό το αποτέλεσμα είναι θετικό και αισιόδοξο για την ΕΕ σαν σύνολο, γιατί, όπως αναφέραμε παραπάνω (Κεφάλαιο 3.1), έως το 2005, δηλαδή πριν την Αναθεώρηση της Στρατηγικής για την Αειφόρο Ανάπτυξη τον Ιούνιο του 2006, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κάνοντας έναν απολογισμό για τα περασμένα έτη, είχε καταλήξει ότι η κατάσταση στην ΕΕ χειροτέρευε.

Δεν συμβαίνει όμως το ίδιο, αν εξετάσουμε τα αποτελέσματα της κάθε χώρας και τον κάθε επιμέρους δείκτη αειφορίας μεμονωμένα. Έτσι, κοιτώντας τα αποτελέσματα ανά χώρα βλέπουμε χώρες με σταθερή βελτίωση της Γενικής Αειφορίας τους με πρώτο το Ηνωμένο Βασίλειο που σημειώνει τα μεγαλύτερα ποσοστά ανάπτυξης για τα τρία έτη και ακολουθούν η Ιρλανδία, το Λουξεμβούργο, η Ουγγαρία, η Ιταλία, η Βουλγαρία, η Λιθουανία, η Εσθονία, η Γερμανία, η Τσεχία, η Πορτογαλία, η Ελλάδα και η Φιλανδία. Μικρότερη ανάπτυξη σημείωσε η Δανία. Έπειτα έχουμε την Ολλανδία, Πολωνία, Ρουμανία, Γαλλία, Βέλγιο και Σλοβακία, οι οποίες σημείωσαν μία αύξηση έως το 2009, έπειτα η ανάπτυξή τους ήταν σχεδόν μηδενική.

Επίσης, παρατηρούμε τις περιπτώσεις των χωρών που ξεκινούν με μία ανάπτυξη έως το 2009, την οποία ακολουθεί μια πτωτική πορεία για τα επόμενα έτη. Τέτοιες είναι η Σλοβενία, η Λετονία, η Ισπανία, η Σουηδία και η Κύπρος. Εξαίρεση αποτελεί η Μάλτα, η οποία ακολουθεί μία πτωτική πορεία έως το 2009, στην συνέχεια όμως ακολουθεί μια αύξηση του γενικού της δείκτη κατά 2,4% μέχρι το 2011, και η Αυστρία με σχεδόν μηδενική ανάπτυξη και για τα τρία έτη που εξετάζουμε σε σχέση με το έτος βάσης 2005.

Στη συνέχεια εξάγουμε τα συμπεράσματά μας αναλύοντας τον κάθε Κυρίως Δείκτη Αειφόρου Ανάπτυξης, και παρατηρούμε, με την εφαρμογή της Α΄ Σειράς Συντελεστών Στάθμισης, πως, ενώ έως το 2007 το μεγαλύτερο ποσό ανάπτυξης συγκέντρωνε ο δείκτης της Κοινωνικοοικονομικής Ανάπτυξης, τα επόμενα έτη το σκηνικό αλλάζει και την πρώτη θέση έρχεται να καταλάβει αυτός της Κλιματικής Αλλαγής και Ενέργειας. Στην συνέχεια, στους Κυρίως Δείκτες της Σειράς Α΄, βλέπουμε να καταλαμβάνει την δεύτερη θέση στον Πίνακα 1 για το 2007, ο δείκτης της Κοινωνικής Ένταξης, τον οποίο έρχεται να αντικαταστήσει τα επόμενα έτη ο δείκτης της Βιώσιμης Κατανάλωσης και Παραγωγής. Τη χειρότερη εικόνα παρουσιάζει ο δείκτης της Χρηστής Διακυβέρνησης, ο οποίος σύγχρονος παρουσιάζει και την μικρότερη, έως μηδενική θα λέγαμε βελτίωση για τα έτη που εξετάζουμε. Στην δεύτερη θέση από το τέλος ακολουθεί ο δείκτης της Δημόσιας Υγείας, ο οποίος ακολουθεί και μια ελαφρά πτωτική πορεία δια μέσου των ετών.

Ερευνώντας με τον ίδιο τρόπο, παρατηρούμε πως με την εφαρμογή της Β΄ Σειράς Συντελεστών Στάθμισης με έμφαση στην οικονομία, την πρώτη θέση καταλαμβάνει ο δείκτης της Κοινωνικοοικονομικής Ανάπτυξης για το 2007, ο οποίος αντικαθιστάται από αυτόν της Βιώσιμης Κατανάλωσης και Παραγωγής για τα επόμενα έτη, ενώ την τελευταία και χειρότερη θέση καταλαμβάνει για όλα τα έτη αυτός της Δημόσιας Υγείας και προτελευταία αυτός των Βιώσιμων Μεταφορών.

Και

τέλος, με την εφαρμογή της Γ' Σειράς Συντελεστών Στάθμισης με έμφαση στο περιβάλλον, παρατηρούμε την πρώτη θέση για το 2007 καταλαμβάνει η Βιώσιμη Κατανάλωση και Παραγωγή και την δεύτερη η Κλιματική Αλλαγή και Ενέργεια. Σε αυτό μας βοηθάει και το παρακάτω γράφημα, όπου παρουσιάζουμε συγκεντρωτικά την μεταβολή του κάθε δείκτη για το 2007 με μπλε χρώμα, για το 2009 με κόκκινο και για το 2011 με πράσινο.

Γράφημα 11: Μέσος όρος των κύριων σταθμισμένων δεικτών με βαρύτητα στους περιβαλλοντικούς δείκτες(ανά έτος)

Για τα επόμενα έτη, η σειρά κατάταξης αυτών των δύο δεικτών αντιστρέφεται και έρχεται η Κλιματική Αλλαγή και Ενέργεια πρώτος δείκτης. Και οι δύο δείκτες γνωρίζουν σημαντική και σταθερή ποσοστιαία αύξηση αυτά τα έτη. Ακόμη, παρατηρούμε πως και με την εφαρμογή αυτών των συντελεστών στην χειρότερη θέση παραμένει για όλα τα έτη η Δημόσια Υγεία.

Συμπεράσματα έρευνας και προτάσεις

6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Στα προηγούμενα κεφάλαια παρουσιάσαμε την έννοια της αειφόρου ανάπτυξης και πως εισήχθη αυτός ο όρος. Αναφερθήκαμε στα βήματα της ΕΕ και της στρατηγικές τις για την επίτευξη της Αειφορίας. Ακόμη, χρησιμοποιήσαμε στοιχεία από την Eurostat και φτιάξαμε πίνακες με δείκτες που μετρούν με το βέλτιστο τρόπο την Αειφορία και τώρα θα προχωρήσουμε στην εξαγωγή των συμπερασμάτων της εργασία μας.

Ένα γενικό συμπέρασμα που προκύπτει, κάνοντας μια επισκόπηση στα προηγούμενα κεφάλαια, είναι πως η ΕΕ έχει ρίξει το βάρος της Αειφόρου Ανάπτυξης, κυρίως στις περιβαλλοντικές ρυθμίσεις, την κλιματική αλλαγή και στην ενέργεια (βλέπε παραπάνω στο Γράφημα 11) και έχουν αρχίσει να είναι εμφανή τα αποτελέσματα σε αυτό τον τομέα, σύμφωνα πάντα με τα στοιχεία που αναλύσαμε από την Eurostat. Όμως, απαιτείται ακόμη προσπάθεια και μεγαλύτερος ζήλος για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, εφόσον αργήσαμε να το αντιληφθούμε και τα γεγονότα μας έχουν προλάβει βιώνοντας όλο και εντονότερες φυσικές καταστροφές κάθε χρόνο (πλημμύρες, καύσωνας, παγετώνας, τυφώνες, αιθαλομίχλη).

Η Ευρώπη συμπεραίνουμε πως προχωράει ικανοποιητικά (περίπου 2% το χρόνο) και έχουμε Αειφόρο Ανάπτυξη, όπως μας δείχνουν τα στοιχεία που αναλύσαμε, αλλά δυστυχώς δεν ακολουθούν όλοι. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η Αυστρία, η οποία το 2011 σημείωσε αύξηση 4,74 μονάδων σε σχέση με το έτος βάσης 2005, ενώ για ίδιο έτος, το Ηνωμένο Βασίλειο βελτίωσε την Αειφορία του κατά 22,21 μονάδες (βλέπε Πίνακα Α.2 στο Παράρτημα Α).

Σχετικά με τις 2 σταθμίσεις που εφαρμόσαμε παρουσιάζοντας τα αποτελέσματα στον κάθε δείκτη, αλλά και στην κάθε χώρα χωριστά, με την μία να δίνει μεγαλύτερο βάρος στους οικονομικούς δείκτες και την άλλη στους περιβαλλοντικούς, πιστεύουμε πως έδωσαν την σωστή εικόνα του γενικού δείκτη από την κάθε σκοπιά δηλαδή την περιβαλλοντική και την οικονομική (βλέπε Κεφάλαιο 5.4). Άποψή μας είναι πως θα πρέπει να βρεθεί ένας σταθερός συντελεστής στάθμισης για τον κάθε δείκτη και να πάψει η διαφωνία για το εάν παίζει ρόλο κυρίως το περιβάλλον ή η οικονομία στην αειφορία μιας χώρας.

Θα μπορούσαμε να προχωρήσουμε παρακάτω και να υπολογίσουμε το μερίδιο της κάθε χώρας- μέλους στην συνολική αειφορία της ΕΕ ως ποσοστό επί τις εκατό, όμως έτσι χώρες της Ευρώπης με μικρό πληθυσμό θα επηρέαζαν σχεδόν μηδενικά την συνολική της Αειφορία. Για παράδειγμα το ποσοστό συμμετοχής του Ηνωμένου Βασιλείου με 80.523.746 κατοίκους το 2013 (Eurostat, 2014) προς τον συνολικό πληθυσμό της Ευρώπης (505.665.739 κάτοικοι) είναι $80/506 = 16\%$, ενώ της Κύπρου (865.878 κάτοικοι 2013) $0,87/506 = 0,17\%$, άρα η συμβολή της Κύπρου στην συνολική Αειφορία θα ήταν σχεδόν μηδενική. Αυτό έρχεται σε αντίθεση με την πολιτική της Ευρώπης, η κάθε χώρα να υπολογίζεται σαν ισότιμο μέλος της ΕΕ.

Επίσης, με την επιλογή να θέσουμε έτος βάσης (2005=100) εξετάζουμε κατά πόσο κάθε κράτος μέλος βελτιώνει τους δείκτες αειφορίας σε σχέση με την κατάσταση που βρισκόταν το 2005 (μετρώντας την ποσοστιαία μεταβολή). Αυτό ευνοεί κάπως τα μικρότερα και λιγότερο ανεπτυγμένα κράτη της ΕΕ, τα οποία θα είναι ευκολότερο να σημειώσουν μεγαλύτερη αύξηση στους δείκτες αειφορίας τους. Για παράδειγμα κράτη μέλη από την ανατολική Ευρώπη που έχουν πολύ χαμηλότερες τιμές ΑΕΠ/κάτοικο, είναι «ευκολότερο» να αυξήσουν το δείκτη αυτό κατά 10% σε λίγα

χρόνια, από χώρες με υψηλό σχετικά ΑΕΠ/κάτοικο, όπως το Λουξεμβούργο, που είναι πολύ δυσκολότερο να πετύχουν την ίδια ποσοστιαία αύξηση.

Τέλος, θα θέλαμε να επισημάνουμε, πως ευχή μας είναι, μελλοντικά η ΕΕ να τελειοποιήσει αυτήν της την προσπάθεια για την εξεύρεση των άριστων δεικτών Αειφόρου Ανάπτυξης και του βέλτιστου τρόπου υπολογισμού τους, στην οποία προσπαθήσαμε να συμβάλλουμε κι εμείς με την εργασία μας αυτή. Αλλά κυρίως, ελπίζουμε και ευχόμαστε, να γίνει πραγματικότητα η Αειφόρος Ανάπτυξη σε Ευρωπαϊκό, αλλά και σε Διεθνές επίπεδο για το καλό μας, και για το καλό των μελλοντικών γενιών αυτού του κόσμου.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Σερά C, Αριθμός 191, (1992), **Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση**, ιστοσελίδα EUROPA > EUR- Lex Αρχική σελίδα > Επίσημη Εφημερίδα, διαθέσιμο στην ιστοσελίδα: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:1992:191:FULL:EL:PDF>, ημερομηνία πρόσβασης 07/03/2014
- Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Σερά C, Αριθμός 340, (1997), **Συνθήκη του Άμστερνταμ**, ιστοσελίδα EUROPA > EUR- Lex Αρχική σελίδα > Επίσημη Εφημερίδα, διαθέσιμο στην ιστοσελίδα: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:1997:340:FULL:EL:PDF>, ημερομηνία πρόσβασης 07/03/2014
- Θαλασσινός Ι. Λευτέρης - Θεόδωρος Β. Σταματόπουλος - Χαρίλαος Φ. Χαρίσης, (1996) **Επιχειρησιακή Στατιστική**, Εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα
- Ράζος Ιωάννης, (2010), **Οι Ευρωπαϊκές πολιτικές για την Αειφόρο Ανάπτυξη**, Διπλωματική Εργασία, Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης, ΠΜΣ, Κατεύθυνση Εθνική και Κοινοτική Διοίκηση, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών & Πολιτικών Επιστημών, διαθέσιμο στην ιστοσελίδα:

<http://pandemos.panteion.gr/index.php?op=record&lang=el&pid=iid:4740>,

ημερομηνία πρόσβασης 27/11/2013

- Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, (2006), **Ανανεωμένη Στρατηγική της ΕΕ για την Αειφόρο Ανάπτυξη**, Βρυξέλες, διαθέσιμο στην ιστοσελίδα:
http://www.minenv.gr/4/41/q41110/00/renewed_eu_sds_el.pdf.pdf, ημερομηνία πρόσβασης 08/12/2013
- Υπηρεσία επίσημων εκδόσεων Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, (2008), **Οδηγός για τη Στρατηγική Αειφόρου Ανάπτυξης της ΕΕ: Ένα αειφόρο μέλλον στα χέρια μας**, Υπηρεσία εκδόσεων Publications.europa.eu., Λοξεμβούργο
- Φλογαΐτη Ευγενία, (2011), **Εκπαίδευση για το περιβάλλον και την αειφορία**, Εκδόσεις Πεδίο, Αθήνα
- Χρονοπούλου Ασπασία (2012), **Πράσινη Τραπεζική και η επίτευξη της Αειφόρου Ανάπτυξης**, Διπλωματική Εργασία, Τμήμα Οικονομικών Επιστημών, Σχολή Επιστημών Διοίκησης και Οικονομίας, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, διαθέσιμο στην ιστοσελίδα:
http://195.251.38.253:8080/xmlui/bitstream/handle/123456789/865/361_000021.pdf?sequence=1, ημερομηνία πρόσβασης 07/03/2014
- Europa, (2007), **Σύνοψη της νομοθεσίας της ΕΕ > Εξωτερικό εμπόριο > Παγκόσμια συνεργασία για την αειφόρο ανάπτυξη**, διαθέσιμο στην ιστοσελίδα:
http://europa.eu/legislation_summaries/external_trade/l28015_el.htm, ημερομηνία πρόσβασης 04/03/2014
- Europa, (2008), **Σύνοψη της νομοθεσίας της ΕΕ > Απασχόληση και κοινωνική πολιτική > Κοινωνική κατάσταση και κατάσταση της απασχόλησης στην Ευρώπη > Το δημογραφικό μέλλον της Ευρώπης: μετατροπή μιας πρόκλησης σε ευκαιρία**, διαθέσιμο στην ιστοσελίδα:
http://europa.eu/legislation_summaries/employment_and_social_policy/situation_in_europe/c10160_el.htm, ημερομηνία πρόσβασης 04/03/2014

- Eurostat, (2013), European Commission, **Sustainable development indicators, Indicators**, διαθέσιμο στην ιστοσελίδα:
<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/sdi/indicators>, ημερομηνία πρόσβασης 27/11/2013
- Eurostat, (2014), European Commission, **Population on 1 January**, διαθέσιμο στην ιστοσελίδα:
<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&language=en&pcode=tps00001&tableSelection=1&footnotes=yes&labeling=labels&plugin=1>, ημερομηνία πρόσβασης 01/04/2014
- UNITED NATIONS, (1992), **United Nations Framework Convention on Climate Change**, διαθέσιμο στην ιστοσελίδα:
http://unfccc.int/files/essential_background/background_publications_htmlpdf/application/pdf/conveng.pdf, ημερομηνία πρόσβασης 30/03/2014

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α : Πρότυποι πίνακες
υπολογισμοί της Αειφόρου Ανάπτυξης
στην Ευρωπαϊκή Ένωση**

ΠΙΝΑΚΑΣ Α.1 : ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 2009 ΤΩΝ 27 ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΕΕ ΣΕ ΤΙΜΕΣ ΕΤΟΥΣ ΒΑΣΗΣ 2005 = 100

ΧΩΡΕΣ_ΕΕ	1. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	2. ΒΙΩΣΙΜΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ	3. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ	4. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ	5. ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ	6. ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΗ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑ			7. ΒΙΩΣΙΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	8. ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ	9. ΧΡΗΣΗ
	1.1 Πραγματικό κατά κεφαλήν ΑΕΠ	2.1 Παραγωγικότητα των πόρων	3.1 Άνθρωποι σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού	4.1 Ποσοστό απασχόλησης των μεγαλύτερων σε ηλικία εργαζομένων	5.1 Έτη υγιούς ζωής	6.1 Εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου	6.2 Μερίδιο ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην Ακαθ. Τελική Καταν. Ενέργ.	6.3 Κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας	7.1 Κατανάλωση ενέργειας των μεταφορών σε σχέση με το ΑΕΠ	8.1 Επίσημη αναπτυξιακή βοήθεια από κάθε χώρα της ΕΕ	9.1 Νέες υποθέσεις παράβασης ανά κράτος μέλος της
ΠΡΟΣΗΜΟ ΔΕΙΚΤΩΝ	ΘΕΤΙΚΟΣ (+)	ΘΕΤΙΚΟΣ (+)	ΑΡΝΗΤΙΚΟΣ (-)	ΘΕΤΙΚΟΣ (+)	ΘΕΤΙΚΟΣ (+)	ΑΡΝΗΤΙΚΟΣ (-)	ΘΕΤΙΚΟΣ (+)	ΑΡΝΗΤΙΚΟΣ (-)	ΑΡΝΗΤΙΚΟΣ (-)	ΘΕΤΙΚΟΣ (+)	ΑΡΝΗΤΙΚΟΣ (-)
Βέλγιο	100,69	109,94	110,62	111,01	102,33	112,55	191,30	101,17	91,78	103,77	95,55
Βουλγαρία	116,67	122,22	124,63	132,85	92,69	109,41	127,17	111,46	110,02	66,67	100,00
Τσεχία	108,82	117,86	128,57	105,17	104,92	108,02	139,34	105,91	104,09	109,09	97,18
Δανία	96,34	126,47	97,67	97,82	89,33	105,04	125,00	102,56	100,77	108,64	101,76
Γερμανία	103,33	105,75	91,30	123,30	105,40	108,32	153,33	105,05	103,59	97,22	104,13
Εσθονία	97,59	92,31	109,65	107,66	113,41	112,16	131,43	103,70	100,21	125,00	97,07
Ιρλανδία	92,86	173,75	97,20	99,42	101,73	110,96	185,71	101,35	107,45	128,57	96,84
Ελλάδα	104,02	123,58	106,12	101,44	99,70	108,05	118,06	102,61	92,07	111,76	102,84
Ισπανία	98,57	136,19	99,18	102,32	98,74	115,67	154,76	109,34	108,76	170,37	97,90
Γαλλία	98,90	108,96	102,12	101,30	99,53	108,73	129,47	105,38	102,17	100,00	102,25
Ιταλία	94,69	117,44	101,20	113,69	93,75	114,36	168,63	110,23	102,89	55,17	109,91
Κύπρος	101,63	97,18	107,11	110,08	110,59	96,00	192,31	87,50	105,74	222,22	97,89
Λετονία	101,72	130,00	118,34	107,47	104,81	100,73	106,19	102,27	90,32	114,29	100,00
Λιθουανία	109,52	121,57	128,05	104,88	111,70	112,56	117,65	102,50	98,93	183,33	100,00
Λουξεμβούργο	98,00	125,64	97,11	120,50	105,05	110,04	135,71	108,33	114,88	131,65	107,66
Ουγγαρία	98,86	168,09	107,79	99,39	107,14	115,04	177,78	107,84	85,32	90,91	99,30
Μάλτα	105,74	110,22	100,00	90,26	101,01	100,12	144,30	111,11	84,52	105,88	97,89
Ολλανδία	103,81	101,79	109,58	119,52	94,49	105,48	190,48	103,60	105,33	100,00	101,18
Αυστρία	103,36	112,20	98,81	129,25	101,69	113,71	126,89	105,50	109,74	57,69	100,36
Πολωνία	121,88	109,09	138,63	118,75	94,30	102,34	97,51	90,20	128,57	92,25	92,25
Πορτογαλία	100,00	93,98	104,60	98,42	99,14	114,07	124,24	106,02	97,50	109,52	92,15
Ρουμανία	116,22	87,50	106,10	108,12	98,62	114,94	126,70	110,05	90,50	114,29	99,30
Σλοβενία	105,56	114,10	107,57	115,96	104,81	104,25	118,75	101,43	88,77	136,36	100,00
Σλοβακία	121,13	123,53	138,75	130,36	93,92	113,05	146,97	112,50	117,30	75,00	98,59
Φινλανδία	99,00	112,20	101,74	105,31	112,09	103,45	106,29	102,67	99,90	117,39	105,18
Σουηδία	98,79	113,79	89,58	100,86	109,87	111,23	118,07	110,93	102,37	119,15	102,24
Ηνωμένο Βασίλειο	97,42	116,93	111,29	101,23	101,08	112,09	214,29	110,70	104,62	108,51	100,60
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΝΑ ΔΕΙΚΤΗ	103,52	117,49	108,64	109,49	101,92	108,98	144,32	105,16	100,36	114,48	100,00
ΤΥΠΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ ΔΕΙΚΤΗ	7,69	19,32	13,05	11,02	6,42	5,22	29,95	5,31	8,72	35,61	3,96
ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΣΤΑΘΜΙΣΗΣ Α'	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ Α'	103,52	117,49	108,64	109,49	101,92	108,98	144,32	105,16	100,36	114,48	100,00
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΚΥΡΙΩΝ ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ Α'	103,52	117,49	108,64	109,49	101,92		119,48		100,36	114,48	
ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΣΤΑΘΜΙΣΗΣ Β'	1,00	1,00	1,00	0,75	0,50	0,50	0,50	0,75	0,75	1,00	0,75
ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ Β'	103,52	117,49	108,64	82,12	50,96	54,49	72,16	78,87	75,27	114,48	75,00
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΚΥΡΙΩΝ ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ Β'	103,52	117,49	108,64	82,12	50,96		117,44		75,27	114,48	
ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΣΤΑΘΜΙΣΗΣ Γ'	0,50	1,00	0,50	0,50	0,50	1,00	1,00	1,00	1,00	0,50	0,75
ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ Γ'	51,76	117,49	54,32	54,75	50,96	108,98	144,32	105,16	100,36	57,24	75,00
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΚΥΡΙΩΝ ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ Γ'	51,76	117,49	54,32	54,75	50,96		119,48		100,36	57,24	

ΠΙΝΑΚΑΣ Α.1: Δείκτες Αειφόρου Ανάπτυξης έτους 2009 των 27 κρατών – μελών της ΕΕ σε

τιμές έτους βάσης 2005= 100

ΠΙΝΑΚΑΣ Α.2: ΔΕΙΚΤΕΣ ΔΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 2011 ΤΩΝ 27 ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΕΕ ΣΕ ΤΙΜΕΣ ΕΤΟΥΣ ΒΑΣΗΣ 2005 = 100

ΧΩΡΕΣ_ΕΕ	1. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	2. ΒΙΩΣΙΜΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ	3. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ	4. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ	5. ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ	6. ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑ			7. ΒΙΩΣΙΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	8. ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ	9. ΧΡΗΣΤΗ Δ
	1.1 Πραγματικό κατά κεφαλήν ΑΕΠ	2.1 Παραγωγικότητα των πόρων	3.1 Άνθρωποι σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού	4.1 Ποσοστό απασχόλησης των μεγαλύτερων σε ηλικία εργαζομένων	5.1 Έτη υγιούς ζωής	6.1 Εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου	6.2 Μερίδιο ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην Ακαθ. Τελική Καταν. Ενέργ.	6.3 Κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας	7.1 Κατανάλωση ενέργειας των μεταφορών σε σχέση με το ΑΕΠ	8.1 Επίσημη αναπτυξιακή βοήθεια από κάθε χώρα της ΕΕ	9.1 Νέες υποθέσεις παράβασης ανά κράτος μέλος της ΕΕ
ΠΡΟΣΗΜΟ ΔΕΙΚΤΩΝ	ΘΕΤΙΚΟΣ (+)	ΘΕΤΙΚΟΣ (+)	ΑΡΝΗΤΙΚΟΣ (-)	ΘΕΤΙΚΟΣ (+)	ΘΕΤΙΚΟΣ (+)	ΑΡΝΗΤΙΚΟΣ (-)	ΘΕΤΙΚΟΣ (+)	ΑΡΝΗΤΙΚΟΣ (-)	ΑΡΝΗΤΙΚΟΣ (-)	ΘΕΤΙΚΟΣ (+)	ΑΡΝΗΤΙΚΟΣ (-)
Βέλγιο	102,76	111,18	107,08	121,70	101,84	115,24	178,26	99,03	100,11	101,89	95,12
Βουλγαρία	123,33	111,11	119,90	128,53	92,69	96,38	150,00	102,08	111,48	150,00	100,00
Τσεχία	113,73	123,21	121,94	107,19	106,61	108,07	154,10	103,78	112,09	109,09	93,15
Δανία	97,91	122,06	90,12	100,00	89,91	111,67	144,38	104,10	104,24	104,94	97,66
Γερμανία	111,11	104,60	91,85	131,65	106,68	107,94	205,00	108,99	109,48	108,33	107,65
Εσθονία	109,64	107,69	110,81	101,96	111,42	86,93	148,00	87,04	106,40	137,50	99,22
Ιρλανδία	93,11	213,75	82,40	96,90	105,91	117,19	239,29	108,11	115,82	121,43	99,81
Ελλάδα	91,38	129,25	94,56	94,71	99,85	114,55	161,11	111,76	98,37	88,24	105,11
Ισπανία	98,10	172,38	86,01	103,25	103,55	118,02	179,76	110,44	112,95	107,41	93,94
Γαλλία	101,83	111,94	97,88	107,79	99,53	112,49	121,05	105,72	105,20	97,87	96,88
Ιταλία	95,92	117,44	87,20	120,70	93,82	114,57	225,49	110,01	105,57	68,97	111,59
Κύπρος	98,37	116,90	102,77	108,30	103,90	101,44	207,69	91,67	105,23	177,78	98,63
Λετονία	110,34	106,67	111,79	102,02	106,06	94,87	102,48	106,82	90,32	100,00	100,00
Λιθουανία	122,22	109,80	119,27	102,03	112,26	107,24	119,41	127,50	104,51	216,67	100,00
Λουξεμβούργο	98,77	117,58	102,89	123,97	106,58	107,47	207,14	104,17	111,27	122,78	108,44
Ουγγαρία	101,14	191,49	103,43	108,48	109,58	116,61	202,22	108,63	100,19	100,00	100,00
Μάλτα	109,84	112,00	94,06	103,25	101,44	97,39	163,00	77,78	79,91	147,06	98,63
Ολλανδία	105,40	103,58	105,99	121,69	95,42	107,04	204,76	103,02	106,43	91,46	99,23
Αυστρία	107,72	116,26	99,40	130,50	101,52	110,37	129,83	100,92	112,76	51,92	102,55
Πολωνία	129,69	90,91	139,96	135,66	95,55	97,55	148,57	90,06	91,48	114,29	90,41
Πορτογαλία	100,68	115,66	106,51	94,85	103,11	119,47	125,76	110,84	103,65	147,62	100,01
Ρουμανία	116,22	87,50	112,20	101,52	92,86	112,83	121,59	107,88	96,30	128,57	100,00
Σλοβενία	106,94	137,18	95,68	101,63	92,53	103,89	117,50	98,57	81,14	118,18	98,63
Σλοβακία	129,58	131,37	135,63	136,30	93,38	110,43	146,97	109,09	113,96	75,00	98,63
Φινλανδία	104,33	113,41	95,93	108,16	111,32	101,51	111,19	97,92	100,52	115,22	103,14
Σουηδία	106,67	110,34	88,19	103,75	110,65	107,91	115,84	103,64	105,05	108,51	100,20
Ηνωμένο Βασίλειο	98,71	126,77	108,47	99,82	100,54	115,54	271,43	114,29	108,02	119,15	101,38
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΝΑ ΔΕΙΚΤΗ	106,87	122,67	104,14	110,98	101,80	107,95	163,03	103,85	103,42	115,92	100,00
ΤΥΠΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ ΔΕΙΚΤΗ	10,30	27,97	14,36	13,10	6,68	8,16	44,19	9,58	9,21	33,14	4,52
ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΣΤΑΘΜΙΣΗΣ Α'	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ Α'	106,87	122,67	104,14	110,98	101,80	107,95	163,03	103,85	103,42	115,92	100,00
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΚΥΡΙΩΝ ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ Α'	106,87	122,67	104,14	110,98	101,80	107,95	163,03	103,85	103,42	115,92	100,00
ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΣΤΑΘΜΙΣΗΣ Β'	1,00	1,00	1,00	0,75	0,50	0,50	0,50	0,75	0,75	1,00	0,75
ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ Β'	106,87	122,67	104,14	83,23	50,90	53,97	81,52	77,89	77,57	115,92	75,00
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΚΥΡΙΩΝ ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ Β'	106,87	122,67	104,14	83,23	50,90	53,97	81,52	77,89	77,57	115,92	75,00
ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΣΤΑΘΜΙΣΗΣ Γ'	0,50	1,00	0,50	0,50	0,50	1,00	1,00	1,00	1,00	0,50	0,75
ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ Γ'	53,43	122,67	52,07	55,49	50,90	107,95	163,03	103,85	103,42	57,96	75,00
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΚΥΡΙΩΝ ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ Γ'	53,43	122,67	52,07	55,49	50,90	107,95	163,03	103,85	103,42	57,96	75,00

ΠΙΝΑΚΑΣ Α.2 : Δείκτες Δειφούρου Ανάπτυξης έτους 2011 των 27 κρατών – μελών της ΕΕ σε τιμές έτους βάσης 2005= 100

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β: Πίνακες
πρωτογενών στατιστικών δεδομένων
από την ιστοσελίδα της Eurostat

ΠΙΝΑΚΑΣ Β.1 : Πραγματικό κατά κεφαλήν ΑΕΠ

Ευρώ ανά κάτοικο								
Δεδομένα/Έτος	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	
ΕΕ (27 ΚΡΑΤΗ- ΜΕΛΗ)	22500	23200	23800	23800	22700	23100	23400	
Βέλγιο	29000	29500	30200	30200	29200	29600	29800	
Βουλγαρία	3000	3200	3400	3700	3500	3500	3700	
Τσεχία	10200	10900	11500	11700	11100	11400	11600	
Δανία	38300	39400	39900	39300	36900	37300	37500	
Γερμανία	27000	28000	29000	29300	27900	29100	30000	
Εσθονία	8300	9200	9900	9500	8100	8300	9100	
Ιρλανδία	39200	40300	41000	39300	36400	35900	36500	
Ελλάδα	17400 (b)	18300	18800	18700	18100	17100	15900	
Ισπανία	21000	21500	21800	21700	20700	20600	20600	
Γαλλία	27300	27800	28200	28100	27000	27400	27800	
Ιταλία	24500	24900	25100	24700	23200	23500	23500	
Κύπρος	18400	18900	19400	19600	18700	18500	18100	
Λετονία	5800 (b)	6500 (b)	7200 (b)	7000 (b)	5900 (b)	5900 (b)	6400 (b)	
Λιθουανία	6300	6900	7700	8000	6900	7100	7700 (b)	
Λουξεμβούργο	65000	67200	70400	68700	63700	64500	64200	
Ουγγαρία	8800	9200	9200	9300	8700	8800	8900	
Μάλτα	12200	12500	12900	13400	12900	13300	13400	
Ολλανδία	31500	32500	33700	34200	32700	33100	33200	
Αυστρία	29800	30800	31800	32100	30800	31300	32100	
Πολωνία	6400	6800	7300	7600	7800	8000	8300	
Πορτογαλία	14600	14800	15100	15100	14600	14900	14700 (p)	
Ρουμανία	3700	4000	4200	4600	4300	4200	4300	
Σλοβενία	14400	15100	16100	16600 (b)	15200 (b)	15300 (b)	15400	
Σλοβακία	7100	7700	8500	9000	8600	8900	9200	
Φινλανδία	30000	31200	32700	32700	29700	30600	31300	
Σουηδία	33000	34300	35100	34700	32600	34500	35200	
Ηνωμένο Βασίλειο	31000	31700	32500	32100	30200	30500	30600	
b=διάλειμμα χρονοσειρών των δεδομένων, p=προσωρινή τιμή								
Πηγή δεδομένων:	Eurostat							
Τελευταία ενημέρωση:	19.12.2013							
Ημερομηνία εξαγωγής:	28 Dec 2013 15:22:24 MET							
Ιστοσελίδα πίνακα:	http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tsdec100							
Γενικοί Όροι χρήσης								
της ιστοσελίδας:	http://ec.europa.eu/geninfo/legal_notices_en.htm							
Κώδικας:	tsdec100							

ΠΙΝΑΚΑΣ Β.2 : Παραγωγικότητα των πόρων

Ευρώ ανά κιλό

Δεδομένα/Έτος	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
ΕΕ (27 ΚΡΑΤΗ- ΜΕΛΗ)	1,4 (s)	1,42 (s)	1,43 (s)	1,46 (s)	1,57 (s)	1,65 (s)	1,6 (s)
Βέλγιο	1,61	1,68	1,74	1,75	1,77	1,8	1,79
Βουλγαρία	0,18	0,18	0,18	0,18	0,22	0,22	0,2
Τσεχία	0,56	0,58	0,6	0,63	0,66	0,71	0,69
Δανία	1,36	1,34	1,39	1,46	1,72	1,88	1,66
Γερμανία	1,74	1,75	1,81	1,85	1,84	1,91	1,82
Εσθονία	0,39	0,39	0,35	0,38	0,36	0,38	0,42
Ιρλανδία	0,8	0,78	0,77	1,18	1,39	1,46	1,71
Ελλάδα	1,06	1,13	1,15	1,2	1,31	1,43	1,37
Ισπανία	1,05	1,04	1,05	1,22	1,43	1,61	1,81
Γαλλία	2,01	2,02	1,98	2,02	2,19	2,28	2,25
Ιταλία	1,72	1,75	1,87	1,91	2,02	2,16	2,02
Κύπρος	0,71	0,76	0,72	0,57	0,69	0,75	0,83
Λετονία	0,3	0,31	0,32	0,37	0,39	0,34	0,32
Λιθουανία	0,51	0,55	0,51	0,49	0,62	0,57	0,56
Λουξεμβούργο	2,73	2,59	2,91	3,21	3,43	3,47	3,21
Ουγγαρία	0,47	0,6	0,76	0,68	0,79	0,88	0,9
Μάλτα	2,25	3,05	3,71	4,37	2,48	2,81	2,52
Ολλανδία	2,79	2,93	2,86	2,82	2,84	2,82	2,89
Αυστρία	1,23	1,24	1,28	1,33	1,38	1,44	1,43
Πολωνία	0,44	0,46	0,44	0,45	0,48	0,48	0,4
Πορτογαλία	0,83	0,74	0,74	0,72	0,78	0,83	0,96
Ρουμανία	0,24	0,24	0,21	0,18	0,21	0,23	0,21
Σλοβενία	0,78	0,7	0,68	0,8	0,89	0,96	1,07
Σλοβακία	0,51	0,56	0,64	0,59	0,63	0,67	0,67
Φινλανδία	0,82	0,82	0,84	0,83	0,92	0,88	0,93
Σουηδία	1,45	1,62	1,53	1,51	1,65	1,6	1,6
Ηνωμένο Βασίλειο	2,54	2,61	2,7	2,84	2,97	3,18	3,22
s=εκτίμηση της Eurostat							
Πηγή δεδομένων:	Eurostat						
Τελευταία ενημέρωση:	29.11.2013						
Ημερομηνία εξαγωγής:	12 Dec 2013 21:45:22 MET						
Ιστοσελίδα πίνακα:	http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tsdpc100						
Γενικοί Όροι χρήσης της ιστοσελίδας:	http://ec.europa.eu/geninfo/legal_notices_en.htm						
Κώδικας:	tsdpc100						

ΠΙΝΑΚΑΣ Β.3 : Οι άνθρωποι σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού

Ως ποσοστό επί τις εκατό (%) του συνολικού πληθυσμού

Δεδομένα/Έτος	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
ΕΕ (27 ΚΡΑΤΗ- ΜΕΛΗ)	25,7 (e)	25,3 (e)	24,4	23,7	23,2	23,7	24,3
Βέλγιο	22,6	21,5	21,6	20,8	20,2	20,8	21
Βουλγαρία	61,3 (ΤΙΜΗ 2006)	61,3	60,7	44,8 (b)	46,2	49,2	49,1
Τσεχία	19,6	18	15,8	15,3	14	14,4	15,3
Δανία	17,2	16,7	16,8	16,3	17,6	18,3	18,9
Γερμανία	18,4	20,2	20,6	20,1	20	19,7	19,9
Εσθονία	25,9	22	22	21,8	23,4	21,7	23,1
Ιρλανδία	25	23,3	23,1	23,7	25,7	27,3	29,4
Ελλάδα	29,4	29,3	28,3	28,1	27,6	27,7	31
Ισπανία	24,3	24	23,3	24,5	24,5	26,7	27,7
Γαλλία	18,9	18,8	19	18,6 (b)	18,5	19,2	19,3
Ιταλία	25	25,9	26	25,3	24,7	24,5	28,2
Κύπρος	25,3	25,4	25,2	23,3 (b)	23,5	24,6	24,6
Λετονία	45,8	41,4	36	33,8 (b)	37,4	38,1	40,4 (b)
Λιθουανία	41	35,9	28,7	27,6	29,5	33,4	33,1
Λουξεμβούργο	17,3	16,5	15,9	15,5	17,8	17,1	16,8
Ουγγαρία	32,1	31,4	29,4	28,2	29,6	29,9	31
Μάλτα	20,2	19,1	19,4	19,6	20,2	20,3	21,4
Ολλανδία	16,7	16	15,7	14,9	15,1	15,1	15,7
Αυστρία	16,8	17,8	16,7	18,6	17	16,6	16,9
Πολωνία	45,3	39,5	34,4	30,5 (b)	27,8	27,8	27,2
Πορτογαλία	26,1	25	25	26	24,9	25,3	24,4
Ρουμανία	45,9 (ΤΙΜΗ 2007)	45,9 (ΤΙΜΗ 2007)	45,9	44,2	43,1	41,4	40,3
Σλοβενία	18,5	17,1	17,1	18,5	17,1	18,3	19,3
Σλοβακία	32	26,7	21,3	20,6	19,6	20,6	20,6
Φινλανδία	17,2	17,1	17,4	17,4	16,9	16,9	17,9
Σουηδία	14,4	16,3	13,9	14,9	15,9	15	16,1
Ηνωμένο Βασίλειο	24,8	23,7	22,6	23,2	22	23,2	22,7
e=εκτιμώμενο, b=διάλειμμα χρονοσειρών των δεδομένων							
(ΤΙΜΗ2006)= Δεν υπάρχουν δεδομένα για αυτή την χρονιά οπότε υποθέτουμε ότι είναι ακριβώς τα ίδια με την αμέσως επόμενη χρονιά για την οποία έχουμε διαθέσιμα							
Πηγή δεδομένων:	Eurostat						
Τελευταία ενημέρωση:	02.12.2013						
Ημερομηνία εξαγωγής:	12 Dec 2013 21:48:44 MET						
Ιστοσελίδα πίνακα:	http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tsdsc100						
Γενικοί Όροι χρήσης της ιστοσελίδας:	http://ec.europa.eu/geninfo/legal_notices_en.htm						
Κώδικας:	tsdsc100						

ΠΙΝΑΚΑΣ Β.4 : Ποσοστό απασχόλησης των μεγαλύτερων σε ηλικία εργαζομένων

Ως ποσοστό επί τις εκατό (%) του συνολικού πληθυσμού, ηλικίας 55 έως 65 ετών

Δεδομένα/Έτος	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
ΕΕ (27 ΚΡΑΤΗ- ΜΕΛΗ)	42,3	43,5	44,6	45,6	46	46,3	47,4
Βέλγιο	31,8	32	34,4	34,5	35,3	37,3	38,7
Βουλγαρία	34,7	39,6	42,6	46	46,1	43,5	44,6 (b)
Τσεχία	44,5	45,2	46	47,6	46,8	46,5	47,7 (b)
Δανία	59,5	60,7	58,9	58,4	58,2	58,4	59,5
Γερμανία	45,5 (b)	48,1	51,3	53,7	56,1	57,7	59,9
Εσθονία	56,1	58,5	60	62,4	60,4	53,8	57,2
Ιρλανδία	51,6	53,1	53,8	53,7	51,3 (b)	50,2	50
Ελλάδα	41,6	42,3	42,4	42,8	42,2	42,3	39,4
Ισπανία	43,1 (b)	44,1	44,6	45,6	44,1	43,6	44,5
Γαλλία	38,5	38,1	38,2	38,2	39	39,8	41,5
Ιταλία	31,4	32,5	33,8	34,4	35,7	36,6	37,9
Κύπρος	50,6	53,6	55,9	54,8	55,7 (b)	56,3	54,8
Λετονία	49,5	53,3	57,7	59,4	53,2	48,2	50,5 (b)
Λιθουανία	49,2	49,6	53,4	53,1	51,6	48,3 (b)	50,2
Λουξεμβούργο	31,7	33,2	32	34,1	38,2	39,6	39,3
Ουγγαρία	33	33,6	33,1	31,4	32,8	34,4	35,8
Μάλτα	30,8	29,8	28,5	29,3	27,8	30,4	31,8
Ολλανδία	46,1	47,7	50,9	53	55,1	53,7 (b)	56,1
Αυστρία	31,8	35,5	38,6	41	41,1	42,4	41,5
Πολωνία	27,2	28,1	29,7	31,6	32,3	34,1 (b)	36,9
Πορτογαλία	50,5	50,1	50,9	50,8	49,7	49,2	47,9 (b)
Ρουμανία	39,4	41,7	41,4	43,1	42,6	41,1	40
Σλοβενία	30,7	32,6	33,5	32,8	35,6	35	31,2
Σλοβακία	30,3	33,1	35,6	39,2	39,5	40,5	41,3 (b)
Φινλανδία	52,7	54,5	55	56,5	55,5	56,2	57
Σουηδία	69,4 (b)	69,6	70	70,1	70	70,4	72
Ηνωμένο Βασίλειο	56,8	57,3	57,4	58	57,5	57,1	56,7
b=διάλειμμα χρονοσειρών των δεδομένων							
Πηγή δεδομένων:	Eurostat						
Τελευταία ενημέρωση:	30.10.2013						
Ημερομηνία εξαγωγής:	12 Dec 2013 21:50:48 MET						
Ιστοσελίδα πίνακα:	http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tsdde100						
Γενικοί Όροι χρήσης της ιστοσελίδας:	http://ec.europa.eu/geninfo/legal_notices_en.htm						
Κώδικας:	tsdde100						

ΠΙΝΑΚΑΣ Β.5 : Ετών υγιούς ζωής από την ημέρα της γέννησης, κατά φύλο

Δεδομένα/Έτος	Ετών υγιούς ζωής - Γυναίκων - Ανδρών														
	2005			2006			2007			2008			2009		
	Γυναίκες	Άνδρες	Μέσος Όρος	Γυναίκες	Άνδρες	Μέσος Όρος	Γυναίκες	Άνδρες	Μέσος Όρος	Γυναίκες	Άνδρες	Μέσος Όρος	Γυναίκες	Άνδρες	Μέσος Όρος
ΕΕ (27 ΚΡΑΤΗ- ΜΕΛΗ)	62,5 (e)	61,1 (e)	61,8	62,5 (e)	61,8 (e)	62,15	62,6	61,7	62,15	62,2	61,1	61,65	62	61,3	61,65
Βέλγιο	62,3 (bd)	62,4 (bd)	62,35	63,2	63	63,1	63,9	63,5	63,7	64,2	63,3	63,75	63,7	63,9	63,8
Βουλγαρία	71,9 (πμμ 2006)	66,2 (πμμ 2006)	69,05	71,9 (d)	66,2 (d)	69,05	73,9	67,1	70,5	65,7 (bd)	62,1 (bd)	63,9	65,9	62,1	64
Τσεχία	60 (d)	58 (d)	59	59,9	57,9	58,9	63,3 (bd)	61,4 (bd)	62,35	63,4	61,2	62,3	62,7	61,1	61,5
Δανία	68,4	68,4	68,4	67,2	67,7	67,45	67,4	67,4	67,4	61 (bd)	62,1 (bd)	61,55	60,4	61,8	61,1
Γερμανία	54,8	54,5	54,65	58,3 (bd)	58,7 (bd)	58,5	58,6	59	58,8	57,7 (bd)	56,3 (bd)	57	58,1	57,1	57,6
Εσθονία	52,4	48,3	50,35	53,9	49,6	51,75	54,9	49,7	52,3	57,5 (bd)	53 (bd)	55,25	59,2	55	57,1
Ιρλανδία	64	62,9	63,45	64,9	63,2	64,05	65,6	62,9	64,25	65	63,5	64,25	65,2	63,9	64,55
Ελλάδα	67,4	65,9	66,65	68,1	66,5	67,3	67,4	66,1	66,75	66,1 (bd)	65,8 (bd)	65,95	66,8	66,1	66,45
Ισπανία	63,4	63,3	63,35	63,5	63,9	63,7	63,2	63,5	63,35	63,6 (bd)	64,1 (bd)	63,85	62,2	62,9	62,55
Γαλλία	64,6	62,3	63,45	64,4	62,8	63,6	64,4	62,8	63,6	64,6	62,7	63,65	63,5	62,8	63,15
Ιταλία	67,8	66,6	67,2	64,7 (bd)	65,2 (bd)	64,95	62,5 (bd)	63,3 (bd)	62,9	61,9	63	62,45	62,6	63,4	63
Κύπρος	58,2 (d)	59,8 (d)	59	63,4 (bd)	64,2 (bd)	63,8	62,9	63,2	63,05	65,4 (bd)	64,5 (bd)	64,95	65,6	64,9	65,25
Λετονία	53,2 (d)	50,8 (d)	52	52,5 (bd)	50,8 (bd)	51,65	54,1	51	52,55	54,6	51,8	53,2	56,2	52,8	54,5
Λιθουανία	54,6 (d)	51,4 (d)	53	56,5 (bd)	52,6 (bd)	54,55	58,2 (d)	53,6 (d)	55,9	59,9	54,8	57,35	61,2	57,2	59,2
Λουξεμβούργο	62,4	62,3	62,35	62,1	61,2	61,65	64,6	62,3	63,45	64,4	64,8	64,6	65,9	65,1	65,5
Ουγγαρία	54,3 (d)	52,2 (d)	53,25	57,2 (d)	54,4 (d)	55,8	57,8 (bd)	55,1 (bd)	56,45	58,3	54,8	56,55	58,2	55,9	57,05
Μάλτα	70,4 (d)	68,6 (d)	69,5	69,5	68,3	68,9	71,1	69,1	70,1	72,3	69	70,65	71	69,4	70,2
Ολλανδία	63,5 (d)	65,4 (d)	64,45	63,5	65,2	64,35	64,3	66,1	65,2	59,9 (bd)	62,4 (bd)	61,15	60,1	61,7	60,9
Αυστρία	60,1	58,2	59,15	61	58,7	59,85	61,5	58,7	60,1	59,7 (bd)	58,3 (bd)	59	60,8	59,5	60,15
Πολωνία	66,9 (d)	61,2 (d)	64,05	62,9 (bd)	58,4 (bd)	60,65	61,5	57,6	59,55	63	58,5	60,75	62,5 (bd)	58,3 (bd)	60,4
Πορτογαλία	57,1 (bd)	58,6 (bd)	57,85	57,9	60	58,95	57,8	58,5	58,15	57,6 (bd)	59,1 (bd)	58,35	56,4	58,3	57,35
Ρουμανία	62,6 (πμμ 2007)	60,6 (πμμ 2007)	61,6	62,6 (πμμ 2007)	60,6 (πμμ 2007)	61,6	62,6 (d)	60,6 (d)	61,6	62,8	60,2	61,5	61,7	59,8	60,75
Σλοβενία	60,1 (d)	56,4 (d)	58,25	61	57,7	59,35	62,3	58,7	60,5	60,8	59,5	60,15	61,5	60,6	61,05
Σλοβακία	56,6 (d)	55,2 (d)	55,9	54,6 (bd)	54,5 (bd)	54,55	56,1	55,6	55,85	52,6 (bd)	52,1 (bd)	52,35	52,6	52,4	52,5
Φινλανδία	52,5	51,7	52,1	52,8	53,2	53	58 (bd)	56,8 (bd)	57,4	59,5	58,6	59,05	58,6	58,2	58,4
Σουηδία	63,2	64,5	63,85	67,5 (bd)	67,3 (bd)	67,4	66,8	67,7	67,25	69 (bd)	69,4 (bd)	69,2	69,6	70,7	70,15
Ηνωμένο Βασίλειο	65,5 (d)	64,2 (d)	64,85	64,9	64,8	64,85	66	64,6	65,3	66,3	65	65,65	66,1	65	65,55

e=εκτιμώμενο, b=διάλειμμα χρονοσειρών των δεδομένων, d=απόκλιση τιμής, ανατρέξτε στα μεταδεδομένα

(ΠΜΜ2006)= δεν υπάρχουν δεδομένα για αυτή την χρονιά οπότε υποθέτουμε ότι είναι

ακριβώς τα ίδια με την αμέσως επόμενη χρονιά για την οποία έχουμε διαθέσιμα

Πηγή δεδομένων: Eurostat

Τελευταία ενημέρωση 18.12.2013

Ημερομηνία εξαγωγής 29 Dec 2013 11:09:10 MET

Ιστοσελίδα πίνακα: <http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&rcode=tsdrh100>

Γενικοί Όροι χρήσης

της ιστοσελίδας: http://ec.europa.eu/geninfo/legal_notices_en.htm

Κώδικας: tsdrh100

ΠΙΝΑΚΑΣ Β.5

ΠΙΝΑΚΑΣ Β.6.1 : Εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου

(Έτος βάσης 1990= 100)	Οι συνολικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου (σε ισοδύναμο CO2) με έτος βάσης το 1990							
Δεδομένα/Έτος	1990	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
ΕΕ (27 ΚΡΑΤΗ- ΜΕΛΗ)	100	93,22	93,11	92,16	90,29	83,74	85,72	83,03
Βέλγιο	100	100,42	97,26	94,16	96,41	87,82	92,97	85,12
Βουλγαρία	100	58,34	59,06	62,62	61,3	52,85	55,2	60,45
Τσεχία	100	74,43	75,34	75,67	72,92	68,46	70,43	68,42
Δανία	100	94,41	105,55	99,13	94,28	89,65	90,34	83,39
Γερμανία	100	80,9	81,18	79,32	79,27	74,17	76,7	74,48
Εσθονία	100	45,82	44,35	52,16	48,47	40,25	49,45	51,81
Ιρλανδία	100	127,78	127,71	126,92	125,12	113,78	113,32	105,82
Ελλάδα	100	128,28	125,38	128,1	124,61	117,95	111,52	109,61
Ισπανία	100	154,22	151,46	154,4	142,95	130,06	125,35	126,43
Γαλλία	100	101,59	99,61	97,93	97,1	92,72	93,86	88,9
Ιταλία	100	111,55	109,63	108,16	105,38	95,53	97,45	95,3
Κύπρος	100	149,62	153,65	156,7	160,42	155,61	150,58	147,47
Λετονία	100	42,49	44,44	46,46	44,68	42,18	46,7	44,67
Λιθουανία	100	47,77	48,64	53,62	51,16	41,77	43,26	44,31
Λουξεμβούργο	100	108,31	106,56	102,82	101,6	97,44	101,88	100,22
Ουγγαρία	100	80,57	79,14	77,19	74,82	68,45	68,99	67,19
Μάλτα	100	147,42	147,71	153,53	151,68	147,25	149,66	151,27
Ολλανδία	100	101,84	100,07	99,49	99,13	96,26	101,37	94,67
Αυστρία	100	120,02	116,58	113,15	112,8	103,56	110,16	107,57
Πολωνία	100	85,47	88,99	89,4	87,79	83,47	88,09	87,56
Πορτογαλία	100	144,66	136,81	133,03	129,92	124,31	118,55	116,49
Ρουμανία	100	57,89	59,69	58,36	57,48	49,24	47,76	50,46
Σλοβενία	100	110,16	111,54	112,4	116,33	105,48	105,75	105,88
Σλοβακία	100	70,55	70,44	67,7	68,55	61,34	64,03	63,19
Φινλανδία	100	98,04	114,1	112,08	100,79	94,66	106,65	96,56
Σουηδία	100	93,42	93,38	91,4	88,92	82,93	91,26	86,03
Ηνωμένο Βασίλειο	100	88,57	88,16	86,79	84,96	77,86	79,92	74,81
Πηγή δεδομένων:	European Environment Agency							
Τελευταία ενημέρωση:	30.10.2013							
Ημερομηνία εξαγωγής:	12 Dec 2013 21:55:50 MET							
Ιστοσελίδα πίνακα:	http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tsdcc100							
Γενικοί Όροι χρήσης								
της ιστοσελίδας:	http://ec.europa.eu/geninfo/legal_notices_en.htm							
Κώδικας:	tsdcc100							

ΠΙΝΑΚΑΣ Β.6.2 : Μερίδιο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας

Δεδομένα/Έτος	Ποσοστό επί τις εκατό (%)						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
ΕΕ (27 ΚΡΑΤΗ- ΜΕΛΗ)	8,5	9	9,7	10,4	11,6	12,5	13
Βέλγιο	2,3 (e)	2,6 (e)	2,9 (e)	3,2 (e)	4,4 (e)	4,9 (e)	4,1 (e)
Βουλγαρία	9,2	9,4	9	9,5	11,7	13,7	13,8
Τσεχία	6,1	6,5	7,4	7,6	8,5	9,2	9,4
Δανία	16	16,4	17,8	18,6	20	22	23,1
Γερμανία	6	7	8,3	8,4	9,2	10,7	12,3
Εσθονία	17,5	16,1	17,1	18,9	23	24,6	25,9
Ιρλανδία	2,8	3,1	3,6	4	5,2	5,6	6,7
Ελλάδα	7,2	7,4	8,4	8,3	8,5	9,8	11,6
Ισπανία	8,4	9,1	9,7	10,8	13	13,8	15,1
Γαλλία	9,5	9,6	10,2	11,3	12,3	12,8	11,5
Ιταλία	5,1	5,5	5,5	6,9	8,6	9,8	11,5
Κύπρος	2,6	2,8	3,5	4,5	5	5,4	5,4
Λετονία	32,3	31,1	29,6	29,8	34,3	32,5	33,1
Λιθουανία	17	17	16,7	18	20	19,8	20,3
Λουξεμβούργο	1,4	1,5	1,7	1,8	1,9	2,9	2,9
Ουγγαρία	4,5	5	5,9	6,5	8	8,6	9,1
Μάλτα	0	0	0	0	0	0,2	0,4
Ολλανδία	2,1	2,3	3	3,2	4	3,7	4,3
Αυστρία	23,8	25,3	27,2	28,3	30,2	30,6	30,9
Πολωνία	7	7	7	7,9	8,8	9,3	10,4
Πορτογαλία	19,8	20,9	22	23	24,6	24,4	24,9
Ρουμανία	17,6	17,1	18,4	20,3	22,3	23,4	21,4
Σλοβενία	16	15,6	15,6	15	19	19,6	18,8
Σλοβακία	6,6	6,9	8,2	8,1	9,7	9,4	9,7
Φινλανδία	28,6	29,8	29,4	30,7	30,4	31,4	31,8
Σουηδία	40,4	42,4	43,9	45	47,7	47,9	46,8
Ηνωμένο Βασίλειο	1,4	1,6	1,8	2,4	3	3,3	3,8
e=εκτιμώμενο							
Πηγή δεδομένων:	Eurostat						
Τελευταία ενημέρωση:	19.12.2013						
Ημερομηνία εξαγωγής:	29 Dec 2013 12:57:11 MET						
Ιστοσελίδα πίνακα:	http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tsdcc110						
Γενικοί Όροι χρήσης							
της ιστοσελίδας:	http://ec.europa.eu/geninfo/legal_notices_en.htm						
Κώδικας:	tsdcc110						

ΠΙΝΑΚΑΣ Β.6.3 : Η κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας								
Εκατομμύρια ΤΟΕ (tonnes of oil equivalent= τόνοι ισοδύναμου πετρελαίου)								
Δεδομένα/Έτος	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	
ΕΕ (27 ΚΡΑΤΗ- ΜΕΛΗ)	1702,8	1705,7	1684,1	1681,8	1592,4	1644,6	1583	
Βέλγιο	51,5	51,2	49,8	51,5	50,9	53,9	52	
Βουλγαρία	19,2	19,8	19,5	19,1	17	17,5	18,8	
Τσεχία	42,3	43,3	43,6	42,3	39,8	42	40,7	
Δανία	19,5	20,9	20,4	19,9	19	20	18,7	
Γερμανία	314,7	317,7	308,9	313,4	298,8	306,4	286,4	
Εσθονία	5,4	5,3	5,9	5,7	5,2	6,1	6,1	
Ιρλανδία	14,8	15	15,8	15,5	14,6	14,7	13,6	
Ελλάδα	30,6	30,7	30,8	30,9	29,8	27,7	27	
Ισπανία	136	136,6	138,4	134,2	123,3	122,9	121,8	
Γαλλία	260,3	256,8	253,2	256,4	246,3	254	245,4	
Ιταλία	179,9	177,9	176,2	172,7	161,5	166	161,9	
Κύπρος	2,4	2,5	2,7	2,8	2,7	2,6	2,6	
Λετονία	4,4	4,5	4,6	4,5	4,3	4,5	4,1	
Λιθουανία	8	7,8	8	8,2	7,8	6,2	5,8	
Λουξεμβούργο	4,8	4,7	4,6	4,6	4,4	4,6	4,6	
Ουγγαρία	25,5	25,3	24,7	24,8	23,5	24	23,3	
Μάλτα	0,9	0,9	1	0,9	0,8	0,9	1,1	
Ολλανδία	69,5	68,7	69,2	69,8	67	71,6	67,4	
Αυστρία	32,7	32,5	32,3	32,5	30,9	33,2	32,4	
Πολωνία	88,5	92,8	92,3	94	90,7	96,9	97,3	
Πορτογαλία	24,9	23,7	24	23,3	23,4	22,6	22,2	
Ρουμανία	36,8	38,3	37,7	37,5	33,1	33,3	33,9	
Σλοβενία	7	7	7	7,5	6,9	7	7,1	
Σλοβακία	17,6	17,4	16,3	16,9	15,4	16,6	16	
Φινλανδία	33,7	36,9	36,2	34,7	32,8	36	34,4	
Σουηδία	49,4	48,1	47,8	47,7	44	49,4	47,6	
Ηνωμένο Βασίλειο	222,5	219,4	213	210,4	198,7	203,9	190,7	
Πηγή δεδομένων:	Eurostat							
Τελευταία ενημέρωση:	22.11.2013							
Ημερομηνία εξαγωγής:	12 Dec 2013 22:00:00 MET							
Ιστοσελίδα πίνακα:	http://epa.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&rcode=tsdcc120							
Γενικοί Όροι χρήσης της ιστοσελίδας:	http://ec.europa.eu/geninfo/legal_notices_en.htm							
Κώδικας:	tsdcc120							

ΠΙΝΑΚΑΣ Β.7 : Η κατανάλωση ενέργειας στις μεταφορές, σε σχέση με το ΑΕΠ

Δείκτης με έτος βάσης το 2000 (2000 = 100)

Δεδομένα/Έτος	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	
ΕΕ (27 ΚΡΑΤΗ- ΜΕΛΗ)	100	97,8	96,6	95	94,1	95,7	93,5	91,7	
Βέλγιο	100	94,9	89,6	86	100,7	102,7	97,4	94,8	
Βουλγαρία	100	109,8	110,6	100,3	99,2	98,8	96,9	97,2	
Τσεχία	100	115	109,9	109,7	107,2	110,3	102,4	101,1	
Δανία	100	103,8	101,6	104,1	103,5	103	100,9	99,4	
Γερμανία	100	91,8	90,4	85	83,6	88,5	85,3	83,1	
Εσθονία	100	93,7	89,2	89,2	88,2	93,5	96,3	87,7	
Ιρλανδία	100	98	99,8	101,8	98,7	90,7	91,2	82,5	
Ελλάδα	100	92	91,2	90,9	89	99,3	92,7	93,5	
Ισπανία	100	102,7	101,5	101,1	96,1	93,7	92,4	89,4	
Γαλλία	100	92,3	91	90,4	88,9	90,3	89,3	87,5	
Ιταλία	100	100,5	99,6	98,6	96,2	97,6	95,2	94,9	
Κύπρος	100	97,6	94,4	92,6	92	92	92,6	92,5	
Λετονία	100	96,1	95,6	98,3	97,1	105,4	112,9	105,4	
Λιθουανία	100	93,2	93,6	100,8	98,5	94,2	95,7	89	
Λουξεμβούργο	100	121,6	110,5	103,4	105,4	103,5	105,4	107,9	
Ουγγαρία	100	106,3	109,3	112,3	115	121,9	110,9	106,1	
Μάλτα	100	67,2	65,2	64,9	94,5	77,6	85,5	80,7	
Ολλανδία	100	99,5	99,5	96,5	95,8	94,2	92,3	93,1	
Αυστρία	100	119,1	113,2	111,2	105,6	107,5	109	103,9	
Πολωνία	100	109,2	114,2	117,4	120	119,9	122,7	118,5	
Πορτογαλία	100	104,2	104,2	103,8	104,5	106,8	105,2	100,4	
Ρουμανία	100	94,7	90,6	91	96,2	103,7	97,6	98,2	
Σλοβενία	100	99,7	99,3	105	119	110,9	111,1	118,5	
Σλοβακία	100	128,9	112,1	112	116,8	106,6	114	110,9	
Φινλανδία	100	95,5	93,6	92,3	91	95,6	95,9	95	
Σουηδία	100	93	89,9	89,2	88,8	90,8	86,5	88,3	
Ηνωμένο Βασίλειο	100	91	89,7	87,3	85,8	86,8	84,6	83,7	
Πηγή δεδομένων:	Eurostat								
Τελευταία ενημέρωση:	11.12.2013								
Ημερομηνία εξαγωγής:	12 Dec 2013 22:04:18 MET								
Ιστοσελίδα πίνακα:	http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tsdtr100								
Γενικοί Όροι χρήσης της ιστοσελίδας:	http://ec.europa.eu/geninfo/legal_notices_en.htm								
Κώδικας:	tsdtr100								

ΠΙΝΑΚΑΣ Β.8 : Επίσημη αναπτυξιακή βοήθεια από κάθε χώρα σε σχέση με το Ακαθάριστο Εθνικό της Εισόδημα

Δεδομένα/Έτος	Ως ποσοστό επί τις εκατό (%)						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
ΕΕ (27 ΚΡΑΤΗ- ΜΕΛΗ)	0,42	0,41	0,37	0,4	0,42	0,44	0,42
Βέλγιο	0,53	0,5	0,43	0,48	0,55	0,64	0,54
Βουλγαρία	0,06 (ΤΙΜΗ 2007)	0,06 (ΤΙΜΗ 2007)	0,06	0,04	0,04	0,09	0,09
Τσεχία	0,11	0,12	0,11	0,12	0,12	0,13	0,12
Δανία	0,81	0,8	0,81	0,82	0,88	0,91	0,85
Γερμανία	0,36	0,36	0,37	0,38	0,35	0,39	0,39
Εσθονία	0,08	0,09	0,08	0,1	0,1	0,1	0,11
Ιρλανδία	0,42	0,54	0,55	0,59	0,54	0,52	0,51
Ελλάδα	0,17	0,17	0,16	0,21	0,19	0,17	0,15
Ισπανία	0,27	0,32	0,37	0,45	0,46	0,43	0,29
Γαλλία	0,47	0,47	0,38	0,39	0,47	0,5	0,46
Ιταλία	0,29	0,2	0,19	0,22	0,16	0,15	0,2
Κύπρος	0,09	0,15	0,17	0,17	0,2	0,23	0,16
Λετονία	0,07	0,06	0,06	0,07	0,08	0,06	0,07
Λιθουανία	0,06	0,08	0,11	0,11	0,11	0,1	0,13
Λουξεμβούργο	0,79	0,89	0,92	0,97	1,04	1,05	0,97
Ουγγαρία	0,11	0,13	0,08	0,08	0,1	0,09	0,11
Μάλτα	0,17	0,15	0,15	0,2	0,18	0,18	0,25
Ολλανδία	0,82	0,81	0,81	0,8	0,82	0,81	0,75
Αυστρία	0,52	0,47	0,5	0,43	0,3	0,32	0,27
Πολωνία	0,07	0,09	0,1	0,08	0,09	0,08	0,08
Πορτογαλία	0,21	0,21	0,22	0,27	0,23	0,29	0,31
Ρουμανία	0,07 (ΤΙΜΗ 2007)	0,07 (ΤΙΜΗ 2007)	0,07	0,09	0,08	0,07	0,09
Σλοβενία	0,11	0,12	0,12	0,13	0,15	0,13	0,13
Σλοβακία	0,12	0,1	0,09	0,1	0,09	0,09	0,09
Φινλανδία	0,46	0,4	0,39	0,44	0,54	0,55	0,53
Σουηδία	0,94	1,02	0,93	0,98	1,12	0,97	1,02
Ηνωμένο Βασίλειο	0,47	0,51	0,36	0,43	0,51	0,57	0,56
(ΤΙΜΗ2007)= Δεν υπάρχουν δεδομένα για αυτή την χρονιά οπότε υποθέτουμε ότι είναι ακριβώς τα ίδια με την αμέσως επόμενη χρονιά για την οποία έχουμε							
Πηγή δεδομένων:	OECD, European Commission services						
Τελευταία ενημέρωση:	30.10.2013						
Ημερομηνία εξαγωγής:	12 Dec 2013 22:16:35 MET						
Ιστοσελίδα πίνακα:	http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tsdgp100						
Γενικοί Όροι χρήσης της ιστοσελίδας:	http://ec.europa.eu/geninfo/legal_notices_en.htm						
Κώδικας:	tsdgp100						

ΠΙΝΑΚΑΣ Β.9.1 : Νέες υποθέσεις παράβασης ανά κράτος μέλος της ΕΕ

Δεδομένα/Έτος	Αριθμός παραβάσεων									
	2005		2006		2007		2008		2009	
ΕΕ (27 ΚΡΑΤΗ- ΜΕΛΗ)	170	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ 27 ΧΩΡΩΝ	193		212	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ 27 ΧΩΡΩΝ	207		142	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ 27 ΧΩΡΩΝ
Βέλγιο	8	0,047058824	11		10	0,047169811	17		13	0,091549296
Βουλγαρία	0 (ΤΙΜΗ 2007)	0	0 (ΤΙΜΗ 2007)		0	0	0		0	0
Τσεχία	0	0	4		6	0,028301887	6		4	0,028169014
Δανία	3	0,017647059	0		0	0	0		0	0
Γερμανία	13	0,076470588	11		15	0,070754717	10		5	0,035211268
Εσθονία	1	0,005882353	2		0	0	2		5	0,035211268
Ιρλανδία	9	0,052941176	7		10	0,047169811	19		12	0,084507042
Ελλάδα	18	0,105882353	25		26	0,122641509	21		11	0,077464789
Ισπανία	6	0,035294118	19		21	0,099056604	15		8	0,056338028
Γαλλία	11	0,064705882	9		14	0,066037736	10		6	0,042253521
Ιταλία	36	0,211764706	25		23	0,108490566	17		16	0,112676056
Κύπρος	0	0	0		1	0,004716981	2		3	0,021126761
Λετονία	0	0	0		0	0	0		0	0
Λιθουανία	0	0	0		1	0,004716981	1		0	0
Λουξεμβούργο	19	0,111764706	28		20	0,094339623	15		5	0,035211268
Ουγγαρία	0	0	0		2	0,009433962	3		1	0,007042254
Μάλτα	0	0	2		3	0,014150943	5		3	0,021126761
Ολλανδία	8	0,047058824	5		8	0,037735849	4		5	0,035211268
Αυστρία	9	0,052941176	12		6	0,028301887	10		7	0,049295775
Πολωνία	0	0	3		7	0,033018868	10		11	0,077464789
Πορτογαλία	7	0,041176471	13		23	0,108490566	14		17	0,119718311
Ρουμανία	0 (ΤΙΜΗ 2007)	0	0 (ΤΙΜΗ 2007)		0	0	0		1	0,007042254
Σλοβενία	0	0	0		1	0,004716981	1		0	0
Σλοβακία	0	0	2		1	0,004716981	1		2	0,014084507
Φινλανδία	10	0,058823529	7		2	0,009433962	5		1	0,007042254
Σουηδία	5	0,029411765	4		10	0,047169811	6		1	0,007042254
Ηνωμένο Βασίλειο	7	0,041176471	4		2	0,009433962	13		5	0,035211268

(ΤΙΜΗ2007)= Δεν υπάρχουν δεδομένα για αυτή την χρονιά οπότε υποθέτουμε ότι είναι ακριβώς τα ίδια με την αμέσως επόμενη χρονιά για την οποία έχουμε διαθέσιμα δεδομένα

Πηγή δεδομένων: Court of Justice of the Euroean Union

Τελευταία ενημέρωση: 17.12.2013

Ημερομηνία εξαγωγής: 29 Dec 2013 13:50:23 MET

Ιστοσελίδα πίνακα: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tsdgo210>

Γενικοί Όροι χρήσης της ιστοσελίδας: http://ec.europa.eu/geninfo/legal_notices_en.htm

Κώδικας: tsdgo210

ΠΙΝΑΚΑΣ Β.9.1

ΠΙΝΑΚΑΣ Β.9.2 : Το μερίδιο των περιβαλλοντικών φόρων στα συνολικά φορολογικά έσοδα από φόρους και κοινωνικές εισφορές

Ως ποσοστό επί τις εκατό (%)							
Δεδομένα/Έτος	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	ΕΠΙ ΤΗΣ% ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ	ΕΠΙ ΤΗΣ% ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ	ΕΠΙ ΤΗΣ% ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ	ΕΠΙ ΤΗΣ% ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ	ΕΠΙ ΤΗΣ% ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ	ΕΠΙ ΤΗΣ% ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ	ΕΠΙ ΤΗΣ% ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ
ΕΕ (27 ΚΡΑΤΗ- ΜΕΛΗ)	6,5	6,26	6,06	5,92	6,23	6,2	6,17
Βέλγιο	5,21	4,84	4,74	4,43	4,65	4,7	4,74
Βουλγαρία	9,58	9,46	10,11	10,69	10,49	10,6	10,56
Τσεχία	7,24	7,03	6,73	6,83	7,2	7,08	6,81
Δανία	9,55	9,63	9,5	8,82	8,27	8,42	8,5
Γερμανία	6,47	6,24	5,77	5,67	5,91	5,78	5,82
Εσθονία	7,43	7,14	6,99	7,33	8,35	8,72	8,58
Ιρλανδία	8,2	7,75	7,86	8,44	8,48	9,09	8,86
Ελλάδα	6,64	6,35	6,38	6,08	6,46	7,92	8,29
Ισπανία	5,42	5,08	4,89	5,07	5,39	5,19	5
Γαλλία	4,42	4,31	4,18	4,13	4,27	4,15	4,15
Ιταλία	6,97	6,64	6,23	5,87	6,23	6,17	6,53
Κύπρος	10,11	9,21	8,4	8,19	8,23	8,17	8,21
Λετονία	9,18	7,89	6,8	6,71	8,75	8,81	8,94
Λιθουανία	8,1	6,15	5,98	5,48	6,98	6,87	6,58
Λουξεμβούργο	7,85	7,33	7,13	7,04	6,59	6,4	6,42
Ουγγαρία	7,48	7,62	7	6,76	6,7	7,01	6,81
Μάλτα	9,75	10	10,86	10,19	9,79	9,34	9,55
Ολλανδία	10,5	10,34	9,82	9,92	10,42	10,32	10,15
Αυστρία	6,25	5,96	5,8	5,63	5,69	5,65	5,82
Πολωνία	8,05	8,12	7,67	7,57	8,05	8,13	7,89
Πορτογαλία	9,4	8,9	8,61	7,8	8,12	8,11	7,1
Ρουμανία	7,24	6,81	7,09	6,35	6,98	7,53	6,71
Σλοβενία	8,29	7,86	7,97	8,06	9,5	9,58	9,25
Σλοβακία	7,63	7,79	7,23	6,98	6,76	6,65	6,46
Φινλανδία	7,03	6,88	6,39	6,27	6,17	6,55	7,18
Σουηδία	5,86	5,69	5,61	5,84	6,1	6,02	5,66
Ηνωμένο Βασίλειο	6,93	6,53	6,77	6,45	7,44	7,37	7,1
Πηγή δεδομένων:	Eurostat						
Τελευταία ενημέρωση:	19.12.2013						
Ημερομηνία εξαγωγής:	04 Jan 2014 21:06:04 MET						
Ιστοσελίδα πίνακα:	http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tsdgo410						
Γενικοί Όροι χρήσης της ιστοσελίδας:	http://ec.europa.eu/geninfo/legal_notices_en.htm						
Κώδικας:	tsdgo410						